

لعل لک لباس

فقیر سید لعل شاہ المعروف لعل سائین
صوفی القادری السروزی رحمہ جو رسالو

سرپرست

فقیر سید والی شاہ (والی سائین)

سجادہ نشین درگاہ عالیہ فقیر سید لعل سائین صوفی القادری السروزی

سہیڑینڈ

فقیر سید غلام میران شاہ

لعلڻ لڪ لباس

رسالو فقير سيد لعل شاه المعروف لعلڻ سائين
صوفي القادري السروري

سرپرست

سيد فقير والي شاه (والي سائين)
سجاده نشين درگاه عاليه فقير سيد لعلڻ سائين صوفي القادري السروري

سميٽيندڙ:

فقير سيد غلام ميران شاه

نظر ثاني:

اختر درگاهي

ٻانمن ٻيلي:

سقاوت علي شاه

080

چپائيندڙ:

سيد لعلڻ سائين ميموريل ڪاميٽي، درگاه بابا مست بخاري،
ڳوٺ حاجي مولودي گهوٽڪي

هن رسالي جا سڀ حق ۽ واسطا سجاده نشين (درگاه لعل سائين) جن وٽ محفوظ آهن

لعل لک لباس

شاعري: فقير سيد لعل شاه بخاري المعروف لعل سائين صوفي القادري السروري
سرپرست: فقير سيد والي شاه (والي سائين) سجاده نشين درگاه صوفي سيد لعل سائين

سهيڙيندڙ: فقير سيد غلام ميران شاه

ٻانهن پيلي: سيد سخاوت علي شاه

چاپو: پهريون

سال: فيبروري 2021ع

تعداد: هڪ هزار

ڪمپوزنگ: سيد نويد سعادت شاه

لي آئوٽ: عرفان ڀٽو

چپائيندڙ: فقير سيد لعل سائين ميموريل ڪاميٽي، درگاه بابا مست بخاري

ڳوٺ حاجي مولودي گهوٽڪي

چپيندڙ: سنڌيڪا اڪيڊمي ڪراچي

هڊيو: 350 رپيا

فيسبڪ پيج: www.facebook.com/dargahsufisyedlalansain

ملڻ جو هنڌ

درگاه عاليه فقير سيد لعل سائين صوفي القادري

انور حضور گفٽ سينٽر درگاه عاليه جهانپور شريف (03023650084)

هاٿوس آف ناولٽي مين روڊ ميرپور ماٿيلو (03023651694)

غفار بوڪ اسٽور حاجي ڳوٺ مولودي (03063058016)

طاهر بوڪ اسٽور مهيسرو (03002188297)

سني بوڪ اسٽور ويجهو يو بي ايل بئنڪ پٽو عاقل (03013683309)

فهرست

05	سهيڙيندڙ پاران: فقير سيد غلام ميران شاه	◊
06	اثبات ٿيو لعلڻ لقاء: اختر درگاهي	◊
12	په اکر: فقير سيد عبادت علي شاه	◊
14	تاثرات: ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ	◊
15	زندگي جو احوال: سيد جهنگل شاه مست بخاري	◊
18	سوانح حيات: فقير سيد لعلڻ سائين صوفي القادري السروري	◊
33	شجره مبارڪ: سلسله حسب و نسب	◊
39	شجره مبارڪ: طريقت	◊
48	لعلڻ سائين جن جا طالب فقراھ	◊
55	هدايت نامو: تحرير حضرت صوفي فقير سيد لعلڻ سائين	◊
63	حمد: تو خلقي خلق خدائي	◊
65	حمد ثنا: سبحان الله سبحان الله	◊
66	نعت: محمد ﷺ جو اقرار	◊
67	نعت: دلبر دڪي جا دلربا	◊
68	نعت: تيڏي پاڪ حسن دا بيان	◊
70	قصيدو: شان علي مولا	◊
71	ثنا پرنهن امام پاڪ	◊
72	ثنا حسين والي ڪربلا	◊
73	ثنا حسين والي ڪربلا	◊

74	مداح شريف: شان جناب دستگير	◈
76	وحدت نامو	◈
79	مرشد جي بارگاه ۾ فرياد نامو	◈
80	مرشد شهنشاه جي حضور ۾ فرياد نامو	◈
82	ٽيه اڪري آديسن جي شان ۾	◈
90	ٽيه اڪري نبي ﷺ جي شان ۾	◈
93	ڪافيون	◈
207	بيت	◈
237	فقير سيد والي شاه (والي سائين) سجاده نشين درگاه فقير سيد لعل سائين صوفي القادري السروري	◈
239	منتخب ڪلام: فقير سيد والي شاه (والي سائين)	◈
267	وصال نامو: صوفي لعل سائين جي وصال تي	◈

سميڙيندڙ پاران

مرشد رهبر لعلڻ سائين جن جي ڪلام سهيڙڻ جو ڪم ته سائين مالڪ جي وصال کان پوءِ جلد شروع ٿيو، پر ڪجهه اسانجون ڪمزوريون ۽ امر الاهي سبب گهڻي دير ٿي وئي.

درگاه شريف جي سجاده نشين فقير سيد والي سائين جن کان حڪم ٿيو ته رسالي جو ڪم مڪمل ڪري جلد ڇپرايو، ان ڪم کي مون پنهنجي سعادت سمجهي جلد مڪمل ڪيو.

والي سائين جن جي حڪم مطابق مواد ٺاهڻ، ترتيب ڏيڻ ۽ ڇپرائڻ لاءِ سائين اختر درگاهي جي حوالي ڪيو، سائين اختر درگاهي سان سائنٽ بيگم فقيرياڻي کان هي ٽين پيڙهي محبت جو ناتو آهي.

سائين اختر درگاهي به عشق محبت سان دلچسپي وٺي رسالي جو ڪم سر انجام ڏنو جيڪو اڄ اوهان فقراه، عقيدت مندن ۽ سچڻن جي هٿن ۾ آهي.

آءُ ٿورائتو آهيان فقير سيد عبادت علي شاه (درگاه جهانپور شريف) پياري سائين اختر درگاهي، سيد امير شاه (سيد ارباب شاه)، سيد ذوالفقار علي شاه، سخاوت علي شاه، نويد سعادت علي شاه، بسم الله شاه ”حقاني“ ۽ فقير مرحوم منظور علي درگاهي جو، جن سچڻن هن ڪم ۾ مون سان سهڪار ڪيو.

آءُ پراميد آهيان ته لعلڻ سائين جن جي توحيد ۽ تصوف (الله پاڪ جي اونهي رازن کي سمجهڻ) هيڪڙائي، رواداري ۽ انسان سان محبت واري شاعري مان سالڪ گهڻو لاڀ حاصل ڪندا.

يار زنده صحبت باقي

خادم الفقراه

فقير سيد غلام ميران شاه

درگاه عاليه حضرت صوفي لعلڻ سائين

ڳوٺ حاجي مولودي تعلقو ۽ ضلعو گهوٽڪي

اثبات ٿيو لعل لقا

ويجهي دؤر جي صوفي راڳي، شاعرن ۽ درويشن ۾ سيد لعل شاه بخاري عرف ”لعل سائين“ به نالي وارو ٿيو. سندن والد بزرگوار سيد جهنگل شاه مست به وڏي رمز ۽ راز وارو درويش هو. مخدوم طالب الموليٰ پنهنجي ڪتاب ”ياد رفتگان“ ۾ سندس مختصر تعارف سان گڏ سندس هڪ ڪافي به ڏني آهي.

اچي ٿي حال ۾ حاضر قلندر لعل لاهوتي
سوا تنهنجي نه پيو ڪو در قلندر لعل لاهوتي

سائين جهنگل شاه مست جيڪا دونهين ڏکائي، لعل سائين انهيءَ مان آلا ڏئي نڪتو. والد صاحب ڇهن سالن جي عمر ۾ ڳوٺ جي مڪتب ۾ داخل ڪرايس، پر ننڍپڻ کان ئي سندس ڌيان دل جي ڪتاب ۾ هو. اسڪول طرف سندس من جو لاڙو نه ڏسي، نانائڻ وٽ کيس هڪ مدرسي ۾ قرآن شريف جي تعليم ڏياري وئي. هينئر لعل سائينءَ جي اندر ۾ عشق جي درياهه ڇوليون ڇلايون ته ديوانگي اچي وئي، جنهن جو اظهار مجازي ڪلامن ڳائڻ ذريعي ڪيائين. آخر ڪار درگاه جهانپور شريف جي صوفي درويش ۽ شاعر انور سائين بخاريءَ جي فيض سان لعل سائينءَ جي سيني مان درد جو درياهه هڪ وڏي آبشار جي صورت ۾ نروار ٿيو. راڳ سندس روح جي راحت ۽ عشق جو اظهار بڻيو. ان دوران هڪ قلندري سلسلي جي درويش احمد شاه ملنگ جي محبت ۾ اچي هن مرشدن جي گيڙو ويس سان گڏ ڪارو ويس به پهري ڇڏيو.

لعل سائينءَ جو اندر ته هونءَ ئي عشق ۽ وحدت جي رنگ سان رنگجي چڪو هو باقي ظاهر ۾ ”بي رنگي رنگ لاياءَ“ جي مصداق، هن هر رنگ ۾ پنهنجي عشق کي گڏايو. تڏهن ئي ته چيائين:

لعل لک لباس، لکن لکي ڪو
نه ڪي باسن باس، پيراڳي باهوت جي

لعلڻ سائينءَ جي لات سدا امر رهي ۽ ظاهري لاڏاڻي سان به ان جو اثر
سندس سلسلي جي سرويائي ڪندڙ والي سائينءَ جي روپ ۾ برقرار به رهيو ته اڳي
کان اڳرو به.

مان پاڻ کي خوشنصيب سمجهان ٿو ته مون ننڍپڻ ۾ لعلڻ سائينءَ جو
روبرو ديدار ڪيو. هو روهرڙيءَ گهڻو ايندا ها ۽ امڙ سڳوري بيگم فقيريائيءَ سان
سندن فقراهي ناتو هيو. صوفي راڳين ۾ انهن ڏينهن ”لعل شاهه عظيم شاهه“ جي
جوڙي مشهور هئي.

ڳالهائيل لفظ يا ڳايل ڪلام هوا ۾ تحليل ٿي وڃي ٿو البت اڄ جي دؤر ۾
انهن کي رڪارڊ ڪري يادگيريءَ طور ان جي آوازي شڪل کي محفوظ ڪري
سگهجي ٿو پر تخليق ٿيل ڪلام يا شاعري جڏهن ڪتاب جو روپ وٺي ٿي ته اها
تاريخ جو حصو ٿي وڃي ٿي. لعلڻ سائينءَ جو رسالو به سنڌ جي ادبي تاريخ اندر
خاص ڪري صوفيائي فڪر ۽ فهم ۾ کيس هميشه امر رکندو.

سنڌ ۾ صوفي درويش ته ڪيترائي ٿيندا رهيا آهن. پر ادبي تاريخ ۾ انهن
جو تذڪرو وڌيڪَ زندهه رهي ٿو جيڪي پنهنجي صوفي فيض کي شاعريءَ جي
صورت ۾ به آشڪار ڪندا رهيا آهن. لعلڻ سائينءَ جي دؤر تائين جيڪا به
صوفيائي شاعري آهي، اها شاهه لطيف ۽ سچل سائينءَ جو ئي تسلسل آهي. فرق
صرف ايترو آهي ته سچل سائينءَ وٽ شاهه لطيف جي ڍڪيل ۽ استغراق واري
شاعري پڙڪو کائي وڌيڪَ آشڪار ٿي وئي، جو ان ۾ رندي ۽ مستيءَ واري
منصوري رمز ظاهر ٿي وئي. انهيءَ ڪري سچل سائينءَ کانپوءِ هينئر سنڌ جي
اڪثر صوفي شاعرن جي ڪلام تي اها ساڳي ڪيفيت ملي ٿي، جنهن ۾ سچل
سائينءَ واري بيخودي ۽ اظهار جي مستي شامل آهي. لعلڻ سائين به جيئن ته سائين
انور شاهه جو طالب هو تنهن ڪري سائين انور شاهه جيان سندس ڪلامن ۾ به
تصوف جا ساڳيا خيال ۽ هم اوست وارو اظهار ملي ٿو. ساڳي وقت هڪ سڄاڻ
شاعر جيان مٿس پنهنجي پيش رو بزرگن سچل سائينءَ، بيدل سائينءَ، فيض
درياهه، ويندي ڪبير ڀڳت جو به اثر نمايان آهي.

چوڙ گمان گدائي والا شملا ٻڌ ڇا شاهي دا (سچل سائين)
ڇڏ گدائي تون هر گزنه آهين تون غلام (لعل سائين)

ٻانهپ ٻولي ناهه ڪا نور آهيان نروار (بيدل سائين)
ٻانهپ ٻولي ناهه ڪا هي عشق جواظهار آ (لعل سائين)

صفت ۾ پنهنجي رائي سان سوين نالا سڏاياسي (بيدل سائين)
پنهنجي رائي سان هتي آياسي، سڀ پورا مطلب پاياسي (لعل سائين)

ظاهر بندو باطن مولا، عشق جي بازي سمجهي ڪير (بيدل سائين)
ظاهر بندو باطن مولا، آهي ذات قدير (لعل سائين)

آهيان مان پڳوان، ڪونهي تنهن ۾ شڪ گمان (فيض درياهه)
آهيان مان سلطان، سولي چڙهڻ سينگار آ منهنجو (لعل سائين)

ڪمت ڪبير سنو پائي ساڌو صاحب ملي صبوري ۾ (ڪبير)
ڪمت ڪبير ڪها ڪر آيس نانڪ نام نيارا اي (لعل سائين)

لعل سائين پنهنجي ڪافين ۾ مرشد سائين انور شاهه سان به بيحد
عقيدت جواظهار ڪيو آهي ۽ مرشد کي وحدت الوجود جي فڪر هيٺ وحدت ۾
سمائي ڇڏيو آهي.

تخت هزارون رانجهن آيو ڪارڻ هير حقير
صورت منجهه معنيٰ الله انور شاهه امير

ڪتي لال ڪتي لاحد ڪتي حد کان آهي بيحد
ڪتي سامي ڪتي سرمه ڪتي انوار تي آيو

لعلڻ سائين ڪيترن ئي عظيم صوفي ڪردارن کي پنهنجي ڪلام ۾
پيش ڪيو آهي ۽ انهن وڏن صوفين جا رندي ۽ وجودي نعرا به هنيا آهن، جن ۾
سرمد، منصور، شمس تبريز ۽ شيخ صنعان جو مثال هنن ستن ۾ آهي.

سراپا سر رکي سرمد ڪپائي پاڻ به پنهنجو

هڻي هت من خدا نعرو اچي ڪيئ موج منصوري
سڏائي شمس تبريزي ڪري مذڪور ڏيڪاريئ

شرف هو شيخ صنعان کي ٿيو يا ڪي يهودن تي
کاڏي ويو شان ۽ شفقت، زاهد زنار ٿي آيو

لعلڻ سائين توڙي جو صرف هڪ درجو سنڌي پڙهيل هو پر ڪمال اهو
آهي، جو سندس ڪلام ۾ قرآني آيتون، حديثون ۽ عربي قول به ملن ٿا.

”خلق الادم اعليٰ صورت“ پهرين پوش مورت
آهيان ”سميع بصير“ دل درد ڪئي آ دلگير

”ونفخة في همر روعي“ وارو سمجھ تون سالڪ عين اشارو
عشق لڳم اڪسير، دل درد ڪئي آ دلگير

”الانسان سري وانا سره“ ظاهر باطن هر دم هو هو
قائم قلب قدير، دل درد ڪئي آ دلگير

اهڙا ٻيا به مثال آهن لعلڻ سائينءَ جي ڪافين ۾، پر هتي صرف هڪ ڪافي ڏني وئي آهي. انهيءَ ڪافيءَ ۾ جيڪي آيتون ۽ عربي قول ڏنا ويا آهن اهي تصوف جي وحدت الوجودي يا هر اوست جي فڪر کي واضع ڪن ٿا. ان مان خبر پوي ٿي ته لعلڻ سائين به سنڌ جي هر سڄاڻ صوفي شاعر جيان پاڻ به هر اوست جو قائل هو.

لعلڻ سائين جيئن ته پاڻ صوفي راڳي به هو انهيءَ ڪري سندس ڪافين ۾ فني طور تي به اهڙيون خوبيون ملن ٿيون، جن سان شاعريءَ جي موسيقيت وڌيڪ ظاهر ٿئي ٿي. انهيءَ ۾ خاص ڪري وراڻي، حرف تجنيس، ٻٽا قافيا، اندروني قافيا اچي وڃن ٿا. جيڪي لعلڻ سائينءَ جي هنن ستن ۾ اوهان کي ملندا.

اندروني قافيا:

مونکي عزرائيل صحيح سڃاتو طوق لعنت جو ڳل وڃ پاتو
گلا سنڌي گفتار هلي پئي هوليءَ ۾

حرف تجنيس:

فنا في الله ٿيس فاني، بقا بالله هان برحق
مهسي ملڪ مستيءَ جي تڏهن احدون چوان ٿومان

ٻٽا قافيا:

ان احمد بلا ميمي، شوق شريعت شان
انا الحق اقرار آتمن جو
آهيان مان سلطان سوليءَ تي سينگار آتمن جو

انهن فڪري ۽ فني خوبين ۽ خاصيتن کان سواءِ ٻيون به ڪيتريون خوبصورتيون لعلڻ سائينءَ جي ڪلام ۾ ملن ٿيون، جنهن کي هر پڙهندڙ ۽ هر راڳي ڳائيندي روح تائين محسوس ڪندو.

لعلڻ سائينءَ جو هي رسالو سنڌ جي صوفيائي شاعريءَ جو هڪ اهم ڪتاب آهي، جنهن کي فقير سائين غلام ميران شاهه وڏي پيار، اُڪير ۽ وڏي محنت سان سهيڙيو آهي. جڏهن ته انهيءَ پيار جي پورهئي ۾ والي سائينءَ جي سرپرستي، دعائون ۽ نيڪ تمنائون به شامل آهن. والي سائين به ساڳي صورت ۽ معنيٰ سان سندن درگاهه تي هڪ سچي صوفي سروي، دلربا درويش طور هر پير فقير جي توجهه جو مرڪز آهي. جنهن پڻ پنهنجي شاعريءَ ۽ آواز ذريعي سنڌ جي صوفي فڪر کي وڏي الس تي انداز ۾ ڦهلايو آهي. والي سائينءَ جو پنهنجو ڪلام به گهڻو آهي، جنهن مان ڪجهه چونڊ ڪري غلام ميران سائينءَ لعلڻ سائينءَ جي هن رسالي ۾ به شامل ڪيو آهي.

لک ٿورا والي سائينءَ ۽ غلام ميران سائينءَ جا، جوانهن مون ناچيز کي به لعلڻ سائينءَ جي رسالي جي ڪم ڪار ۾ شامل ڪري مون کي وڏي عزت بخشي آهي، جنهن لاءِ مان سندن سچي عمر احساس مند رهندس. انهيءَ موقعي تي سائين غلام ميران شاهه جي نينگر سخاوت علي شاهه ۽ نويد سعادت شاهه جي محنتن ۽ ڪوششن کي به ساراهڻ کانسواءِ رهي نه ٿو سگهجي.

لولاڪ مظهر ميمڻ ۾ اثبات ٿيو لعلڻ لقاء
هن عين کي سمجهڻ ادا سبحان الله سبحان الله

اختر درگاهي

روھڙي سنڌ
جنوري 2021ع

ٻه اکر

سند ڌرتي تي ڪيترا ئي صوفي بزرگ، شاعر، درويش ۽ اولياءُ
الله ٿي گذريا آهن، جن پنهنجي شاعريءَ وسيلي انسان ذات کي محبت،
پيار، هيڪڙائي ۽ انسانيت جو درس ڏنو آهي.

انهن صوفين، درويشن ۾ صوفي فقير لعلڻ سائين جن جو به
شمار ٿئي ٿو، جنهن پنهنجي شاعري وسيلي ۽ روحاني رمزن سان
هيڪڙائي، محبت جو درس ڏنو آهي. لعلڻ سائين جي شاعري به انتهائي
ڪمال جي آهي، جيڪا تقريبن پنجن ٻولين تي مشتمل آهي، جنهن ۾
سنڌي، سرائڪي، هندي، اردو ۽ فارسي شامل آهن، جنهن ۾ عشق مجاز،
عشق حقيقي، هر اوست، ٿنا، مرثيو، وائي، ڪافي، بيت، ۽ سحرفيون
شامل آهن.

درگاه لعلڻ سائين جن جي سجاده نشين سائين والي شاهه،
سائين غلام ميران شاهه ۽ سائين بسم الله شاهه (حقاني) جن جي
محبت، پيار، خلوص، هيڪڙائي ۽ درگاه جهانپور شريف سان عقيدت ۽
نياز نوڙت کي ڏسي ۽ سائين غلام ميران شاهه جي اصرار تي مونکي
خيال ٿيو ته لعلڻ سائين جي هن نئين ڇپندڙ رسالي جي پهرين ايڊيشن
۾ به اکر شامل ڪجن.

لعلڻ سائين جن جو شمار شهنشاهه انور پاڪ جن جي انهن
درويشن، طالبن، فقيرن ۾ ٿئي ٿو جن جا به ڪافي طالب مريد آهن،
جن پنهنجي شاعريءَ وسيلي پيار، محبت ۽ هيڪڙائي جو درس ڏنو
آهي.

لعلڻ سائين جن جي هن رسالي ۾ لکڻ لاءِ گهڻو ڪجهه دل
چوي ٿي مگر مختصر لکجي ٿو.

ڪجهه يادگيريون جنهن ۾ آءُ خود لعلڻ سائين جن جي
ڪچهرين ۾ وينس درگاه جهانپور شريف جڏهن به اچڻ ٿيندو هئڻ ته

فقراھ جي سُنڱ سان ويراڳ سان قاضي واھ کان درگاھ تائين پنڌ ايندا هئا، خاص ڪري انور پاڪ جن جي ميلي تي هر سال ايندا هئا ۽ ميلي جا ٿيئي ڏينهن توڙي راتيون درگاھ تي راڳ ڳائيندي توڙي ٻڌندي راتيون گذرنديون هُين، جڏهن به لعلڻ سائين سان ملڻ ٿيو ته نهايت محبت نوڙت سان ملندا هئا ۽ هڪ دم پنهنجو بسترو ڇڏي اسانڪي ويهاري پاڻ عام رلي تي ويهندا هئا مرشد جي اولاد يا درگاھ جهانپور جو فقراھ وٽن ويندو هو ته تمام گهڻي عقيدت ۽ محبت ڏيندا هُين.

انهن فقيرن، درويشن جون محبتون ۽ نياز نوڙت اڄ جي دور جي انسانن لاءِ درس آهي، ته پاڻ سيد سادات خاندان سان تعلق رکندي به انسان ذات سان وڏي نوڙت ۽ محبت ڪيائون ۽ سکيا ڏنائون.

اڄ جي هن نفسياتي دور ۾ اهڙن صوفي بزرگن جي ڏسيل وات تي هلڻ گهرجي ۽ انهن جي شاعريءَ ۽ ڪچهرين مان فيض حاصل ڪرڻ گهرجي.

فقير سائين والي شاهه، سائين غلام ميران شاهه، سائين بسم الله شاهه (حقاني) ۽ سخاوت علي شاهه جيڪو سائين غلام ميران شاهه سائين جن جو نينگر آهي، انهن جون اهي محبتون عقيدتون آهن جو درگاھ جهانپور شريف اچي هن رسالي جي باري ۾ اسان کان تجويزون ورتيون جيڪو اسان جو حال هيو هن رسالي جي باري ۾ رهاڻ ڪئي سون. خاص ڪري آءُ جس ڏيان ٿو سائين غلام ميران شاهه ۽ ان جي نينگر سيد سخاوت علي شاهه کي جن لعلڻ سائين جي رسالي جي تياري ۾ ڏينهن رات محنت ڪئي ۽ رسالي کي سهيڙڻ ۾ پنهنجو فرض بخوبي نڀايو ۽ فقير اختر درگاهي صاحب لاءِ دلي طرح دعاگو آهيون جنهن لعلڻ سائين جي رسالي جي تياري ۾ ميران سائين سان ساٿ نڀايو ۽ رسالو ڇپرايو.

دعاگو

فقير سيد عبادت علي شاهه
درگاھ عاليه جهانپور شريف

بسم الله

”ملڪ دلين جو موڪرو، عرش زمين آسٽ“ دلين جا ڌڻي ۽ درويش سنڌ ۾ هر هنڌ موجود، انهن الاهي عشق ۾ محبت جا جام پيڻا ۽ پياريا ۽ ڪئين جڏ جياريا. اهي جڏهن هن جهان کان جدا ٿيا ته پويان سندن ڳڻن ڳالهين جي رهاڻ ۽ سرهاڻ سندن ماڳ مقام کي واسيو. فقير سيد لعل سائين صوفي القادري (1349-1419 هـ / 1930-1998 ع) ٿورو وقت ٿيو جو 26 ذوالقعد 1419 هـ خميس ڏينهن هي جهان ڇڏيو، پر سندس حال ۽ قال جي گونج باقي آهي. فرزند سيد والي سائين صوفي القادري سندس جاءِ نشين آهي ۽ 25-27 ذوالقعد تي ساليانو عرس ٿئي.

وڌيڪ نظام ۽ انتظام لاءِ فقير سيد لعل سائين ميموريل ڪاميٽي قائم آهي، هن ڪميٽي جي نائب صدر امير شاه کان معلوم ٿيو ته هن ڪتاب جي اشاعت کان اڳ ڪاميٽي طرفان ”لعل سوونيئر 2002ع) شايع ڪيو ويو آهي. ان جي مطالعو مان معلوم ٿيو ته فقير سيد غلام ميران شاه بخاري، فقير سيد لعل سائين جي سوانح حيات لکي آهي، جيڪا هر لحاظ سان معياري آهي.

هن ڪتاب ۾ فقير سيد لعل شاه عرف لعل سائين جي ڪلام کي سهڻي ترتيب سان شايع ڪيو ويو آهي جنهن ۾ سندس بيتن ۽ ڪافين کان سواءِ وحدت نامو شامل آهي. سندس ڪلام ۾ اعليٰ صوفيانہ فڪر جي جهلڪ سمايل آهي.

لعل لک لباس، لکن لکي ڪو
ست رنگيو سيد چوي، سورهيه هوندو سو
ووڙي ووڙي وو، لهندو ڪو لعل کي

ڪلام جي هن مختصر ذخيري ۾ به دل ۽ نظر وارو اميد ته لعل سائين کي ڳولهي لهندو.

جي ماسو مليئي مال، ته پوڄارا پُر ٿئين

ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ
سنڌ يونيورسٽي، حيدرآباد سنڌ
11 آگسٽ 2002 ع

سید جھنگل شاھ مست بخاري رح

(زندگي جو احوال)

سید جھنگل شاھ مست بخاري ۱۸ گون حاجي مولودي تعلقي ۽ ضلعي گهوٽڪي ۾ سن 1322ھ بمطابق 1904ع ۾ سيد عظيم شاھ (اول) جي حوالي ۾ جنم ورتو.

سائين جن جا وڏا سيد نائن شاھ مست ۽ سيد ناري شاھ بہ پائر اچ شريف کان ماڻيلي مومل جي ماڙي ۾ آيا، اتان سائين ناري شاھ جي پوٽي سيد نبي شاھ پنوعاقل لڳ سکونت اختيار ڪئي.

سائين نبي شاھ بہ الله جو ولي ٿي گذريو آهي، سندس ڪرامتون علائقي ۾ مشهور آهن، مرقد مبارڪ مٿان عالي شان مقبرو ٺهيل آهي، اتان سائين جھنگل شاھ جي والد سيد عظيم شاھ جي پڙ ڏاڏي سيد والي شاھ ۱۸ گون حاجي مولودي ۾ سکونت اختيار ڪئي.

سائين جن جي حسب و نسب جو مڪمل شجرو هن رسالي ۾ موجود آهي. سائين جھنگل شاھ مست کي الله پاڪ ٿي نينگر هڪ سيد وڏڻ شاھ، ٻيو سيد لعل شاھ، ٽيون سيد عظيم شاھ ۽ هڪ نياڻي جو اولاد عطا ڪيو.

سائين جن جي نياڻي ملڪ جي بهادر صحافي، اديب، شاعر سيد سردار علي شاھ ”ڏاڪر“ جي نڪاح ۾ آئي.

سائين جھنگل شاھ، مست خيال درويش دل انسان هيو، صوفين ۽ درويشن جو راڳ هلي ملي وڃي ٻڌندو هيو. انهيءَ عشق کيس سائين ڌمالي شاھ علي واهڻ واري جو طالب دست بيعت ڪيو.

سائين جن جو مرشد سيد ڌمالي شاھ قلندر شهباز جي طالب سيد شاھ صلاح الدين (اولادي امير) جي گادي جو طالب هيو، هاڻي

سندس درگاه جو سنپاريندڙ پوٽي جو پٽ، ودالي شاه آهي. ان مان ثابت آهي ته سيد جهنگل شاه مست قلندري سلسلي جو پوئلڳ هيو ۽ اهڙو اظهار پنهنجي شاعريءَ ۾ به ڪيو اٿائين.

”اچي ٿي حال ۾ حاضر قلندر لعل لاهوتي“

سائين مست ڪربلا جي واقعي سبب غم حسينءَ ۾ گهڻو گذاريندا هئا. ان سلسلي ۾ ڳوٺ ۾ محرم الحرام جي ڏهاڪي ۾ ماتر شروع ڪرايائون جيڪو اڄ تائين قائم و دائر هلندو اچي ٿو، ۽ پاڻ غم ڪربلا ۾ گهڻو گذاريندا هئا.

ان وقت سائين مست جي ڳوٺ جا ماڻهو عيد جي نماز ڳوٺ جي لڳ محمد پور ۾ پڙهندا هئا، ان سلسلي ۾ مست سائين پنهنجي ڳوٺ جي معزز ۽ جامع مسجد جي پيش امام استاد ميان جي سونهاري چاچڙ سان صلاح ڪئي ته عيد جي نماز پنهنجي ڳوٺ ۾ پڙهون، استاد به ان صلاح تي خوش ٿيو ۽ پوءِ سائين جن ڳوٺاڻن جي مدد سان پنهنجي حويليءَ جي اترين پاسي کان عيدگاه ٺهرايائون. جتي اڄ تائين عيد جي نماز پڙهي ويندي آهي.

سائين مست جي مريدن جو حلقو به وسيع آهي، پاڻ اڪثر سائي رنگ جي دستار ٻڌندا هئا ۽ سادگي سان گذاريندا هئا.

پنهنجي حياتي جي آخري حصي ۾ پنهنجي نينگرن کي وصيت ڪيائون ته ”منهنجي وصال کان پوءِ مونکي هتي آستاني ۾ دفن ڪجو“.

هن مست الست درويش دل بزرگ 21 شعبان 1387هـ بمطابق 24 نومبر 1967ع تي وصال ڪري مالڪ حقيقي سان مليا، درگاه لعل سائين تي مقبري ۾ مدفن آهن.

سيد جهنگل شاه مست ۽ لعل سائين جو ساليانو عرس مبارڪ هر سال 20، 21، 22 ۽ 23 مارچ تي درگاه لعل سائين تي ٿيندو آهي.

سيد جهنگل شاه مست جو پنهنجي مرشد قلندر لعل شهباز جي شان ۾ چيل ڪلام:

ٿله: اچي ٿي حال ۾ حاضر
سواء تنهنجي نه پيو ڪو در
قلندر لعل لاهوتي
قلندر لعل لاهوتي

1. تون آن پيارو پيغمبر جو
تون آن حسبي نسيبي حيدر
سخي سردار سرور جو
قلندر لعل لاهوتي

2. تنهنجي دربار آ عالي
موتي ويندس نه گهر خالي
قلندر لعل لاهوتي
قلندر لعل لاهوتي

3. تنهنجي در تي جُهڪن سارا
ڪيئي ارباب ۽ اڪبر
سڪندر شاه ۽ دارا
قلندر لعل لاهوتي

4. چوي ”جهنگل شاه“ هر هر
آهيان عاجر تنهنجو سڳدر
ملي معافي منا منور
قلندر لعل لاهوتي

فقير سيد لعل سائين صوفي القادري السروري رح

سند جي مقدس ڌرتي کي اهو اعزاز حاصل آهي ته هن پنهنجي
گک مان سدائين عظيم روحاني ڪردار پيدا ڪيا آهن، جن پنهنجي فن،
فڪر، فلسفي ۽ شاعري ذريعي محبت، امن، رواداري، پاڻ سڃاڻڻ ۽
خودي کي ختم ڪرڻ جو درس ڏنو آهي. اهڙن ڪردارن مان حضرت
صوفي فقير لعل سائين جن به ٿي گذريا آهن. پاڻ وحدت الوجود جي
وات وٺي هن عشق جي عالم ۾ توحيد پبل وڃائي ثابت ڪري
ڏيکاريائون ته اولياءُ الله جا لاجوفا ٿيندا آهن.
پاڻ فرمايو اٿن ته:

ظهور ذات ڪيو افضل تڏهن من خود چوان ٿو مان
عناصر چوڙ ڪر چارئي جنبش ۾ خود جلان ٿو مان
احد کي مان ڪيو ظاهر، ٿيو اظهار عالم ۾
تڏهن لاجوفا ٿي ”لعل“، لنگهي لاحد چوان ٿو مان.

سيد فقير لعل شاه بخاري صوفي القادري السروري جن
1930ع مطابق 1349ھ ۾ سند جي مشهور قلندري صوفي بزرگ سيد
فقير جهنگل شاه مست بخاري جي حويلي ڳوٺ حاجي مولودي تعلقي ۽
ضلعي گهوٽڪي ۾ تولد ٿيا، سندن والد بزرگوار به مرد يگانو ۽ صوفي
سالڪ ٿي گذريو آهي. سيد جهنگل شاه مست قلندر ڪبريا جي سلسلي
جا پوءِ لڳ هئا. لعل سائين جن جي والده سائين جن جي ننڍي عمر ۾
ئي وصال ڪري ويئي هئي، ان لاءِ سائين جن گهڻو وقت پنهنجي مامن
ڏانهن به گذاريندا هئا.

لعل سائين جن ننڍي هوندي کان ئي سباجهڙي طبيعت جا
مالڪ هئا، پاڻ جڏهن پڙهڻ جي عمر کي رسيا ته سندن والد سن 1936ع
۾ پنهنجي ڳوٺ جي ملا مڪتب ۾ داخل ڪرايو، اتي سائين جن جو

استاد ميان جي سونهارو چاچڙ هو، جيڪو به سهڻي سيرت ۽ الله وارو درويش ٿي گذريو آهي، لعلڻ سائين جن اتي پهريون درجو پاس ڪيو پوءِ وڌيڪ پڙهڻ سان من نه لڳن ۽ پڙهائي ڪي ڇڏي ڏنائون. پاڻ فرمايو اٿن:

ڪتابن مان قرار ڪڏهن آيو ڪين ڪي

اونهو سر اسرار منجهان ئي معلوم ٿيو

پوءِ سائين جن کي سندن ناني نبي شاه ڳوٺ صاباڻي ۾ استاد محمد رمضان ميربحر جي مدرسي ۾ قرآن پاڪ جي تعليم پرائڻ لاءِ ويهاريو، جتي پاڻ قرآن مجيد سان گڏ ديني تعليم به حاصل ڪيائون. اهڙي ريت مامن سائين جن جي تعليم سان گهٽ دلچسپي ڏسي سائين جن کي ٻڪريون ڌاري ڏنيون، جن کي لعلڻ سائين جن اٽڪل ست سال ڳوٺ صاباڻي لڳ لعل پير جي ٻيلي ۾ چاريندا رهيا، لعل پير سائين به اولياءُ الله سڄو ۽ وڏو درويش ٿي گذريو آهي، سندن خانداني شجرو شاه صدرالدين بکري سان ملي ٿو، لعل پير سائين جو هر سال وڏو ميلو لڳندو هو، جنهن ۾ فقير درويش اچي راڳ ويراڳ به ڪندا هئا. هڪ دفعي صوفي سيد انور علي شاه جو طالب نالي فقير صاحب ڏنو منگي ميلي کان واپسي تي لعلڻ سائين جي مامن جي اوطاق تي اچي مهمان ٿيو ۽ فقير سريلي آواز ۽ وجدان ۾ ويراڳ ڪيو، جنهن ۾ هڪ ٻول صوفي سيد رکيل شاه سائين جن جو به چيائين جنهن جا ٻول هن ريت هئا.

رو رو زاري ڪران، ڏيوان اُڇنگاران

دردوندي ديان، سُن هُن پُڪاران

فقير ته واٽهڙو هو صبح جو هليو ويو، پر سائين رکيل شاه جي ان ڪافي لعلڻ سائين جن جي دل تي گهرو اثر ڇڏيو، سائين جن جي دل ۾ مالڪ حقيقي جي عشق جي ڌونهي ڏکي پئي جيڪا اڳتي هلي محويت جو موج جو ڀيڙ ٿي پڙڪي، ان کان پوءِ سائين جن کان ٻڪريون وسري ويون ۽ هڪ ٻڪريءَ جي ڳچيءَ مان گهنگرهن جي ڳاني لاهي ۽

ڪاٺي جون چيڙيون ٺاهي سڄو ڏينهن لعل پير جي ٻيلي ۾ سائين رکيل
شاهه جي ڪافي آلاپيندا رهندا هئا.

هڪ ڏينهن سائين جن ڪافي چوندي چوندي خيالن ۾ گر ٿي
ويا ته ٻڪريون پري پري تائين نڪري ويون. جڏهن سائين جن خيال
موتايو ۽ ڏٺائون ته هڪ به ٻڪري نظر نه آئين، پاڻ ڏاڍا پريشان ٿي پيا،
تان جو ڏسن هڪ نوراني صورت، سائي ويس سان درويش ٻڪريون گڏ
ڪري سائين جن کي چيائين ته ادا هي اوهان جون ٻڪريون ”تون به لعل
پير، آءُ به لعل پير“ هاڻي هي ٻڪريون گهر ڪاهي وڃ، ان قصي کي
لعل سائين هن انداز ۾ لکيو آهي:

ٻڪريون چاريندي ٻيلي ۾ ٿيو دلبر جو ديدار

قرب ڪيو ڪلتار لعل پير لَوَن ۾

بس پوءِ ٻڪرين کان سائين جن جو خيال ڪڇي ويو ۽

ان عمل تي ماما به ناراض ٿي پين، پوءِ سائين جن کي به اتي قرار نه
پئي آيو، پاڻ ان عشق جو ذڪر هن ريت ڪيو اٿن:

عشق لڳا مين شڪر ڪيتا، ساڏا پل ڳيا حال زما

عالم ڪنون آزاد ٿيو سين، مرد لڳا مردانا

ڏونهان جهانان دي، ڪاڻ نه ڪائي، چوڙيم شان شاهانا

لڪ لائق ٿيا سائين لعل مليا، يار رهيو سي يگانا

پوءِ سائين جن پنهنجي وڏي ڀاءُ سيد وڌڻ شاهه بخاري صوفي

القادي جيڪو به بهترين ويراڳي، گفتي جو پڪو پختو، حاضر جواب ۽

سالڪ ٿي گذريو آهي ۽ ننڍي ڀاءُ سيد فقير عظيم شاهه بخاري صوفي

القادي، جيڪي صوفي فقير محمد سائين گهوٽي جا طالب هئا. پاڻ

بهترين راڳي ۽ راڳ جي فن جي سٺي ڄاڻ رکندا هئا هي هر دل عزيز،

محفل جا مور، خوش طبيعت ۽ محبت مناج وارا هئا. پاڻ لعل سائين

جن سان هر ڏک سک ۾ نڀايائون، کين لعل سائين جن جو به تمام گهڻو

پيار هوندو هئڻ، جن کي ساڻ ڪري مامن وٽان پنهنجي منهن روانا ٿيا ۽

اچي مهوال فقير چاچڙ ۽ قابل فقير چاچڙ وٽ نڪتا، اهي ٻئي فقير

سید انور علي شاھ جا طالب هئا. انهن فقيرن سائين جن کي جيءَ ۾ جايون ڏيئي رهايو. سائين جن اتي يڪتارو ڇڙيون ٺاهي راڳ ويراڳ ڪرڻ شروع ڪيو. اتي فقراھي رهڻي ڪهڻي ۽ صوفيائي ٻولي سائين جن تي اهڙو اثر ڇڏيو جو من ۾ مرشد وٺڻ جي اڪير اٿي پين اهڙو خيال ڏسي ڇاڇڙ فقراھ سائين جن کي درگاھ عاليه جهانپور شريف مالڪ انور سائين جن جي خدمت ۾ حاضر ڪيائون جتي سائين جن جي ديدار ۾ روح کي راحت ملين. پاڻ فرمايو اٿن:

آيا عشق الاهي اندر، شڪر ڪيتر شڪرانا

مليا دست مغان دا لعل، مست رهون مستانا

قبر حشر دا خوف نهين، هڻ وسريا ڪل بهانا

ساقِي جامِ پلايا ساڪون، سير ڪيتر سلطانا

انور سائين جن به لعل سائين جن جي حب، اڪير ۽ پرائڻ جي پرک ڏسي محبت ڏيڻ لڳن، پوءِ لعل سائين جن مسلسل ڳچ عرصو انور سائين جن جي خدمت ۽ حاضر ڏيوڻي ۾ رهيا ۽ ان سان گڏ فقراھ کان راڳ ويراڳ جي به سکيا ورتائون. لعل سائين جن جي دلي خواهش هئي ته انور سائين جن کان ذڪر الاهي وٺجي، پر لعل سائين جن مان عرض نه ڪري سگهندا هئا. هڪ ڏينهن مالڪ انور سائين جن عصر جي وقت مراقبي ۾ محو وينا هئا، لعل سائين جن ننڊ مان سجاڳ ٿيا ته مالڪن تي نظر وٺڻ تي سائين جن جي ويجهائي وينا ۽ سائين جن جي هٿ منهن ڏوٽ لاءِ مچ تي پاڻي گرم ڪرڻ لڳا، انور سائين جن مراقبو پورو ڪري لعل سائين جن کي چيائون ته ”ڇوڪرا! حاجي فقير کان حقو ڪڍي اچو.“ حاجي فقير انور سائين جن جو طالب فقير هو ۽ درگاھ تي جهاڙو مٽي ڪندو هو، فقير محبتي پر طبيعت جو تيز ۽ ڪاهوڙي فقير هو، گهڻو فقراھ لهرائيندو هئس، لعل سائين جن فقير جي لائدي ڏانهن روانا ٿيا، فقير به دونهين دکايون ويٺو هو، لعل سائين جن به ويهي مچ جون ڪاٺيون سورڻ لڳس ۽ حال احوال شروع ڪري ڏيمي آواز ۾ چيائونس ته مالڪ انور سائين جن حقو گهرن پيا، جنهن تي فقير

لعلڻ سائين جن کي تڪي آواز ۾ چيو ته ”مالڪن کي پنهنجو حقو ٺاهي ڏيو“ ۽ ڇپ ٿي حقي ٺاهڻ ۾ مصروف ٿي ويو. لعلڻ سائين جن اتي ئي ويٺا رهيا، فقير جيئن ئي حقو تيار ڪيو ته لعلڻ سائين جن کي ڏيئي چيو ته ”جلدي موتائي اچجان“ جنهن تي لعلڻ سائين جن جي دل باغ بهار ٿي وئي ۽ فقير کي حاضر چيائون، اهو سڄو لقاءُ انور سائين جن سامهون ڏسي رهيا هئا. لعلڻ سائين جي هٿن ۾ حقو ڏسي مالڪ انور سائين جن کي ويا ۽ لعلڻ سائين جن کي چيائون ”واه چوڪرا واه حاجي فقير کان حقو وٺي آئين!“ لعلڻ سائين جن وراڻيو ”جي مالڪ“.

انور سائين جن دلين جا مالڪ هئا. لعلڻ سائين جن جي ذڪر واري خواهش کي محسوس ڪندي لعلڻ سائين جن کي حڪم ڪيو ته اوهان وضو ڪري اچو ته اوهان کي ذڪر الاهي ڏيون، پوءِ اهڙي طرح سائين جن جو دلي عرض قبول ٿيو ۽ انور سائين جن جا دست بيعت ٿيا. لعلڻ سائين جن ٻڌائيندا هئا ته انور سائين جن اسان کي ذڪر فڪر ۽ زيارت سان گڏ انسان ذات جي خدمت جي به تلقين ڪئي. پوءِ سالن جا سال لعلڻ سائين جن پنهنجي مرشد ڪامل جي خدمت ۾ درگاه تي رهيا ۽ راڳ ويراڳ، جهازو مٽي سان گڏ پنهنجي مرشد ڪامل جي روحاني ڪچهرين ۽ رهڻي ڪهڻي مان به فيضياب ٿيندا رهيا. ڪجهه عرصي گذرڻ بعد لعلڻ سائين جن پنهنجي ڀائرن سميت راڳ ويراڳ ۾ پڙ ٿي چڪا هئا، هنن جي اندر ۾ برهه پيڙ مچائي ڏنا هئا. پاڻ فرمايو اٿن:

سڀني ۾ سيد چوي، برهه لاتي باهه
 ناهي آڳ اجهڻ جي، ٻاريو عشق اڙاهه
 سنڌ سنڌ سڙيو سور ۾، نڪري آتش پري آه
 لعلڻ سائين ساهه، جلي پيو جوش ۾

سندن سُنڱ ۾ هارمونير تي خدا بخش منگي عرف ڪانڌاري ۽ ڍولڪ تي فقير حيدر بخش مڱڻهار سنگت ڪندا هئا. لعلڻ سائين جن جڏهن وجداني ڪيفيت ۽ موج مستي ۾ پنهنجي مرشد ڪامل جي هر

اوست واري ٻولي سندن اڳيان ڳائيندا هئا ته مرشد ڪامل محو مراقبي ٿيندا هُئَن ۽ محفل ۾ وينل فقراھ رقص ڪندو هو، هاڻي هي سنڌ جو تمام پختو ۽ پروازي جوڙ ٿي پيو هو ۽ پنهنجي مرشد سان به سفر مسافري ۾ گڏ هوندو هو.

ڪجهه عزتي کان پوءِ پنهنجي مرشد حڪم ڪين ته هاڻي اوهان صوفي درگاهن جو سير ڪيو ۽ اسان جو روحاني پيغام ويراڳ ذريعي عام ڪيو. لعل سائين جن پنهنجي رهبر جي هدايت تي سنڌ، پنجاب ۽ بلوچستان جي ڪجهه درگاهن جو سير ڪيو جن مان ڪجهه درگاهون هيٺ ڏجن ٿيون.

درگاه سيد شير شاه جلال قطب ڪمال سرخ پوش اچ شريف، جنهن سان لعل سائين جن جو خانداني سلسلو به ملي ٿو، درگاه خواجه غلام فريد منڻ ڪوٽ، درگاه غوث بهاءُالدين زڪريا ملتان، شاه رڪن عالم ملتان، درگاه صوفي شاه عنايت شهيد جهوڪ شريف، درگاه شاه عبدالڪريم بلڙي وارو، درگاه شاه عبداللطيف ڀٽائي، درگاه سچل سرمست راڻي پور درازا شريف، درگاه بيدل و بيڪس سائين روهڙي، درگاه صوفي محمد سائين ڪٽياڻ، درگاه ٻيل فقير شڪارپور، درگاه صوفي خير محمد سائين هيسباڻي، درگاه ڪچي ڌڻي قلندر ڪڇ بلوچستان، درگاه صوفي رکيل شاه بلوچستان، درگاه صوفي روجل فقير ڪنڊڙي شريف، درگاه صوفي محمد سائين گهوٽو گهوٽڪي، درگاه مخدوم نوح سرور هالا ۽ ٻيون ننڍيون وڏيون درگاهون شامل آهن. سائين انهن درگاهن توڙي جهرجهنگ وڃي پنهنجي هادي جو عارفائي ۽ وجداني شاعري وارو پيغام هر عام و خاص تائين پهچائون. ان سلسلي ۾ هڪ دفعي سائين جن صوفي فولاد فقير شر اڳيان ويراڳ ڪري رهيا هئا ۽ انور سائين جن جي ڪافي ”عدم ۾ دم صورت الله دم آ، فنا منجه بقا فنا في الله دم آ“ پوري موج مستي ۽ وجداني ڪيفيت ۾ ڳائي رهيا هئا ته فولاد فقير مراقبي ۾ گر ٿي ويا ۽ پڻ انهن تي به وجد طاري ٿي ويو، ڪافي ختم ٿي ته پوري محفل ۾ سانت چانچي وٺي صرف فولاد فقير جي دم جو آواز اچي رهيو هو، گهڻي دير

کان پوءِ فقير، سائين جن ڏانهن نهاري چيائين ته ”ها ادا ها! تڪي طالب جا طالب آهيو، بلڪل انور جو پرواز وڌو آ.“

لعل سائين جن جواني ۾ جڏهن بيهي ويراڳ ڪندا هئا ته سندن وار اڀا ٿي ويندا هئا ۽ راڳ دوران پاڻي گهڻو پيئندا هئا چپڙي جي رفتار تمام تيز ۽ يڪتاري جون پيئين تڏون هلائيندا هئا ۽ راڳ دوران وجد ۾ ڦيريون به پائيندا هئا، گر تار جا پڪا پختا، راڳ لئي جا قابل، گلاوڙي، ڌاڌري، مغلاني ۽ چينچل وڃت ۾ گهڻيون ڪافيون ڳائيندا هئا.

لعل سائين جن سير سفر دوران جن الله وارن درويشن سان ملاقاتون ۽ روح رهاڻيون ڪيون انهن ۾ سائين غلام شاهه ڪٽ ڌڻي درگاه قلندر ڪبريا، صوفي در محمد سائين هيسباڻي تخلص (در لعل سائين)، صوفي محمد فقير ڪٽياڻ جو فرزند گل محمد سائين ۽ سندس سوٽ فقير رئيس دوست علي سائين، صوفي عبدالستار سائين (دوم)، صوفي محمد وارث سائين جهوڪ شريف، صوفي بڍل فقير جن جو نينگر صوفي عبدالڪريم سائين، صوفي عبدالڪريم سائين ۽ پوٽو فقير مست محمد مقيم سائين، صوفي فولاد علي فقير شر ۽ سندس نينگر صوفي علي گوهر فقير، صوفي غمدل فقير دايو، صوفي محمد فقير گهوٽو ۽ صوفي سخي محمدڻ فقير گهوٽو، صوفي سيد داتا ولايت علي شاهه، صوفي فقير جانڻ چن، صوفي وريل فقير ابڙو (دوم) صوفي سيد پاڪ پيرل شاهه ۽ سائين علي شاهه سهڪجي وارا، صوفي نصير فقير جلالاڻي، سائين نونول بهار سجاده نشين درگاه سائين شير شاهه جلال سرخ پوش اڄ شريف، سائين غلام شبير شاهه پٽ ڌڻي، سائين احمد شاه ملنگ جهانگاران وارو، صوفي سيد گنبل شاهه ڪوٽ بنگلو، صوفي سيد چيزل شاهه فتح پور، سيد اظهار گيلاني، مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ سردار صحافت آبروءَ قلم سيد سردار علي شاهه ڏاڪر ۽ ٻيا ڪيترائي صوفي درويش ۽ اديب ائين جن جا همعصر رهيا.

مذڪوره درگاهن جي ديدار نان واپس اچي وري پنهنجي مرشد ڪامل جي خدمت ۾ رهي فيض معرفت حاصل ڪندا رهيا. ڪجهه عرصي

کان پوءِ پنهنجي مرشد ڪامل کان اُمر ارشاد ٿين ته اوهان پنهنجي ڳوٺ وڃي آستانو ٺاهيو ۽ پنهنجي والد بزرگوار ۽ ٻي ايندڙ ويندڙ فقراھ جي خدمت ڪريو، جنهن تي لعلڻ سائين جن عرض ڪيو ته اُتي اسان کي اوهان جي ديدار کان سواءِ مزو نه ايندو. کين مرشد ڪامل فرماين ته اسان ظاهر ۾ اوهان جي آستاني تي ايندا رهندا سون، لعلڻ سائين جن سان انور سائين جن ٻه فقير ٻه سات ۾ ڏٺا، پوءِ سائين جن پنهنجي هادي جي هدايت تي پنهنجي ڳوٺ اچي حويلي جي ڀر سان هڪ آستانو قائم ڪيائون ۽ پنهنجي والد جي خدمت سان گڏ هر آئي وئي فقراھ جي خدمت ڪرڻ لڳا. ان دوران لعلڻ سائين جن کي عشق مجاز جي به چوٽ لڳي حسن اچي حملو ڪيو، جنهن ۾ برھ جا بار، بدنميون، وڏيرا شاهي جا واءُ ويلا ڀر عشق اڃان اڳيرو، پاڻ فرمايو اٿن.

جوڙ جسم جنسار دا انوار دا، آيا عشق حسن دي اولي

مالڪ انور سائين جن پڻ فرمايو آهي:

اڪيون اڙيون اڪين ۾، دیدان ٿيون دراز
اڏارين ٿيون انور چوي، برھ سندا باز
وڌائين ٿيون وصل لاءِ، غازين جا غماز
انالحق آواز، منجهان تن معلوم ٿيو

لعلڻ سائين جن ان دوران مالڪ انور سائين جن جي هيٺين ڪافي گهڻي ڳائيندا وٽندا هئا.

تو لاءِ پڄن پڳت پئي ڪردي گولي رام نام پئي ٿردي
سائين جن ٻه سال مجازي عشق ۾ مخمور رهيا ۽ ٻن سالن کان پوءِ سندن مجازي محبوب کي ظاهر ۾ پري ڪري هندوستان موڪلي ڇڏيائين. ان جدائي ۽ هجر فراق ۾ پنهنجي آستاني اندر هڪ جاءِ تي گوشي نشين ٿي ويهي رهيا، ٻارهن مهينا کائڻ، پيئڻ، ڳالهائڻ ۽ گهمڻ ڦرڻ تمام گهٽ ڪري ڇڏيائون، صرف ڪهوه چانهه پيئندا هئا. ان دوران

کان پوءِ پنهنجي مرشد ڪامل کان امر ارشاد ٿين ته اوهان پنهنجي ڳوٺ وڃي آستانو ٺاهيو ۽ پنهنجي والد بزرگوار ۽ ٻي ايندڙ ويندڙ فقراھ جي خدمت ڪريو، جنهن تي لعل سائين جن عرض ڪيو ته اتي اسان کي اوهان جي ديدار کان سواءِ مزو نه ايندو. کين مرشد ڪامل فرماين ته اسان ظاهر ۾ اوهان جي آستاني تي ايندا رهندا سون، لعل سائين جن سان انور سائين جن به فقير به ساٿ ۾ ڏنا، پوءِ سائين جن پنهنجي هادي جي هدايت تي پنهنجي ڳوٺ اچي حويلي جي ڀر سان هڪ آستانو قائم ڪيائون ۽ پنهنجي والد جي خدمت سان گڏ هر آئي وئي فقراھ جي خدمت ڪرڻ لڳا. ان دوران لعل سائين جن کي عشق مجاز جي به چوٽ لڳي حسن اچي حملو ڪيو، جنهن ۾ برھ جا بار، بدنميون، وڏيرا شاهي جا واءُ ويلا پر عشق اڃان اڳيرو، پاڻ فرمايو اٿن.

جوڙ جسم جنسار دا انوار دا، آيا عشق حسن دي اولي

مالڪ انور سائين جن پڻ فرمايو آهي:

اڪيون اڙيون اڪين ۾، ديدان ٿيون دراز
اڏارين ٿيون انور چوي، برھ سندا باز
وڌائين ٿيون وصل لاءِ، غازين جا غماز
انالحق آواز، منجهان تن معلوم ٿيو

لعل سائين جن ان دوران مالڪ انور سائين جن جي هيٺين ڪافي گهڻي ڳائيندا وٽندا هئا.

تو لاءِ پڄن پڳت پئي ڪردي گولي رام نام پئي ڌردي
سائين جن به سال مجازي عشق ۾ مخمور رهيا ۽ ٻن سالن کان پوءِ سندن مجازي محبوب کي ظاهر ۾ پري ڪري هندوستان موڪلي ڇڏيائين. ان جدائي ۽ هجر فراق ۾ پنهنجي آستاني اندر هڪ جاءِ تي گوشتي نشين ٿي ويهي رهيا، ٻارهن مهينا کائڻ، پيئڻ، ڳالهائڻ ۽ گهمڻ ڦرڻ تمام گهٽ ڪري ڇڏيائون، صرف ڪهوه چانهه پيئندا هئا. ان دوران

سائين جن جي جسماني طاقت به تمام گهٽ ٿي وئي ۽ پاڻ تمام ڪمزور ٿي پيا.

پاڻ فرمايو اٿن:

عشق اڻانگي ذات، وجهي ونگ وچيرن کي
بيوس وره وڪوڙيا، وو وو وائي وات
لعلڻ ڏينهن رات، مست آهن مطلوب ۾

ڪٿي هئين فرمايو اٿن:

آيل مون کي اوچتو، تڪو لڳي ويو تير
رمز لڳي راڙيون ڪيان، نيٺي وهان نير
وات ويندي وس نه ڪو، ڦٽي ويو فقير
قلم قضا تقدير، لعلڻ لکيو لوح ۾

لعلڻ سائين جي پائرن ۽ فقراھ لعلڻ سائين کي گهڻي ريجھائڻ ۽ ان ڪيفيت مان ٻاهر ڪڍڻ جي ڪوشش ڪئي پر لعلڻ سائين جن صرف هجر ۾ هنجون هاريندا هئا ۽ ڪنڌ ڏوڻ ها ۾ ڪندا هئا، پوءِ سائين جن جي پائرن ڏٺو ته سائين جن ائين چلي مان نه نڪرندا پوءِ هو ان سلسلي ۾ درگاهه جهانپور وڃي سندن مرشد ڪامل کي حال حقيقت ڪيائون، پوءِ سندن مرشد انور علي شاهه سائين جن آستاني تي اچي رسياء، لعلڻ سائين جن چرڪ پري مالڪن اڳيان سر بسجود ٿيا، سندن مرشد ڪامل نظر عنايت فرمائي ۽ هدايت ڪندي چيائين ته ”سالڪ فيض جو مالڪ ٿيندو آهي“ ٻيئي ملڪ فقير جا آهن، هاڻي اوهان مجاز جي چوٽ کان پوءِ پڇي پختا ٿيا آهيو، هاڻي اوهان به ماڻهن کي حق جي راه ڏيکاريو ۽ جيڪو اوهان وٽ پياسو ذڪر لاءِ اچي ته ان کي ذڪر الاهي ڏيئي دست بيعت ڪري هن دنيا جي قيد قفس جي ڪوٽ کان آزاد ڪرايو. ”ان کان پوءِ آستاني تي رنگ رچندو ويو ۽ ڪيئي پروانا هن شمع جي شعاع تي ڪٺي ٿيندا ويا.

لعلڻ سائين جن رنگ، نسل، مذهب ۽ فرقن جي فرق کان آزاد هئا، هو هندو، مسلمان کي هيڪڙائي، امن سلامتي ۽ رواداري جو درس ڏيندا هئا ان ڪري ٿوري ئي عرصي ۾ لعلڻ سائين جن جي فقراھ طالبن جو انگ وڌي هزارن ۾ ٿي ويو.
 پاڻ فرمايو اٿن:

برھ پڙهايو باب، تنهن ۾ علم عقل جي بات نه ڪائي
 مذهب وارا قيد ڪشالا، بار لاڻا سڀ من تان مولا
 ڪامل مليو آ ڪتاب، جنهن ۾ لعلڻ بنا ٻي لات نه ڪائي

لعلڻ سائين جن سن 1956ع ۾ پنهنجي مرشد جي امر سان شادي مبارڪ ڪئي، جنهن مان ٻه پٽن سيد فقير والي شاهه ”والي سائين“ (سجاده نشين درگاه لعلڻ سائين) ۽ سيد خير محمد شاهه عرف سيد فقير غلام ميران شاهه ۽ هڪ نياڻي جو اولاد ٿين جيڪا سيد مراد علي شاهه جي نڪاح ۾ آهي. سيد غلام ميران شاهه ليکڪ، اديب، سوشل ورڪر ۽ لعلڻ ميموريل ڪاميٽي جا صدر آهن پاڻ سنڌ جي تعليم کاتي ۾ استاد هئا ۽ درگاه جا خدمتگار آهن.

لعلڻ سائين جن جي سيد فقير احمد شاهه ملنگ جهانگاران وارن سان به محبت هئي، سائين احمد ملنگ اصل اُچ شريف جا هئا، ان وقت پاڻ حاجي ڳوٺ مولودي ۾ رهائش پذير هئا سندن آستانو اڄ به اتي موجود اٿن، پاڻ ٺُنگ بند سالڪ مست هئا ۽ لباس سدائين ڪارو پهريندا هئا. لعلڻ سائين جن سان ايتري محبت هوندي هئڻ جو کين پنهنجي گوڏي تي ننڊ ڪرائيندا هئا. سائين جن پاڻ ۾ تمام گهڻي روحاني روح وروح به ڪندا هئا. احمد ملنگ سائين جن سيوهڻ لڳ جهانگاران ۾ وصال ڪيائون سندن مقبرو ۽ درگاه جهانگاران ۾ آهي، لعلڻ سائين جن به سائين احمد ملنگ جي محبت ۾ سڄي زندگي ڪارو لباس زيڙ تن ڪيائون.

لعلڻ سائين جن پنهنجي پوري زندگي ۾ ست لاهوت ڪيا، جنهن مان پنج پيرين پنڌ ڪيائون، پاڻ لاهوت تي وڏي موج مستي ۽

جڳهجي فقراھ سان ويندا هئا. لاهوت جي اڙانگي سفر جو پاڻ منظوم
سفر نامو به لکيو اٿن، جنهن جا ڪجهه شعر هيٺ ڏجن ٿا.

پڪو پُھُ ڪيو سين لاهوت وڃڻ جو، لڳو عشق اعلى ڀرين جي پسڻ جو
هرموري جبل تي جڏهن چڙهياسين، ڏيئي پير پيرن تي ترن پير نرياسين
برابر صراط واري پل تان ٽپياسين، اتي سواءِ اسم مولا جي ٻيو چارو نه چلڻ جو
پڪو پُھُ ڪيو سين لاهوت وڃڻ جو

وري ڪٿي هيئن فرمايو اٿن:

اڃا به آهين لاهوتي لعلڻ چوي
پرين سندي پار ڏي ٿا ڀرتئون پير پرين
دونهان دکائين پسڻ خاطر پڻ ڀر

سائين جن جي زندگيءَ جو هڪ ٻيو به پهلو هو. پاڻ سماجي
پلائي جي ڪمن ۾ به اڳيان هوندا هئا ۽ ڏکائين ۽ ضرورتمندن جي
هڙتون وڙتون مدد ڪندا هئا. پاڻ هر وقت چوندا هئا ”لاتقنطو من رحمة
الله“

لعلڻ سائين جن پاڻ تمام وڏا صوفي شاعر به ٿي گذريا آهن.
سائين جن جي شاعري مان علم، ادب، فڪر، وحدالوجود، وحدانيت ۽
تصوف جي گجھي رازن ۽ مجاز جي مذڪور جي ڄاڻ ملي ٿي، لعلڻ
سائين جي شاعري فني حوالي سان به شاهڪار آهي جنهن ۾ بهترين
ڪافيه، رديف ۽ تجنيس حرفي شامل آهي. پاڻ پنجن ٻولين ۾ شاعري
ڪئي اٿائون، جنهن ۾ سنڌي، اردو، فارسي، سرائڪي ۽ گرمکي شامل
آهي. لعلڻ سائين جن پنهنجي شاعري ۾ گهڻو ڪري تخلص ”لاهوري
لعلڻ“ استعمال ڪيو آهي. سندن شاعري جي موضوعن ۾ صوفي شاعرن
جي فھر، فڪر ۽ فلسفي وارو تسلسل برقرار آهي.
پاڻ فرمايو اٿن:

عشق اسان نون ڪافر ڪيتا، مسلمانن نهين من وچ
 نا ڪوئي دين ايمان اسادا، نا ڪڇ دنيا ڏن وچ
 ب، ت، ث دي بت نه ڪائي، ٻي تات نه رکون تن وچ
 بت پرستي بات اسادي، رهون بيراڳي بن وچ
 ظاهر باطن يار ڏٺو سي، لعل هادي حسن وچ

ان سان گڏ لعل سائين جن پنهنجي شاعري ۾ پاڻ سڃاڻڻ جي
 به ڳالهه ڪندا رهيا آهن.
 پاڻ فرمايو اٿن:

ڪتابن مان قرار، ڪڏهن آيو ڪيئي
 اونهو سر اسرار، منجهان ئي معلوم ٿيو
 منجهان ئي معلوم ٿيو، سارو سر الاهي
 وڻ ٿڻ اها وائي، عاشق انا الحق جي

ڪٿي هيئن به فرمايو اٿن:

عاشق انا الحق جو، نعرو هڻ نشان
 لعل سر سبحان، عالم ليکي آدمي

عشق جي منزل باري آهي، عاشقن کي سڏي سولي چاڙهيندي
 آهي. ان موضوع تي لعل سائين جن فرمائين ٿا:

عشق دي ايجهي ڪم اٿانگي، گهوت پيڙهيندي گهاٽي
 هڪڙين نون چا سولي اُتي، هڪڙي ملهه وڪاڻي
 هڪڙين نون چا گل گلايس، هڪڙي ڪرت چيراڻي
 هڪڙين نون چا روھ رُلايس، هڪڙي دي ٿل ٿاڻي
 هڪڙين نون چا پيٽ مڇي دي، هڪڙي ڇوڪ چيراڻي
 هڪڙين نون چا لهر لڙهايس، هڪڙي آڳ اُجهائي

هڪڙين نون ڇا تخت چڙهايس، هڪڙي وِليان واڻي
هڪڙي نون ڇا قتل ڪرايس، هڪڙي سانگ سلهاڻي
لعلڻ عشق اهو ڪري، جو عشق دا مزا ماڻي

ڪٿي وري نيھن لائڻ ۽ نپائڻ لاءِ هيئن فرمايو اٿن:

لاتو اٿئي ته لاءِ سڄو نانگن نينهن
ڏک ڏولاوا ڏاکڙا اٿئي محبت سندا مينهن
لائڻ سان لعلڻ جي روءِ تون راتو ڏينهن
توڙي ڪاوڙي شينهن، ته به لنگهي پئو لقاءِ ۾

پاڻ مجاز جي شاعري ۾ محبوب سان ملاقات جي سڪ لاءِ دل
۾ پيدا ٿيندڙ بيتابي ۾ ڪانگل کي پرين طرف نپا پھچائڻ واري
ڪيفيت کي هن ريت ظاهر ڪيو اٿن:

ڪانگل وڃ قريب ڏي، الله الڳ اڏري
عرض ڪجاءِ ادب سان، رکي سجدي منجهه سري
دل ڦاڙي دانهن ڪري، چئجان آهي ڳالهه ڳري
مل ته ماندائي لهي، نه ته ويندس محب مري
کوٽي يا ڳري، ته به پاند مَ لاهج لعلڻ چئي

لعلڻ سائين جن جي گهڻ رُخي شاعري آهي، جنهن ۾ مارئي
جي حب الوطني، سسئي جي جاکوڙ، مومل جا ماڻا ۽ ٻيا ڪيئي ڪردار
ملن ٿا. پاڻ فرمائين ٿا:

مومل سندي ماڳ تي، آيا لک راڻا
اچي ڳڪوريا ڪاڪَ تي، ڪي چريا ڪي سياڻا
مومل جا ماڻا، موها سڀ مينڌري

لعلڻ سائين جن مارئي جي ترجماني هن ريت ڪئي آهي:

ڏاڏاڻن ڏني مونکي ڏينهن ٿيام
 سارن منهنجي ساهه کي سانگي صبح شام
 وٺا مينهن ملير تي ڪوٺڻ ڪيل ڪيام
 مارون پنهنجي مال کي، لاڙي ڏين لام
 ويڙها ويڙهيچن جا وسري ڪين ويام
 ماروائي مام لعلڻ لوئي ڪيئن مان لاهيان

پاڻ سسئي جون صدائون هن ريت پيش ڪيون اٿن:

ٻارو چل پنيور ۾، ڇا ڪئون ڇڏي ويو
 راتيان ڏينهان روح ۾، گوندر گڏي ويو
 لعلڻ لڏي ويو، ڪري بس پنيور کان

لعلڻ سائين جي شعر ۾ فطري حسن و جمال جو ذڪر به ملي
 ٿو ته وري ڪٿي سارنگ جي رمجهه به نظر اچي ٿي. پاڻ سارنگ کي
 هن ريت بيان ڪيو اٿن:

سارنگ لڏي سار، ويٺي ويڙهيچن وره وسايا
 ساوڻ ويس وسڻ جا پايا، سانگين جا ٿيا لايا سجايا
 جهڙ ڦڙ مينگهه ملهار، بادل پڻ تي پرڃي آيا
 وڻ ٽن ٻوٽا تهڪن تاريون، برڙيون پوريون ڪنڊيون ڪاريون
 ڦوڳن ڪئي آڦلار، مولا وڇڙيا محب ملايا

پاڻ ڪربلا جي شهيدن جي ياد ۾ ڪيڏارو به لکيو اٿائون جنهن
 مان هڪ بيت هيٺ ڏجي ٿو:

سوره منهنجا سپرين، آيا رضا مڃي راوت
 دغا رکي دل ۾، ڏني دو زبانن دعوت
 رکي پلاڻ پاڪوڙن تي، پاڙيائون پهنجي پت
 خر به چيو هليا وڃو، هت نه آ حاجت

فرمايو فائق، اتي موٽڻ ناهي مٽ
سر ڏيئي ثابت، لعلڻ لوءِ لڏي ويا

لعلڻ سائين جن 26 ذوالقعد 1419ھ بمطابق 26 مارچ 1998ع
تي وصال ڪيائون پنهنجي درگاه شريف تي مقبري ۾ مدفن آهن.
سندن ساليانو عرس مبارڪ 20، 21، 22 ۽ 23 مارچ تي هر سال
ملهايو ويندو آهي.

اطائي عشق اعظم ۾ اچي اظهار ٿيو لعلڻ
نظاري نينهن ۾ نيهي نچي نروار ٿيو لعلڻ
(والي سائين)

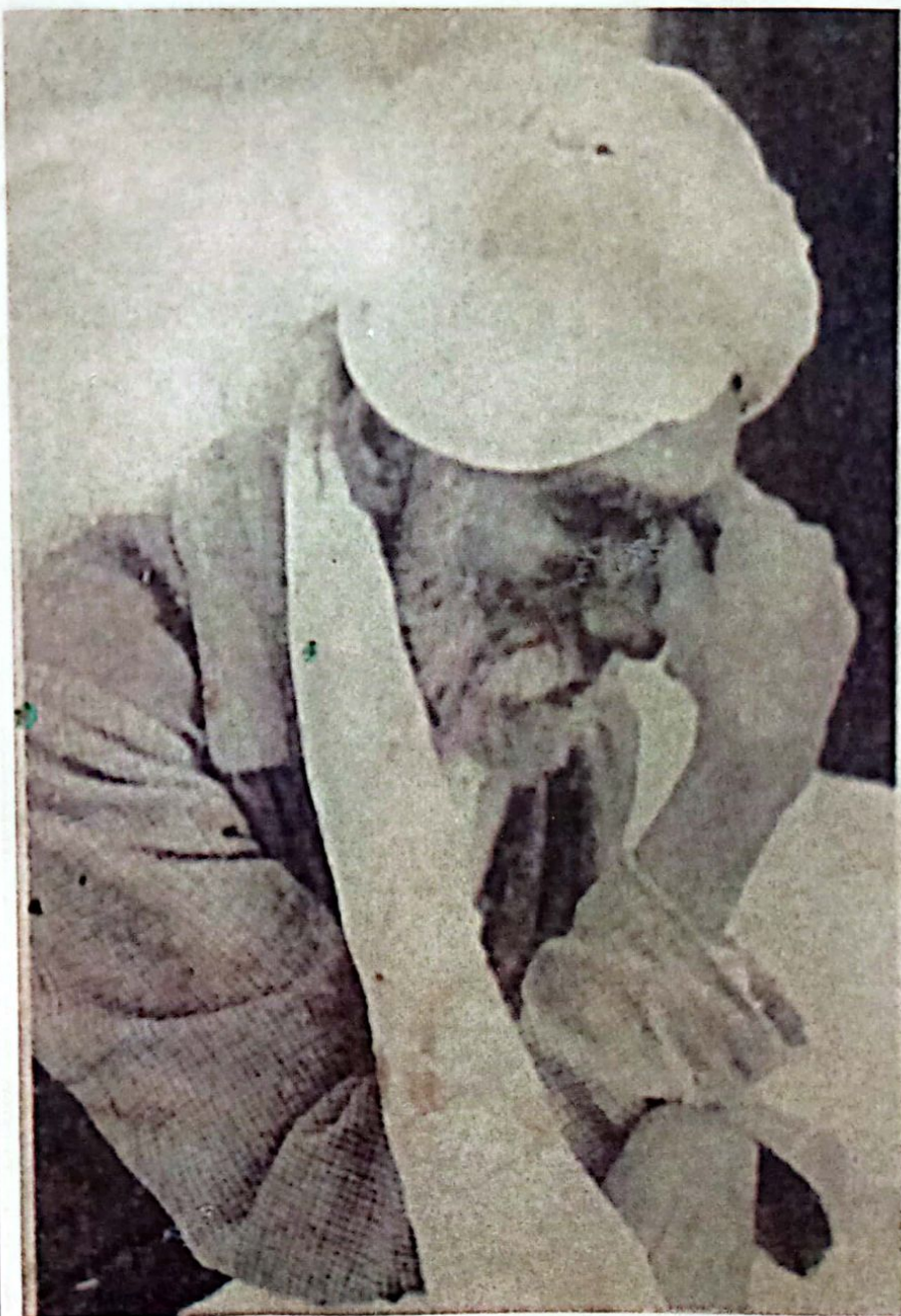
اڄ عشق جي عالم ۾ اظهار ٿيو لعلڻ
حق حسن سراپا آ حُبار ٿيو لعلڻ
(اظهر گيلاني)

هن دنيا جي دور ۾ سلطان هو صوفي صفا
دم بقا بالله ۾ داخل ٿيو دارالبقاء
(علي نواز ”نازڻ“)

ڌار ٿي دلبر ويودلدار هو لعلڻ سائين
ڏيئي وڇوڙو يار ويوآڌار هو لعلڻ سائين
(منار علي ”تهدل“)

سيد فقير انور علي شاه بخاري
 صوفي القادري
 جهانپور شريف
 (1961ع - 1906ع)
 (علق سائينء جن جا مرشد كامل)

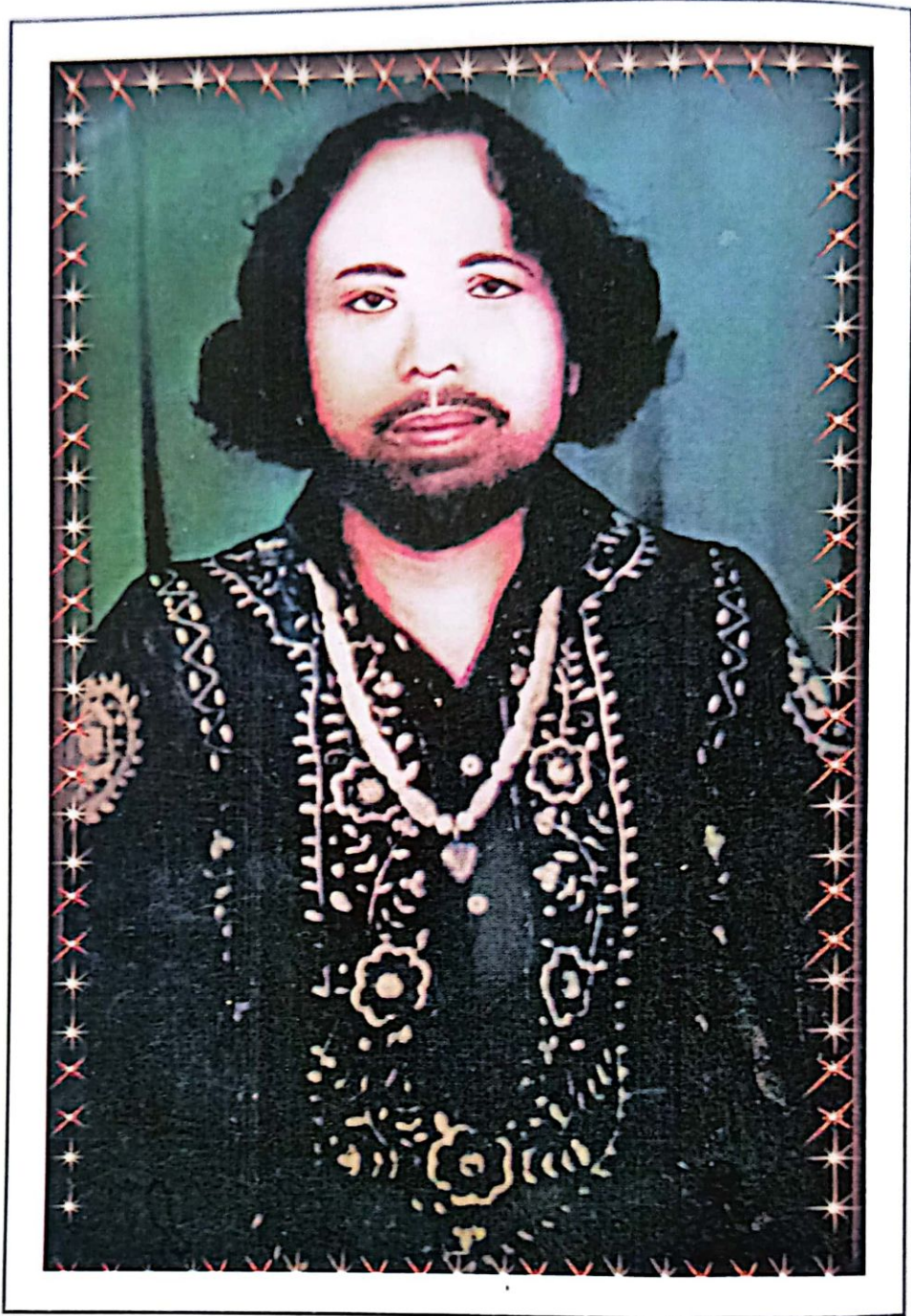

فقير سيد جهنگل شاه مست بخاري

ولد سيد عظيم شاه (اول)

(1904ع - 1967ع)

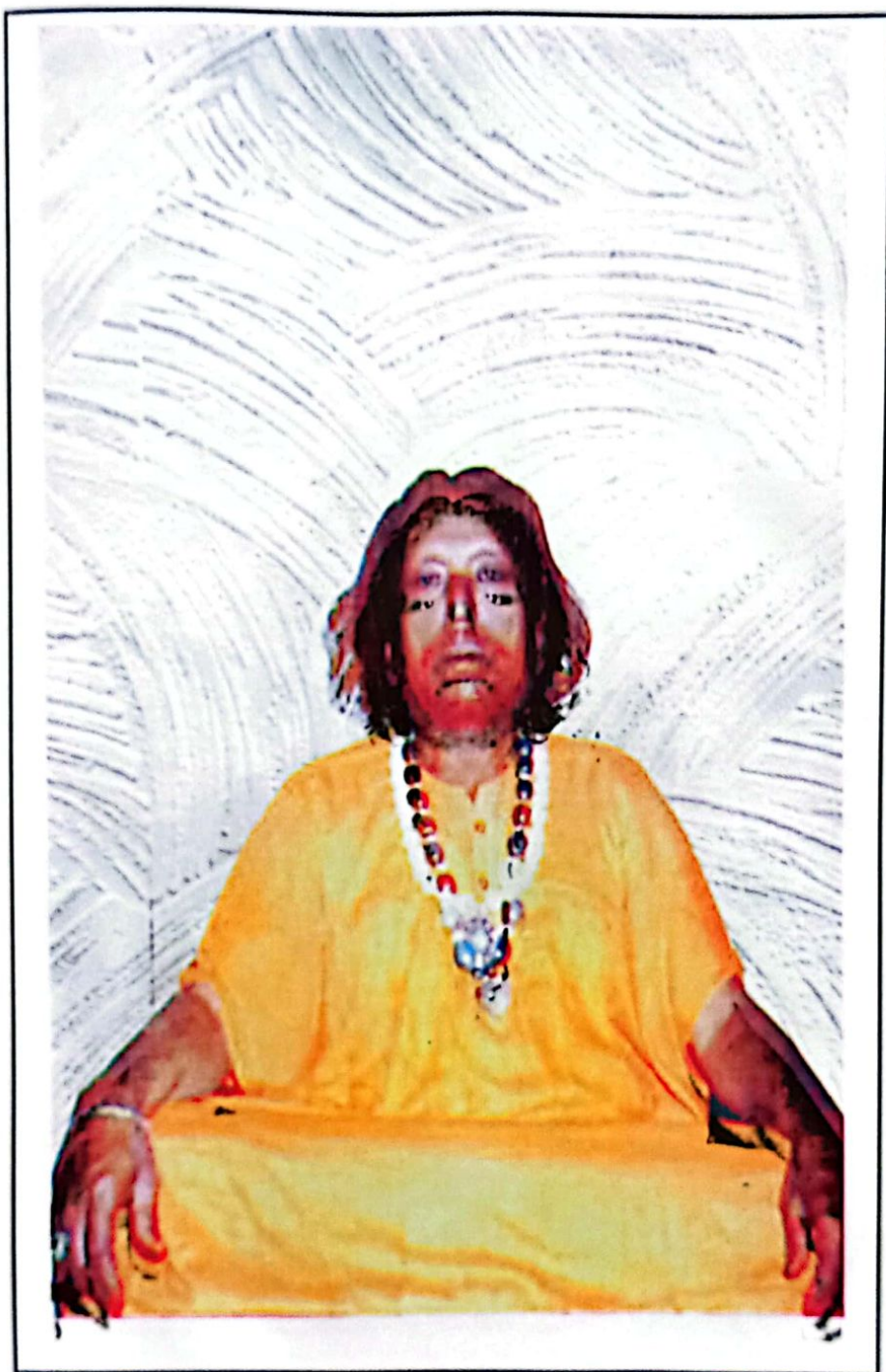
(لعلڻ سائينءَ جن جا والد)

فقیہر سید لعل شاہ لعل سائین

صوفی القادری السروری

(1930ع - 1998ع)

فقير سيد لعل سائين
صوفي القادري السروي
(گہڑو ويس ہا)

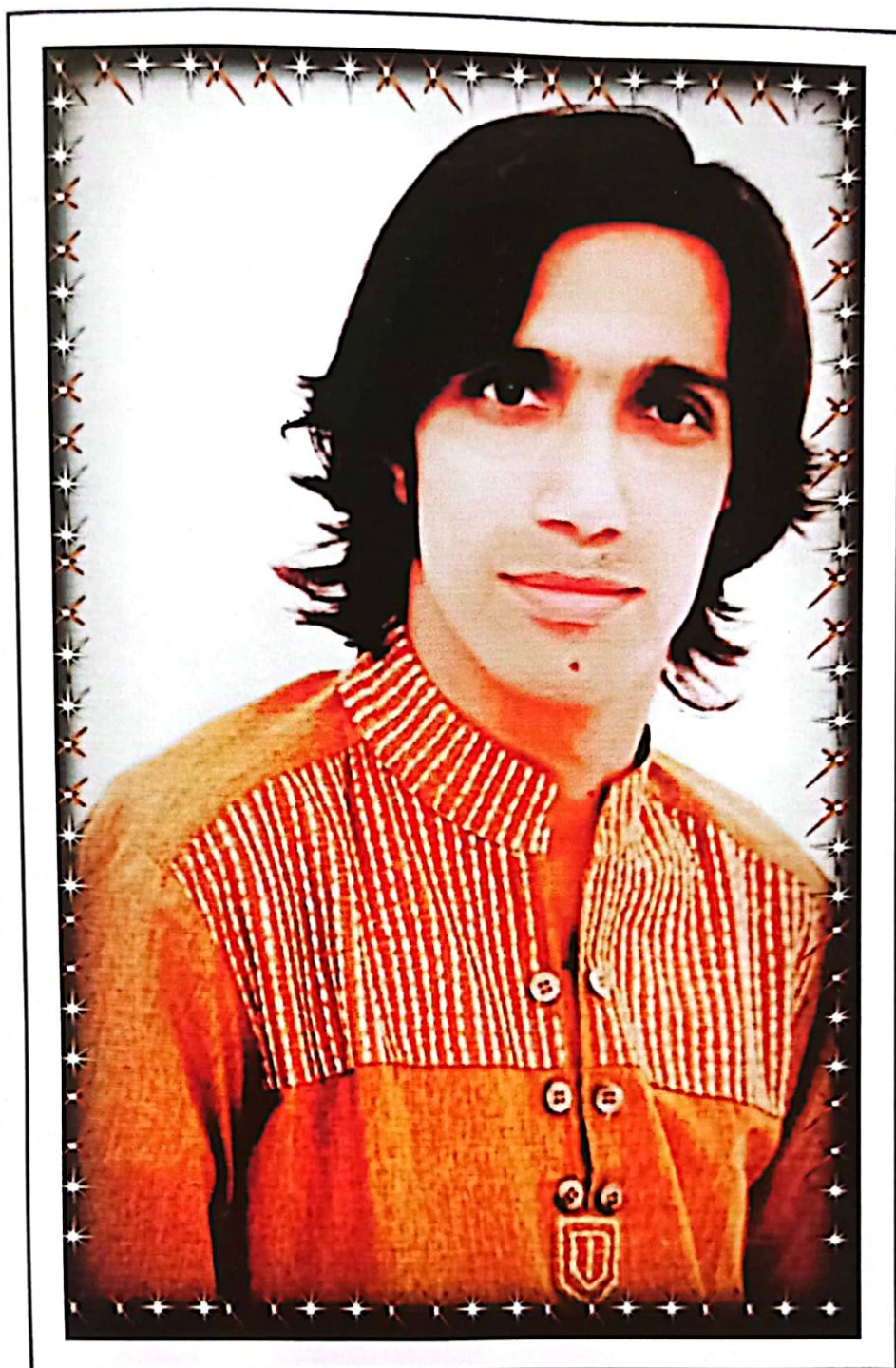
فقير سيد والي شاهه (والي سائين)
(لعلڻ سائين جا وڏا فرزند)
سجاده نشين درگاهه عاليه لعلڻ سائين
صوفي القادري السروري

فقير سيد والي سائين
(گيترو ويس ٻرا)

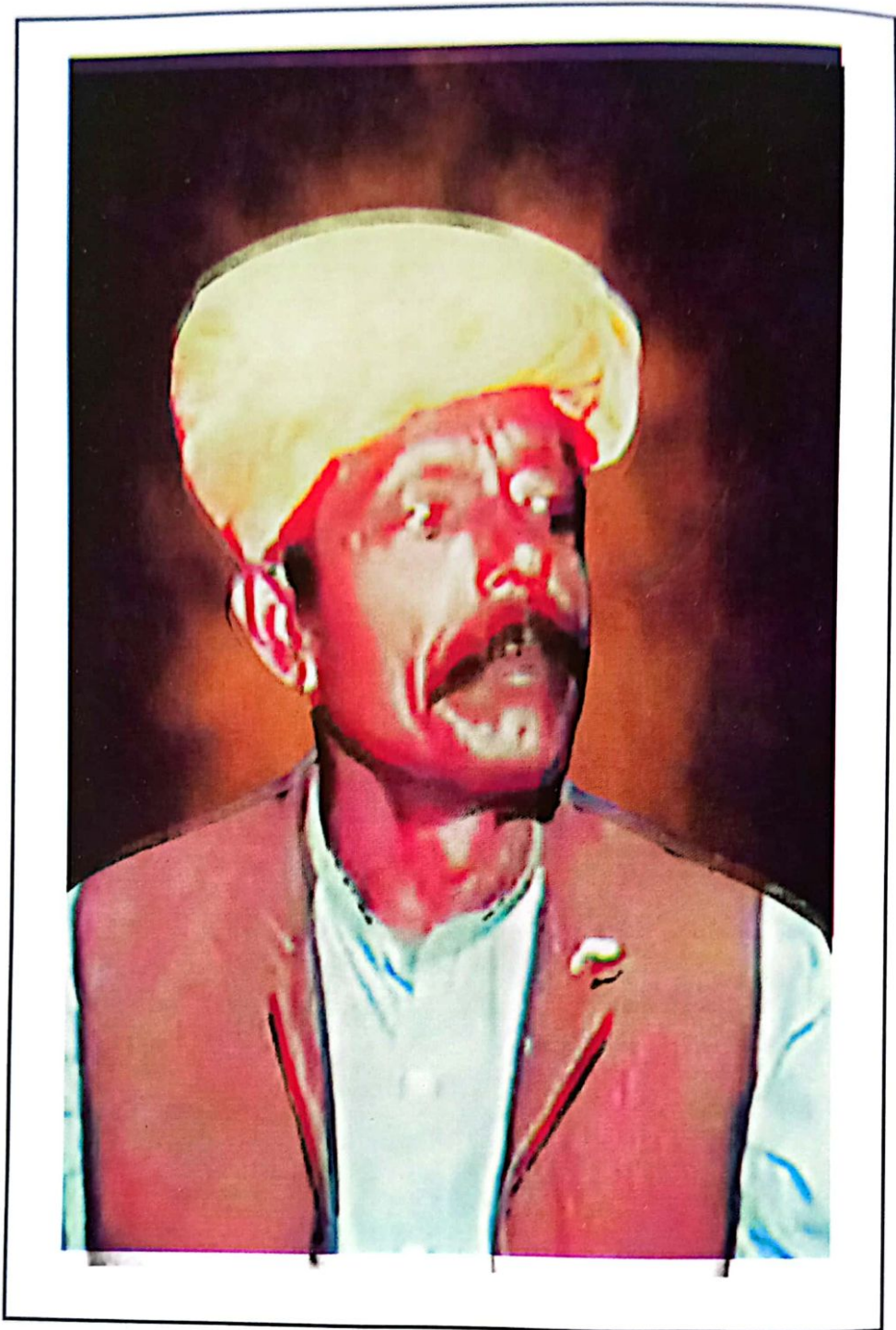
فقير سيد حضور بخش شاہ
(حضور سائين)
سجادہ نشين (اول) درگاہ عاليہ جہانپور شريف
(2005ع - 1941ع)

سید فقیر سخاوت علی شاہ
عرف سید سخاوت حضور بخاری
(صاحبزادہ سید انور علی شاہ ثانی)
موجودہ سجادہ نشین درگاہ عالیہ جہانپور شریف

فقير سيد منور علي شاه
ولد سيد فقير حضور بخش شاه
درگاه عاليه جهانپور شريف

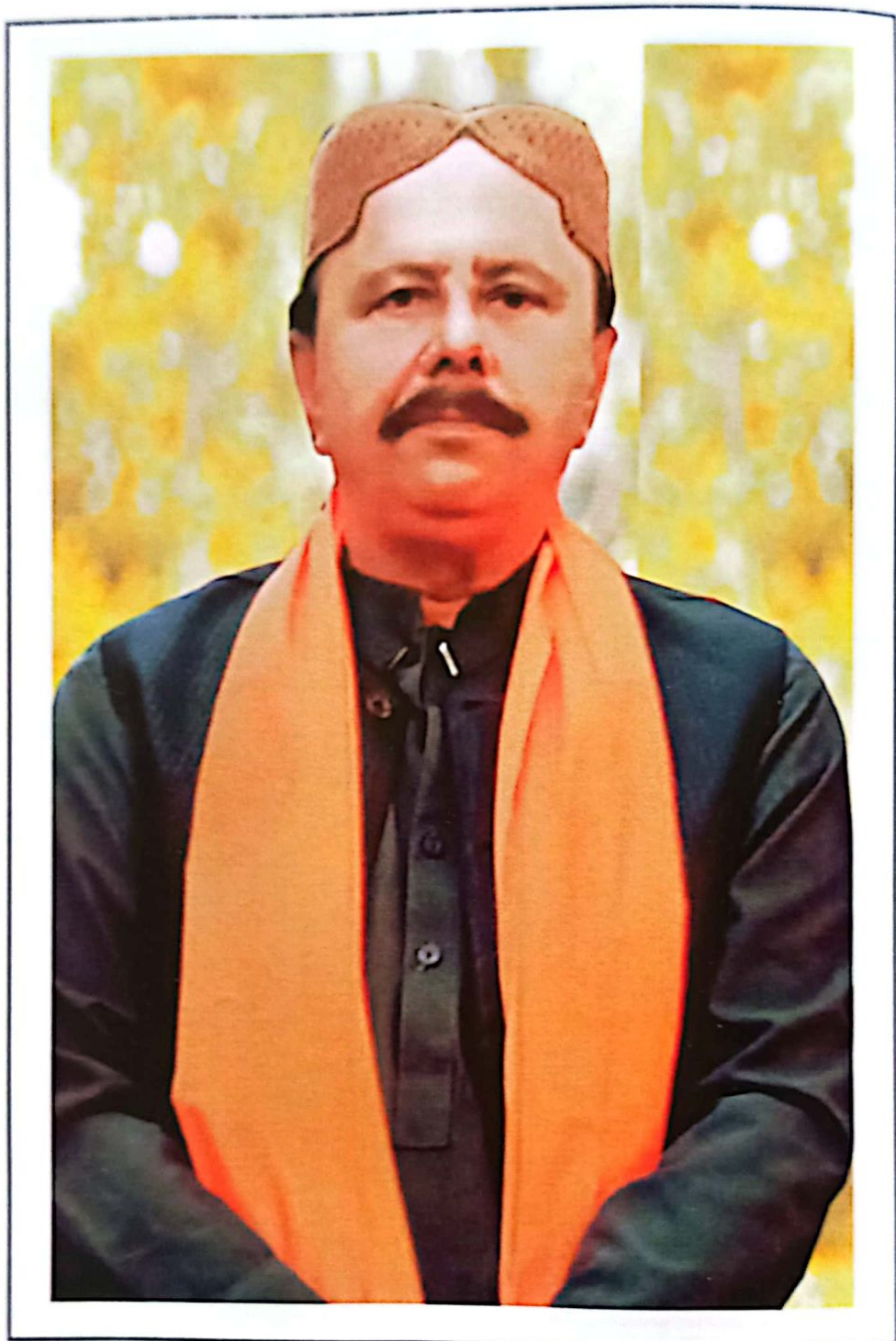
فقير سيد وڌڻ شاهه بخاري
(لعلڻ سائينءَ جا وڏا پاءُ)
(2019ع - 1928ع)

فقير سيد عظيم شاه (دوما)

(العلن سائين چاننڊا پاء)

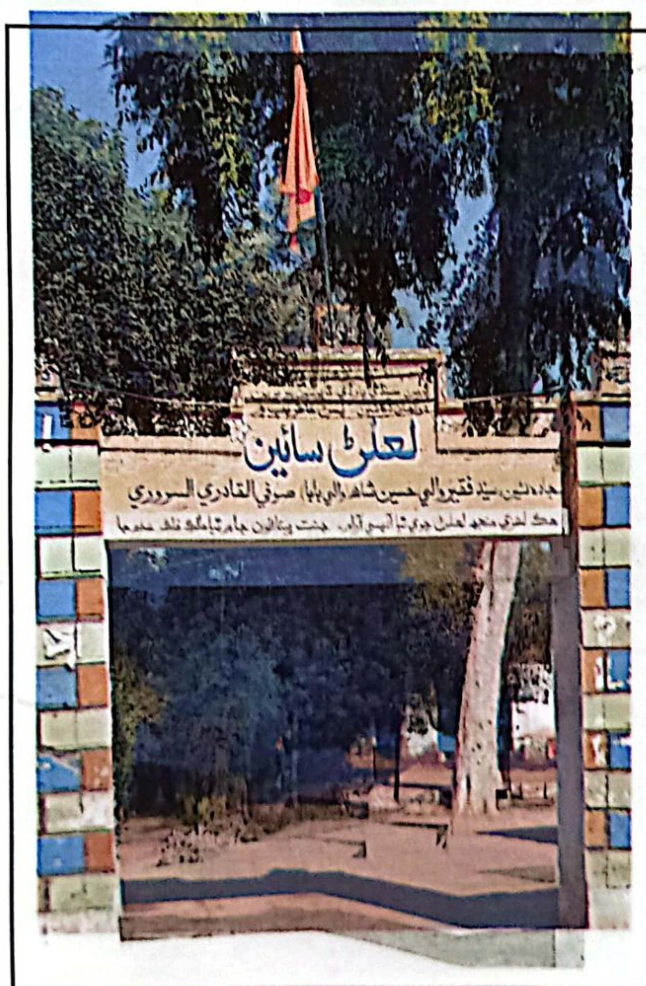
(1933ع-2015ع)

فقير سيد غلام ميران شاہ
صوفي قادري
(علی سائينء جاننيدا فرزند)
پے کتاب جا سحريندڙ

روضہ مبارک فقیر سید لعل سائین صوفی قادری
روضہ مبارک فقیر سید لعل سائین صوفی قادری

درگاہ جوہا ریون ڈیک

فقیر سید لعل شاہ المعروف لعل سائین صوفی قادری السروری رح

_____ حضرت آدم علیہ السلام پھریون انسان ۽ پھریون
نبی عمر 930 سال

_____ بن حضرت شیث علیہ السلام عمر 912 سال

_____ بن آنوش 905 سال

_____ بن قینان 910 سال

_____ بن مہلائیل/ملہل ایل 895 سال

_____ بن یازد 962 سال

_____ بن حضرت ادريس علیہ السلام/أخنوخ 365 سال

_____ بن مٹشالغ/متوشائخ 969 سال

_____ بن لامک 777 سال

_____ بن حضرت نوح علیہ السلام 950 سال

_____ بن سام 602 سال

_____ بن أرفخشار/ارفکشاہ 438 سال

_____ بن عابر 460 سال

_____ بن فالخ/فالج 239 سال

_____ بن أرغوا/رعو 239 سال

_____ بن ساروغ/سروج 232 سال

_____ بن ناخور 159 سال

_____ بن تارخ/آذر/تارہ 205 سال

_____ بن حضرت ابراهيم علیہ السلام 175 سال

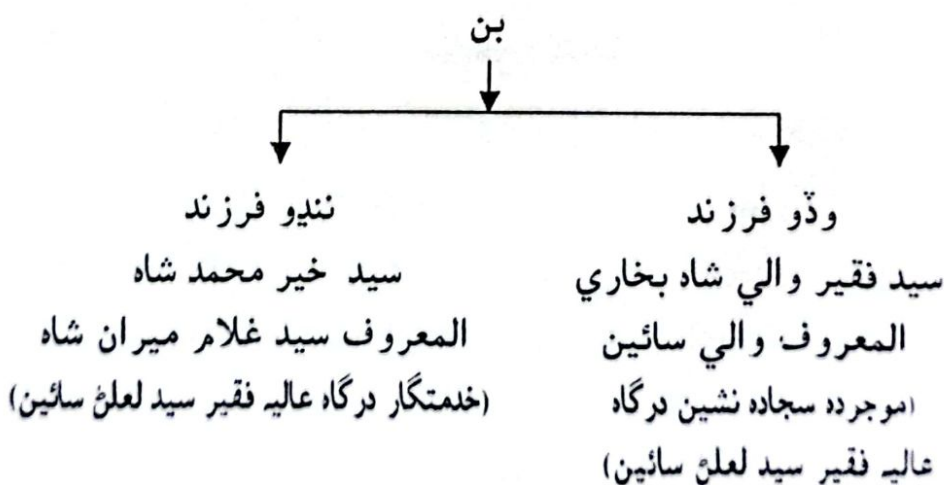
_____ بن حضرت اسماعیل علیہ السلام 137 سال

بن	قيدار
بن	عرام / عَرَام
بن	عَوْض / عَوْص
بن	مُزَي / مَزَي
بن	سَمِي / شَمِي
بن	زارح / قمير
بن	ناحث
بن	مُقَصِر / مقصي
بن	إيهام / ابهام
بن	أقناد / اياهم
بن	عِصْر / عاصر
بن	ذیشان / ديشان
بن	عِضِي / عاقر
بن	ار عَوِي / وعد ع
بن	يَلْحَن / عنود
بن	يَحْزَن / يخرن / قسور
بن	يَثْرِبِي / يثرم
بن	سَنْبَر / بشيمن
بن	حَمْدَان / اسماعيل
بن	دُعا / الدعا / الطعان
بن	عُبَيْد / زو المطانج
بن	عَبْقَر / ابراهيم / جامع الشمل
بن	عَيْفِي / عافي / عبقر ابو الحسن
بن	ماخي / عرب الظريب
بن	ناجش / الشهدود
بن	جاحر / علت
بن	طايخ / طانج / طاهب
بن	يَدْلَاف / رائم

بن	_____	بلداس / محتمل
بن	_____	جزا
بن	_____	ناشد / محلم ذو العين
بن	_____	عوام / عوام / قموال / بريح الناحب
بن	_____	أبي / أبي / سعد رجب
بن	_____	قموال / يوز / عشر العتاء
بن	_____	بوز / ثعلبه
بن	_____	عوص / منجر / نبیت
بن	_____	سلامان / همیدع / شاحب
بن	_____	همیسع
بن	_____	أؤد / أدو
بن	_____	عدنان — زوجة مَحْدُد
بن	_____	معد — زوجة معانه
بن	_____	نزار — زوجة سوده
بن	_____	مُضَر — زوجة رباب
بن	_____	الياس — زوجة ليلي
بن	_____	مدرکت — زوجة سلمی
بن	_____	خُزيم — زوجة اعوانه هِنْدُ
بن	_____	کنانه — زوجة بره
بن	_____	نُضَر — زوجة عِكرش
بن	_____	مالک — زوجة جَنْدَلُ
بن	_____	فَهْد / فِهْر المقلب قریش — زوجة ليلي
بن	_____	غالب — زوجة عاتک
بن	_____	لُؤي — زوجة ماويه
بن	_____	کعب — زوجة مخشيه
بن	_____	مُرّه — زوجة هند
بن	_____	کَلاب — زوجة فاطمه

- بن _____ قصي _____ زوج جُبي
- بن _____ عبد المناف _____ زوج عاتک
- بن _____ هاشم _____ زوج سلمی
- بن _____ عبد المطلب _____ زوج فاطمہ
- بن _____ حضرت ابوطالبؑ _____ زوج فاطمہ
- بن _____ حضرت امیر المومنین امام المشرقین و المغربین حیدر
- کرار امام علي المرتضى عليه السلام
- بن _____ حضرت امام حسين عليه السلام شهيد كربلا
- بن _____ حضرت امام المتقين زين العابدين عليه السلام (اسير كربلا)
- بن _____ حضرت امام محمد باقر عليه السلام
- بن _____ حضرت امام جعفر صادق عليه السلام
- بن _____ حضرت امام موسى كاظم عليه السلام
- بن _____ حضرت امام علي رضا عليه السلام
- بن _____ حضرت امام محمد تقی عليه السلام
- بن _____ حضرت امام علي نقی عليه السلام
- بن _____ سيد جعفر شاه صاحب (ثاني)
- بن _____ سيد علي اكبر شاه صاحب
- بن _____ سيد عبدالله شاه صاحب
- بن _____ سيد احمد شاه صاحب
- بن _____ سيد محمود شاه صاحب
- بن _____ سيد محمد شاه صاحب
- بن _____ سيد جعفر شاه صاحب
- بن _____ سيد سعد علي شاه بخاري صاحب
- بن _____ سيد شير شاه جلال قطب کمال الختاب سرخ پوش (اچ شريف)
- بن _____ سيد سعدي احمد كبير بخاريؑ
- بن _____ سيد جلال الدين شاه جهانيان جهان گشتؑ (اچ شريف)
- بن _____ سيد محمود ناصر الدين شاه کلان بخاريؑ
- بن _____ سيد حامد كبير الدين شاه صاحبؑ

- بن سيد ركن الدين شاه ابو الفتح بخاري ر
- بن سيد جلال الدين شاه توكچي بخاري ر
- بن سيد زندان شاه بخاري ر
- بن سيد مهر علي شاه بخاري ر
- بن سيد هاشم شاه بخاري ر
- بن سيد ناري شاه ر (ماتيلو مومل جي ماڙي)
- بن سيد جمال الدين شاه بخاري ر
- بن مخدوم الاولياء سيد نبي شاه بخاري ر (نهره) (لڳ پنوعاقل)
- بن سيد حبيب شاه بخاري ر
- بن سيد محمد شاه بخاري ر
- بن سيد سوائي شاه بخاري ر
- بن سيد مفتي شاه بخاري ر
- بن سيد والي شاه بخاري ر
- بن سيد خير محمد شاه بخاري ر
- بن سيد لعل شاه بخاري ر
- بن سيد عظيم مست شاه بخاري ر
- بن سيد جهنگل شاه مست بخاري ر (ڳوٺ حاجي مولودي)
- بن سيد لعل شاه بخاري المعروف فقير سيد لعل سائين
- صوفي القادري السروري ر

مددي ڪتاب

ڪتاب رحمت العالمين جلد دوم مصنف سليمان صاحب

منصور پوري

خاتم النبيين (مترجم و مولف منشي نذير احمد سيماب قريشي

بنهالوي گورداس پور حال مقيم لاهور)

انور سائين جو رسالو سهيڙيندڙ سيد فقير عبادت علي شاه

جنت السنڌ مصنف رحيمداد مولائي شيدائي

ڪتاب گلزار قلندر پاران محڪم اوقاف سنڌ

سيد سبحان شاه سيد جمن شاه (خان جو ڳوٺ)

شجره طریقت

فقیر سید لعل سائین

محمد مصطفیٰ ﷺ

جناب شاہِ لولاک۔۔ سرتاج الانبیاء۔۔ مزل۔۔ شمس۔۔ ضحیٰ۔۔ خاتم النبیین۔۔ یشوا المرسلین۔۔

تین - طحہ - یاسین۔

عربی العجمی۔ مکی المدنی۔ کافی الف لام م۔

أبو الفاطم و قاسم و ابراهيم

حضور الہدی۔ رسول خدا مُحَمَّد مصطفیٰ۔ احمد مجتبیٰ۔ سرور

کائناتِ صلی اللہ علیہ وعلہ وسلم

(در شهر مکہ و مدینہ بملک عربستان)

دست بیعت

جناب سید پاک حیدر الکرار۔ فاتح احد و خیبر۔ واللہ شبیر و

شبر۔ امام ال أولین۔ امیر المومنین حضرت مولا علی المرتضیٰ

مشکل کشا شیر خدا ولی الله وصی رسول الله علیہ السلام

(دارالسلطنت کوفہ عراق و مکی مدنی عربستان)

دست بیعت

جناب سید فیض ماب فرزند وارثِ امام مسندِ مهمانِ کربلا لخت
جگرِ فاطمہ سید الصابرين امام المشرقين والمغربین حضرت
امام حسین علیہ السلام
(نینوا بملک عراق)

دست بیعت

جناب فرزند ارجمند زیور پهریل امام العاشقین حضرت امام
زین العابدین علیہ السلام چوٹون امام مسافر ولایت شام
(ولایت شام بملک مدینہ منورہ عربستان)

دست بیعت

جناب سید پاک فرزند پشتِ احمد روشن ضمیر شام جی
مصیبتن جو شان پنجون امام حضرت محمد باقر علیہ السلام حق
جو امام شیرین شہادت جام
(مدینہ منورہ بملک عربستان)

دست بیعت

جناب فرزند لولاک لامکان روشن ضمیر مذهب منیر حضرت
امام جعفر صادق علیہ السلام بابرکت جام حسین شہادت
(مدینہ منورہ بملک عربستان)

دست بیعت

جناب سید فرزندِ سعادت مندِ ذیشانِ هفت امامِ حضرت موسیٰ
کاظم علیہ السلامِ شہادتِ پر جام
(در شهر کاظمین شریف بملک عراق)

دست بیعت

جناب سید فرزندِ روشن اسلامِ امام مَشرق و مغربِ اثون امام
سید ساداتِ حضرت امام علی رضا علیہ السلامِ شہید پاک جان
(در شهر مشهد مقدس بملک ایران)

دست بیعت

عزت مآب محلی ال القابِ شیخ المشائخِ جناب خواجه معروف
کرخي صوفي القادري رحمت الله عليه
(در شهر ولایت کرخ بملک ترکستان)

دست بیعت

سردار السالکینِ محنت جفا پر آفرینِ ابوالحسن خواجه سري
سقطي صوفي القادري رحمت الله عليه
(در شهر اصفهان آذجهان بملک ایران)

دست بیعت

طالب المولیٰ۔ ولی اللہ۔ پیر خدا رسید ابوالقاسم جناب خواجہ جنید
بغدادی صوفی القادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر بغداد شریف بملک عراق)

دست بیعت

جناب فیض ماب۔ شیخ المشائخ۔ خواجہ ابوبکر شیخ شبلی رحمت
اللہ علیہ صوفی القادری
(در شهر مکہ شریف بملک عربستان)

دست بیعت

صاحب ولایت۔ پیر مخدوم۔ ابوالفضل عبدالواحد بن عبدالعزیز
صوفی القادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر یمن بملک ولایت یمن)

دست بیعت

صادق قدوہ۔ الاصفیاء۔ شهنشاه جناب مخدوم ابوالفرح یوسف
عبداللہ طرطوسی رحمت اللہ علیہ
(در شهر ولایت طرطوس بملک مصر)

دست بیعت

بابرکت جناب مخدوم ابوالحسن علي بن محمد يوسف قریشی
الهنکاري صوفي القادري رحمت الله عليه
(در شهر هنکار بملک ترکستان)

دست بیعت

والي شان صادق الايمان جناب مخدوم ابی سعید بن علي
مبارک مخرومي صوفي القادري رحمت الله عليه
(در شهر مخروم بملک مصر)

دست بیعت

سید عاشقین محبوب خدا قطب اولیاء پیران پیر روشن ضمیر
غوث سبحانی میران محي الدين جیلانی سید ابو محمد
عبدالقادر جیلانی صوفي القادري رحمت الله عليه
(در شهر بغداد الملک عراق)

دست بیعت

سید فرزند عقیدت مند بابرکت پُر کشف کرامت جناب
سخي سید میان عبدالرزاق شاه صوفي القادري رحمت الله عليه
(در شهر بغداد بملک عراق)

دست بیعت

فیض معابِ کامل اکمل اولیاءِ سید عبد الجبار صاحب صوفی
القادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر بملک نامعلوم)

دست بیعت

صاحب ولایتِ صادق الایمانِ جناب سید یحیی صاحب صوفی
القادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر بملک نامعلوم)

دست بیعت

فقر السالکینِ کشف و کرامتِ صاحب ولایتِ
سلطان نجم الدین صاحب صوفی القادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر برهانپور بملک هندستان)

دست بیعت

محبت الجفا پر آفرینِ ولی اللہِ جناب سید عبدالفتاح (کاشف)
صوفی القادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر بملک نامعلوم)

دست بیعت

صاحب ولایت صادق الایمان جناب سید عبدالقادر عبدالبقاء
صاحب صوفی قادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر بملک نامعلوم)

دست بیعت

عزت مآب شمس الدینیات سید عبدالجلیل صاحب صوفی
القادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر بملک نامعلوم)

دست بیعت

فقیر پوش مظہر منیر روشن تصویر فقیر سلطان سید
عبدالرحمان صوفی قادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر دہلی بملک ہندستان)

دست بیعت

قطب الخطاب رفیع الدرجات شمس العارفین سلطان العارفین
حضرت باہو سلطان صوفی قادری رحمت اللہ علیہ
(در شهر ضلع جھنگ پنجاب بملک پاکستان)

دست بیعت

فقیر فیض گنجور۔ با شریعت۔ صوفی صفا۔ مولوی میان تاج
صوفی القادری رحمت اللہ علیہ
(در شہر میان جو گوث لگ ہمایون جیکب آباد بملک پاکستان)

دست بیعت

طارق الدنیا۔ روشن تصویر۔ عامل بی بہا۔ سید قلندر علی شاہ
کچ ڈٹی صاحب ولایت صوفی القادری رحمت اللہ علیہ
(در شہر کچ، پاگ ناڑی بلوچستان بملک پاکستان)

دست بیعت

درویش صفت۔ اولیاء اکسیر۔ شیخ السالکین۔ جناب سید صاحب
ڈنی شاہ صاحب صوفی القادری رحمت اللہ علیہ
(در شہر وستی عنایت شاہ گھوٹکی سند بملک پاکستان)

دست بیعت

رہبر قدوت السالکین۔ کتب العاشقین۔ معرفت ماب۔ شمس
الختاب۔ فقیر التفسیر۔ رحمت التارقین۔ شیخ الکاملین
والمیقین۔ صوفی باصفا۔ مرشد طریقت۔ شہنشاہ مخدوم فقیر سید
انور علی شاہ صاحب صوفی القادری السروری رحمت اللہ علیہ
(در شہر جہان پور شریف ضلع گھوٹکی سند بملک پاکستان)

دست بیعت

عقیدت مندِ صادق الصداقتِ ابرِ رحمتِ قدسی خطابِ عمره
 العارفینِ امیر الامیرِ اولاد شبیرِ ولی الله واصلِ صفت جلال
 و جمالِ حال مست خیال سالکِ سید فقیر مخدوم لعل شاه مست
 بخاری العروف لعل سائین صوفی القادری السروری رحمت الله علیه
 (در شهر گوٹ حاجی مولودی ضلع گھوٹکی سند بملک پاکستان)

فرزند ارجمند	فرزند ارجمند
فقیر سید خیر محمد شاه	فقیر صورتِ رہبرِ شیرین زبان
المعروف سید غلام میران شاه	صابرین فیض روان
(خدمتگار درگاه عالیہ صوفی لعل سائین)	سید فقیر والی شاه بخاری
	المعروف والی سائین
	(سجاده نشین درگاه
	عالیہ فقیر سید لعل سائین)

لعل سائين رح جن جا طالب فقراھ

فقير غلام جعفر چاچڙ:

فقير غلام جعفر جماڻي چاچڙ ڳوٺ غلام جعفر ڪچي
گڊپور لڳ، تعلقو پٺو عاقل جو هو. فقير جوانيءَ ۾ ئي انور سائين
جي امڙ سان لعل سائين جو طالب ٿيو، پنهنجي مرشد جو عاشق
پروانو هيو، فقير صوفي شاعر به ٿي گذريو آهي، سندس چيل
ڪلام مرشد جي عشق سان ڀرپور آهي.
پنهنجي ڳوٺ ۾ آستانو ٺاهيائين، سخي فقير ٿي گذريو
آهي، پنهنجي آستاني ۾ مدفن آهي، فقير جي ورسِي ملهائي ويندي
آهي.

لعل فقير لاڙڪ:

فقير لعل بخش (لعل فقير) فقير ذات جو لاڙڪ پير ڳوٺ
لڳ پنهنجي ڳوٺ جو وينل هيو، هي فقير حال خيال وارو ٿي
گذريو آهي، فقير پنهنجي ڳوٺ ۾ ٻارن کي قرآن پاڪ پڙهائڻ سان
گڏ ديني تعليم به ڏيندو هيو. لعل سائين جي طالب ٿيڻ کان پوءِ
سڄي زندگي گيڙو الفِي ۾ گذاريائين پنهنجي ڳوٺ ۾ آستانو
ٺاهيائين جتي هر عام و خاص ماڻهن کان سواءِ فقراء جو گهڻو اچڻ
وڃڻ ٿيندو هيو، فقير شاعر به ٿي گذريو آهي.
وصال کان پوءِ سندس پنهنجي آستاني ۾ دفن ڪيو ويو.
فقير جا طالب فقير آهين. سالياني ورسِي ملهائي ويندي آهي.

فقير قلندر بخش سنجراڻي:

فقير زندگي جو گهڻو حصو پنهنجي مرشد لعل سائين سان گذاريو سڄي زندگي حال ويس ۾ گذاريائين، سندس پيڻ آئي نازل به گيڙو گگي ۽ ويس ۾ پاڪن جي خدمت ڪندي گذاريو. فقير همايون لڳ تعلقي شڪارپور جو وينل هيو. جاڳڻ لڳ پنهنجي آبائي قبرستان شاه جليل ۾ مڏفن آهي.

حڪيم فقير مارفائي:

فقير حڪيم مارفائي وينل ڳوٺ جاڳڻ تعلقو شڪارپور جو هيو، فقير طالب ٿيڻ کان پوءِ سڄي زندگي درگاه تي پنهنجي مرشد جي خدمت ڪندي گذاري، سدائين گيڙو آلفي ۽ ويس ۾ گذاريندو هيو، فقير سيلاني هيو ۽ درگاه تي هر ايندڙ جي خدمت ڪيائين.

فقير شاه عبداللطيف ڀٽائي جي شاعري کان گهڻو واقف هيو. آخري دم به پنهنجي مرشد جي در ڏنائين. درگاه تي مڏفن آهي.

فقير غلام علي سولنگي:

هي فقير پنهنجي قبيلي جو چڱو مڙس پڳدار هيو، ڦوه جواني ۾ طالب ٿيڻ کان پوءِ سڄي زندگي ترڪ ڏيئي پنهنجي مرشد جي در تي گذاريائين. سيلاني ۽ زيارتي فقير هيو، سندس ڪچهريءَ ۾ مناس ۽ پيار هوندو هيس، ڪجهه شاعري به ڪيائين ۽ پاڻ کي گولو (خدمت ڪندڙ) سڏائيندو هيو، وصال کان پوءِ پنهنجي آبائي قبرستان ڳوٺ وارث ڏنو ماڇي تعلقو رتوديرو ۾ مڏفن آهي.

فقير قلندر بخش پيو:

فقير قلندر بخش پيو ڳوٺ سمندر خان پيي تعلقي ميرپور
ضلعي گهوٽڪي جو رهواسي هو، هي پنهنجي قبيلي جو پڳدار
هيو. ان سان گڏ روح ورونهن ۽ محبت جو قائل هو.
فقير شاعر ۽ سٺو ويراڳي هو. اڪثر لعلڻ سائين اڳيان
هي ڪافي آلاپيندو هو. (جڳ وساريو ڇا ٿيو، مرشد تون نه وسارج).
فقير کي لعلڻ سائين جن پيار مان خوشدل سڏيندا هئا. فقير مرشد
جي محبت ۾ اڪثر ڪارا ڪپڙا پائيندو هو. هن جو ٺاهيل آستانو
قائم و دائم آهي. وصال کان پوءِ پنهنجي آبائي قبرستان ۾ مدفن
آهي.

فقير خير محمد لاشاري:

فقير خير محمد لاشاري دائو شهر ضلعي جيڪب آباد جو
رهواسي هو، هي پلو ويراڳي فقير هو، هي لعلڻ سائين جن سان گڏ
ويراڳ ڪندو هو، راڳ ويراڳ جو سريلو ۽ مٺين آلاپن سان
ڳائيندو هو. هن سڄي حياتي مرشد سان گڏ گذاري. هي فقير
پنهنجي آبائي قبرستان ۾ دفن ٿيل آهي.

فقير رئيس گنو معرفاڻي:

هي فقير سالڪ خيال ۽ سڄي سخن وارو هو. پنهنجي
مرشد جو عاشق ۽ پروانو هو، هو سخي ۽ نيڪ دل هو، هن جي
آستاني تي نگر نياز سڄو ڏينهن هلندو هو، وصال کان پوءِ هي
پنهنجي آستاني لڳ شاه جليل تعلقي ۽ ضلع شڪارپور ۾ مدفن
آهي.

سيد علي شاه قادرپور جي سادات خاندان مان هو، هو ڊولڪ جو پڪو پختو وڃتو هو، هن زندگيءَ جو ڳچ حصو پنهنجي مرشد سان درگاه تي گذاريائين ۽ لعلڻ سائين سان ويراڳ ڊولڪ تي ساٿ ڏنائين. هاڻي هي سائين سليم شاه جي قبرستان قادرپور تعلقي گهوٽڪي ۾ مدفن آهي.

فقير منظور علي پنهيار ”درگاهي“:

درگاهي فقير شيرانپور ضلع شڪارپور جو رهواسي هو. هن جي والدين ستن سالن جي عمر ۾ هن کي تربيت ۽ تعليم لاءِ پنهنجي مرشد لعلڻ سائين جي حوالي ڪيو هو، سائين جن کيس اسڪول ۾ داخل ڪرايو ۽ گريجوئيشن تائين تعليم ڏياريا ٿونس پوءِ هن پنهنجي سڄي زندگي درگاه تي گذاري، لعلڻ سائين جن هن کي پيار مان درگاهي سڏيندا هئس. ان ڪري هو درگاهي جي نالي سان سڏجڻ لڳو، هو سهڻي صورت سان گڏ تمام مٺي طبيعت، نياز نوڙت سان هلڻ وارو هو. پنهنجي مرشد لعلڻ سائين جي حاضر ڏيوتي ۾ رهندو هو. لعلڻ سائين جي وصال کان پوءِ درگاه جي موجوده سجاده نشين والي سائين جن کيس پنهنجي پنهيار قبيلي مان شادي ڪرايائينس ۽ درگاه تي ئي گهر ٺهرائي ڏنائينس. پر فقير جو زندگي ساٿ نه ڏنو. شادي جي هڪ مهيني بعد 30 سالن جي ڦوهه جواني ۾ روڊ حادثي ۾ شهيد ٿي ويو. هو درگاه لعلڻ سائين، مرشد جي روضي اڳيان آرامي آهي.

نانو فقير چاچڙ:

ناني فقير جو اصل نالو ”محمد“ هو پر لعلڻ سائين جن هن کي نانو محمد سڏيندا هئس. هن فقير به پنهنجي سڄي زندگي

پنهنجي مرشد سان درگاه تي گذاري، هي فقير درگاه جي جهاڙو مٽي سان گڏ حويلي ۽ درگاه جي مچ لاءِ بيلي مان ڪاٽيون به ڪري ايندو هو. سندس خلق محبت جو هر فقير معترف هيس. هن فقير درگاه تي ئي دم ڏنو ۽ درگاه تي ئي مدفن آهي.

فقير موج علي چانڊيو:

فقير موج علي ڳوٺ محمد پناه چانڊيي تعلقي رتي ڊيري جو رهواسي هو، هي فقير نوجواني ۾ ئي لعلڻ سائين جو طالب ٿيو. هي فقير تمام قريدار ۽ ويراڳي هو، وجد ويراڳ سندس غذا هئي، هي مرشد جو عاشق پروانو هو، زندگيءَ جو وڏو عرصو درگاه تي گذاري مرشد جي خدمت ڪيائين. پوءِ مرشد جي امر سان شادي ڪيائين ۽ پنهنجي ڳوٺ رهڻ لڳو، هي فقير پنهنجي آبائي قبرستان ۾ دفن ٿيل آهي.

منگهن فقير پيڙ ”ابڙو“:

منگهن فقير مٺي ڊيري تعلقي پيرڳوٺ جو رهاڪو هو هن فقير به طالب ٿيڻ کان پوءِ سڄي زندگي مرشد جي خدمت ۾ گذاري، فقير گفتي جو سالڪ ۽ صابرين هو، آخري دم به مرشد جي در تي ڏنائين، فقير پنهنجي ڳوٺ جي قبرستان ۾ دفن ٿيل آهي.

فقير مولا بخش شيخ (سيجو):

فقير مولا بخش عرف سيجو فقير ڪوٽ سلطان جو ويٺل هو، طالب ٿيڻ کان پوءِ فقير گهڻو وقت پنهنجي مرشد سان گذاريو، فقير هر سال لاهوت ويندو هو، انڪري لاهوتي به چوندا هئس، فقير سنڌ پنجاب جي سڀني درگاهن تي رهيو ۽ سير سفر ڪيائين، پنهنجي ڳوٺ سلطان ڪوٽ تعلقو شڪارپور ۾ آبائي قبرستان ۾ مدفن آهي.

فقير محمد سومر ڪورائي:

فقير محمد سومر محبتي ۽ سالڪ فقير آهي. فقير جو ڪلام تصوف جي رازن سان ڀرپور آهي، منتخب ڪلام جو مجموعو ”عميق العشق“ جي نالي سان ڇپيل آهي. پنهنجي مرشد لعل سائين جي عشق ۾ پروانو رهي ٿو. ڳوٺ صاحب خان ڪورائي تعلقو پنوعاقل ۾ پنهنجي آستاني تي هر ايندڙ ويندڙ جي خدمت ڪندو آهي. هر سال پنهنجي تڪيي تي مرشد لعل سائين جن جي ورسِي ملهائيندو آهي.

فقير علي نواز ڇاڇڙ (نازن):

فقير علي نواز باخبر فقير گفتگي جو پڪو پختو سالڪ ۽ صوفي شاعر آهي، سندس تخلص پنهنجي مرشد لعل سائين ”نازن“ رکيو هيس. سندس شاعري پرلطف اٿس. فقير پاڻ سٺو ويراڳي به آهي. فقير جي هن وقت رهائش پنوعاقل ۾ آهي.

فقير رحم علي ريتي (شيطان فقير):

فقير درويش صورت الله وارو ٿي گذريو آهي. صابرين رضا تي راضي رهڻ وارو هيو، سندس طالب فقير به اٿس. شيطان فقير جي نالي سان مشهور هو. بلوچستان آبائي قبرستان ۾ مدفن آهي.

فقير حيدر بخش مڱڻهار:

هي فقير ڦوه جواني ۾ لعل سائين جن سان گڏ انور سائين جن جو طالب دست بيعت ٿيو. سانڪ فقير پنهنجي مرشد پاڪ انور سائين جن سان، لعل سائين جن جي محبت ۾ گهڻو گذاريو. فقير تمام سريلو ۽ مٺو ڍولڪ نواز هيو، سڄي زندگي

لعلڻ سائين جن سان محبت ۾ گذاريائين فقير پنهنجي آبائي
قبرستان ٽالپر وڏا ۾ مدفن آهي.

لعلڻ سائين جن جو ويراڳي فقراھ:

فقير غلام اڪبر پيو، فقير منار علي شيخ، فقير منظور
علي پيو، فقير ڪجلو پيو، فقير منل پيو، ڪامل فقير چاچڙ، فقير
عبد علي چاچڙ، بادشاه فقير ڪاڪيپوٽو، نورالدين فقير پنهياري،
غوث بخش فقير خاصخيلي، فقير سيد باقر علي شاه، فقير
محبوب سنجراڻي، فقير مصري مارفاڻي، قلندر بخش فقير پنهياري،
فقير غلام ياسين پنهياري، فقير محمد حيات چاچڙ، غلام فقير پيو،
حمل فقير جڪراڻي، محبوب فقير چانڊيو، فقير غوث بخش پنهور،
گل فقير پنهور، فقير ذوالفقار علي ٻيڙ، فقير عبدالرئوف درگاهي
ٻيڙ، ماستر فقير وڌيو، صيفل فقير چاچڙ، فقير علي نواز پنهياري،
وريل فقير ڪاڪيپوٽو ۽ ٻيا سڀ محبتي، ريازتي فقراھ.
سائين احمد شاه ملنگ جو طالب فقير مبارڪ علي چاچڙ
(دوم) جيڪو درگاه لعلڻ سائين جو ويراڳي فقير هو.

تحرير حضرت صوفي فقير سيد لعل سائين رح

بسم الله الرحمن الرحيم

هي ڪتاب مخفي خزانو آهي. هن ڪتاب کي رند سمجهندا. هن ڪتاب ۾ انوري املهه ماڻڪ پيل آهن. جيئن صدف ۾ لعل موتي سمايل هوندا آهن. هن ڪتاب ۾ تصوفي راز سمايل آهن ۽ انسانيت جي صحيح ڄاڻ آهي.

نبي پاڪ ﷺ جن فرماتو آهي ته ”الحُب في الله والبُغض في الله“ جيڪڏهن ڪنهن سان حب رکو ته الله ڪارڻ رکو ۽ جيڪڏهن ڪنهن سان بغض رکو ته به الله ڪارڻ رکو. هي نبي پاڪ ﷺ جو الله پاڪ سان محبت جو اظهار آهي.

”گفتم رسول الله ﷺ عهدي“ ”عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ“ (آهيان رسول ۽ ٻانهون) ڪل ڪائنات جو مالڪ به هڪ کي هڪ ڪري عبديتي اظهار ٿو ڪري.

حالانڪ وري فرمائن ٿا ته ”انا احمد بلا ميمي“ (آهيان احمد بغير ميم جي) هاڻ ان رمز کي مرد مولا جا ۽ طالب مولا جا سمجهندا.

”طالب المولى مذكر“ جيڪي مولا جا طالب آهن اهي مرد آهن.

”طالب الدنيا مُخنث“ جيڪي دنيا جا طالب آهن اهي ڪڏڙا آهن.

وري پاڻ ڪريم ﷺ جن فرمائن ٿا ته ”وقت نيم الله“ ڪڏهن ڪڏهن وقت ٿو اچي ته پاڻ کي بي جان ٿو سمجهان.

سبب: ظهور و ذات ڪيو افضل، تڏهن من خود چوان ٿو مان،

عناصر چوڙڪي چارئي، جنبش ۾ خود جلان ٿو مان.
”لعلن“

احديث جي ملڪ ۾ انور سائين فرمايو آهي:

”چو ٿا سڏيو انسان ڪير ڏسي مان ناهيان ڏسڻ جو.“

وري عبدیت جي ملڪ ۾ چيو اٿائون ته:

”هو، علي انور جي پونگي اڄ پوتار پنهل يار، آءُ پرين رس روھ ۾.“

ان مان معلوم ٿيو ته احد ۽ عبد هڪ ٻي کان جدا نه آهن،
الله پاڪ فرمايو آهي ته ”و نحن اقرب اليه من حبل الوريد“ آءُ
انسان کي ساهه جي رڳ کان به ويجهو آهيان. اتي خالق ۽ مخلوق
۾ ويجهڙائي نظر اچي ٿي، پوءِ جيڪي عاشق الله ۽ عاشق رسول
آهن اهي نبي ڪريم ﷺ جي نقش قدم تي هلي رهيا آهن ۽ اهي
صحيح انساني راهه تي آهن ۽ الله پاڪ جا حقيقي پابند آهن.

”مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ“

”جنهن پنهنجو نفس سڃاتو ان پنهنجو رب سڃاتو.“

جنهن پنهنجو نفس سڃاتو اهو پورو صحيح مؤمن ۽
صوفي آهي، سواءِ نفس سڃاڻڻ جي عابد هجي، زاهد هجي، نمازي
هجي، عالم يا فاضل هجي اهو پورو مؤمن نه آهي، چو ته ان کي
ذري ذري نفس پلائيندو رهندو ۽ گمراه ڪندو، هو غرور ۽ فخر
۾ رهندو، انهيءَ مام کي طالب مولا جا سمجهندا.

جيڪي مولا جا طالب ۽ عاشق آهن. انهن جو نفس سان
جهاد آهي. نفس جي معنيٰ آهي سڌ، گهرج، نفس هڪ آهي ۽ ان جا
قسم چار آهن. (1) نفس اماره (2) نفس لرامه (3) نفس ملهمه (4)
نفس مطمئنه. انهن قسمن ۾ جيڪو نفس اماره آهي اهو ڪاڙ جو
آهي. نفس لوايه مومن جو آهي. نفس ملهمه پيغمبرن جو آهي ۽

نفس مطمئنہ رسولن جو نفس آهي ۽ فقير جو آهي. حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جن فرمايو آهي ته: ”الفقر فخرى والفقر مني“ يعني مونکي فقر تي فخر آهي، فقر مون مان آهي. سوچيو ويو ته جيڪو نفس نبي ڪريم ﷺ جو آهي اهو نفس فقير جو آهي. مطمئنہ نفس پاڪ آهي، جنهن اهو نفس سڃاتو انهيءَ الله پاڪ کي سڃاتو، پاڻ ڪريم ﷺ جو فرمان آهي ته:

”مُوتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا“ مرڻ کان اڳ ئي مري وڃ. يعني اماره نفس کي مار ۽ مطمئنہ نفس کي سڃاڻ پوءِ تون پورو مومن آهين ۽ ٻيهر ڪين مرندين، باقي تنهنجا جامان فرندا رهندا.

بقول بيدل سائين:

جامن تي جاما پرين پهري آيو
کاما ڙي کاما ته ڪيڏو لک ڪريم ڪيو

بقول لعل:

لعل لک لباس، لکن لکي ڪو
ست رنگيو سيد چوي، سورهي هوندو سو
ووڙي ووڙي وو، لهندو ڪو ”لعل“ کي

اسان جو پهريون مرشد محمد مصطفيٰ ﷺ ۽ حضرت علي مولا آهي، جن حق جو راه سمجهايو.
بقول محمد مصطفيٰ ﷺ:

”من راني فقد رآ الحق“

يعني جيڪو اوهان کي آڻ چوان ٿو، يا ڳالهيان ٿو، اهو اوهان سان الله ٿر ڳالهائي.

اوهان کي معلوم آهي ته مرشد محمد مصطفيٰ ﷺ جن جي گهر مبارڪ ۾ هفتن جا هفتا باهه کين ٻرندي هئي، جو گهڻو فاقه کي پسند ڪندا هئا ۽ ڏنوي ترقي پسند ڪين ڪندا هئا. ڇو جو نفس ته پاڪ هين ۽ اماره نفس وجود کان به پري هين مگر جامون انساني هين.

انسان جي وجود ۾ ٻه شيون موجود آهن، هڪ الله پاڪ ۽ ٻيو نفس. الله پاڪ فرمائي ٿو ته منهنجو تعبير ٿي ۽ ۽ نفس ڇو ٿو ته منهنجو تعبير ٿي. جيڪي الله پاڪ جا تعبير آهن، اهي الله پاڪ جا طالب آهن ۽ نفس جا بي فرمان رهندا آهن، اهي روحانيت جا صاحب هوندا آهن، انهن کي روحاني ڄاڻ آ ۽ اهي سڄي دنيا جو سير ڪن ٿا، انهن جو اچڻ ويڻ روحاني هوندو آهي. هو باطن جا روحاني شهنشاهه آهن، انهن کي سڀ خبر پوي ٿي مگر الله پاڪ جي حڪم سان ڳالهائيندا آهن، ڳجهه نه ڳالهائين. بقول چتل فقير:

ٽيون ڊڄن ڊاءُ الله جي، چوٿون ڳجهه نه ڳالهائين

هو صابرين آهن ۽ صبر ۾ رهندا آهن. الله پاڪ جي رضا تي راضي آهن. بقول لعل:

ري-ريئون رضا جي راند ۾ راضي رهيا رند
قدرت جي قضا کي کاتي ڏنائون ڪنڌ
”ونفخته فيهم“ جا رڙهي لڏائون رند
پريا انهيءَ پنڌ ”لعل“ لڪا ڪين ڪي.

بقول لطيف سائين:

نماز، روزو پڻ چڱو ڪم پر اهو ٻيو فهم جنهن ۾ پسين
پرين ڪي.

اهو فهم آهي پنهنجي نفس سان جهاد ڪرڻ، هي جهاد
اڪبري آهي، جيتري تائين پنهنجي نفس کي نه ماربو تيستائين
روزو نماز رائيگان آهي، ڇو ته اصل رندن جي نماز تڪبير آهي،
سر ڏيوڻ سر جي قرباني ۽ روزو هر هڪ عضوي لاءِ رکجي ٿو،
نيت حياتي، حياتي سڄي انهيءَ روزي ۾ رهڻي پوي ٿي.
بقول لطيف سائين:

روزا رند رڪن عيد نه اوڏا سپرين
فنا في الشيخ: اڳ ۾ پنهنجي مرشد ۾ فنائي وٺ.
فنا في الرسول: مرشد پاڪ کان پوءِ رسول الله ﷺ ۾ فنائي
وٺ.

فنا في الله: پوءِ الله پاڪ جي ذات ۾ فنائي وٺ.
مطلب ته الله پاڪ جي ذات ۾ فنا في الله ٿي وڃ ته
پوءِ بقا بي الله ٿيندو، پوءِ جيڪي ڳالهائيندو ڇڻو ته الله پاڪ
ٿو ڳالهائي، ڇو ته هن ۾ نفس جا حاج نه رهي.
تڏهن ته محمد مصطفيٰ ﷺ جن فرمايو:
”من راني فقد را الحق“ يعني جيڪي آءٌ ڳالهائين ٿو اهو
الله پاڪ ٿو ڳالهائي، تڏهن سچل سرمست چيو.
بقول سچل سرمست:

نوري ناري نه آهيان آهيان رب جبار

وري انور سائين فرمايو:

جڏهن مستي ۾ آيس مون، تڏهن رب رب سڏايون ٿا.

بقول بابا بلا شاه:

ڪئون ميرا هئي الله، رانجهار رب رسول به مئين هون
انهن مردن مٿين پنهنجا نفس الله جي راهه ۾ قربان ڪيا.
الله پاڪ جي ذات پاڪ کي نروار ۽ اثبات ڪيائون، پنهنجي نفس
کي نابود ڪيائون.

هو الله پاڪ جي وحدانيت ۾ مست غرق هوندا آهن.
دنياوي ڌنڌن مان نه ڄاڻيندا آهن نه ڌنڌا ڪندا آهن.
بقول لطيف سائين:

پاڻ پنهنون تون آهين، ڇو ڪيچ وڻن ڪاهين.
مطلب ته پاڻ سڃاڻ پنهنجي سڃاڻن کان سواءِ ڪجهه به نه
حاصل ٿيوڻو آهي.
لطيف سائين فرمائي ٿو:

اول سڃاڻج پاڻ، سڀڪا صورت پوءِ سڃاڻج.

بقول مراد فقير:

الله سڃاڻڻ سڻو، پاڻ سڃاڻڻ ڏک
تيسين پانءِ نه سک، جيسي پاڻ سڃاڻي پنهنجو

بقول روحل فقير:

جي تون سڃاڻي پاڻ، ته اٿئي قيمت سندو قطرو
ڪڍي ڇڏ قلبوب مان، مندائيءَ وارو ماڻ
پري سمجهڻ پرينءَ کي، آهي ڄڻ سندو ڄاڻ
سائين تو سان ساڻ، راتيان ڏينهان روحل چوي

الله پاڪ وارا درويش، عاشق رسول ﷺ هر هڪ اها تلقين
ڪندو رهيو آهي ته پاڻ سڃاڻو پنهنجي نفس سان جهاد ڪريو ته پاڻ
منجهان ئي پسڻ پيدا ٿي پوندو.
بقول صاحبڏنو سائين:

پاڻ پنهنجو پاڻ ۾ جن پسيو نه پيهي
صاحبڏنا صورت جي، آهي ڪل تنين ڪيهي
تني کان ويٺي، چپ چٽيندي راتڙي

مطلب فنا کان سواءِ بقا نه ٿيندي، ڏسو ته جيئن جوئر جو
داڻو زمين ۾ پوکبو آهي. اهو پاڻ ڳري فنا ٿي ويندو آهي، پوءِ
انهيءَ مان هڪ سلو پيدا ٿيندو آهي، اهو وڏو ٿي سنگ (ستو)
ڪندو آهي. جنهن مان هزار جوئر جا داڻا پيدا ٿيندا آهن، اڳ ۾ فنا
پوءِ بقا آهي.

پنهنجي نفس سان جهاد ڪرڻو آهي ۽ ڪنن ڪٽڻا آهن، پوءِ
ذات الاهي جو ظهورو ظاهر ٿيندو آهي.

انهن مرد مجاهدن، ڪامل، ڪلالن ۽ زهر پيئڻ کان
وڃي ڪو پرائي ۽ حق جي هدايت حاصل ڪري.

اهي مرد مولا جا هن نفساني جهان مان ڪڍي الله پاڪ جي
رستي تي روانو ڪندا آهن. هي ملڪ ناسوت آهي، اسان جو ملڪ
حقاني ۽ اصل رهڻو آهي.

اهو اڳتي آهي، هتي سفر ۾ آهيون، گهڙيءَ جو سفر آهي،
هتي بقا نه آهي، گهڙي رهڻ لاءِ هُو ملڪ هٿان نه ڇڏڻو ۽ نه وڃائڻو
آهي، ڇو ته هيءُ دنيا فاني آهي ۽ هميشه لاءِ اهو ملڪ آهي، اسان
کي هن ملڪ لاءِ جيڪي به ڪرڻو آهي هتي ڪرڻو آهي ۽ اتي
ماڻڻو آهي.

بقول لعلڻ:

سو سمجھ سان له ویر جو ور
پوءِ بحر عمیق ۾ گاتو گهر

بعلم الثواب
ختم شد

بتحریر: سید فقیر لعل شاھ

المعروف صوفي سید لعل سائین
درگاہ عالیہ ڳوٺ حاجي مولودي شریف
مورخہ 1988

حمد

تلھہ۔ تو خلقي خلق خدائي آهي عبرت خاص اِهاڻي

ڪن فيڪون جي اول اشاري چوڏهن طبق بنائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

شمس و قمر ۽ تارا ڪتيون روءِ زمين روشنائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

بادل برڪا گوڙ ۽ گاجون ٿيا ابر آب هوائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

وڻ ٿڻ ميوا گل گلزاريون سبز رهن سرهائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

جهنگ جبل ۽ بر پٽ بڻ ۾ پٿرن ڪيئن پڄائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

سمند درياءُ پاڻال وڃي پيا ڪين امانت پائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

ڊيو ملائڪ حوران پريون جن بشر جدائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

جيت جانور پکي پرندن تو رازق روزي رسائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

هڪ لک چوويهه هزار هادي جنهن حق دي راه بتائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

ڪفر اسلام جو فرق ڏيکاري حڪم ڪيئ هيڪڙائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

بهشت عدن ۽ جهنم جنت سڀ ڪنهن وات آ وائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

محب محمد پيدا ڪيڙئ هلي ڪلمي پاڪ پڙهائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

حمد پڙهان هر بار هميشه آ لعلڻ رمز رلائي
آهي عبرت خاص اِهاڻي

حمد ثنا سبحان الله سبحان الله

تِلْهه. حمد و ثنا هر هر خدا سبحان الله سبحان الله
كُل شيء آهي خلقيل خدا سبحان الله سبحان الله

بي رنگ بهر بيچون آ اسرار اعلي عشق جو
سجدو كرڻ ثابت صفا سبحان الله سبحان الله

قائم آهي قونين ۾ جلوه حُسن حيرت سندو
تنهنجو اثر آب حيات سبحان الله سبحان الله

ارض و سماء شمس و قمر كُله شان تو شاهي شجر
ياسين مزمل ۽ طح سبحان الله سبحان الله

توريت ۽ انجيل ۾ محمد ذكر زبور ۾
فرقان ۾ صفت و ثناء سبحان الله سبحان الله

لولاڪ مظهر ميم ۾ اثبات ٿيو ”لعلڻ“ لقاء
هن عين کي سمجهڻ ادا سبحان الله سبحان الله

نعت

محمد ﷺ جو اقرار

ٿله. محمد جو ته مونسان اقرار آهي
شافي روز محشر جو مهندار آهي

سخي حال سرور سخن ور ۽ صابر
منهنجو مير منور تي اعتبار آهي

گنهگار آهيان ۽ بدڪار آهيان
مگر منهنجو ڊولڻ ڍڪڻهار آهي

بُرن سان ڀلايون ڪيون مير مڻڙي
صاحبِ قاب قوسين ڪردار آهي

ناهي خوف ”لعلڻ“ ڪو محشر جو مون کي
محبوب مقبول مختيار آهي

نعت

دلبر دڪي جا دلربا

ٿلهه. درد ڏک سڀ دور ڪر دلبر دڪي جا دلربا
يا محمد مصطفيٰ شافع شهنشاه ڏي شفا

هڪ دم هلي مولا علي	آءُ علي شيرِ جلي
بي مرتضيٰ مشڪل ڪشا	توکان سواءِ ڪانهي ڳلي

راه خدا سڻ سيدا	ٻڌ تون صدا مهنجي مُدا
حسنين واليءَ ڪربلا	نظرِ ڪرم ڪر ڪو رحم

لاريب في لولاڪ جي	صدقي يا پنجتن پاڪ جي
مقبول مهنجي التجا	انور اسم اوشاق جي

حيدر سخي جي ٻال ڪيو	”لعلڻ“ ڪرم لڄپال ڪيو
منظور خاطر يا خدا	صلو عليه و آل ڪيو

نعت تيڏي پاڪ حسن دا بيان

تله: تيڏي پاڪ حسن دا بيان آڪان
ڪيا حور ملڪ غلمان آڪان

تيڏي خاطر هر دو جهان بڻيا
چوڏهن طبق اُتي آسمان بڻيا
بر بهشت عدن رضوان بڻيا
جن ديؤ بشر انسان آڪان

اُتون شمس و قمر قربان ٿيون
بردا ماه مصر ڪنعان ٿيون
حضرت يوسف جيهي حيران ٿيون
توڙي طور سينا تابان آڪان

بديعل باغ ارم بستان ڪجا
شاه صيفل سر سلطان ڪجا
جيئن تخت هوا سليمان ڪجا
ڪيئي مجنون جيهي مستان آڪان

شاه ملڪ محمود اياز هوون
سوين ناز غماز انداز هوون
شهباز هوون پرواز هوون
لڪ لعل سر لاثان آڪان

تيڙي شان اتي صلوات پڙهن
۽ ذات صفات تي نعت پڙهن
ساري زمن زمين ڪلمات پڙهن
لڻا ”لعل“ اتي قرآن آڪان

شان علي مولا

تلھ: علي شير حيدر يزدان مولا
آهي ساري عالم جو ايمان مولا

ڪعبو گهر عليءَ جو علي خود آڪعبو
ڪرڻ ان کي سجدو آ سبحان مولا

دونون روح دائر ۽ قائم قديمي
لحم دم جسم ساڳيو جسمان مولا

حديثن ۾ حافظ ڪري خيال ڏس تون
من ڪُن فهاذا جو فرمان مولا

قدسي روايت آ مسند نشيني
علي سر صفا صاف سلطان مولا

صدرت المنتهي تي ٿي مولا جي منزل
محمد مٺي سان ٿيو دستان مولا

”لعلڻ“ ثناگر آ سڳدر مداحي
مقبول تو در آ دربان مولا

شناپارنهن امام پاڪ

ٿله: آهيون حيدر جا حبدار
بيو ٿا مڃون نه ڪنهن کي يار
مظهر مولا شير ببرنر علي نبي انوار
بيو ٿا مڃون نه ڪنهن کي يار

حسن حسين حمايت منهنجي دم نه آهن ڌار
ظاهر باطن همدم مولا علي آهي آڌار
بيو ٿا مڃون نه ڪنهن کي يار

چوٿون امام آ زين العابدين سندو بيمار
پنجون امام محمد باقر سونهن پريو سردار
بيو ٿا مڃون نه ڪنهن کي يار

ڇهون امام جعفر صادق صدق ٿيان سؤ وار
مير مڪمل مهنجو، مهنجي مذهب جو مختيار
بيو ٿا مڃون نه ڪنهن کي يار

ستون امام آ موسيٰ كاظم پاڪ حُسن كردار
اٺون امام علي رضا آ اڙين جي آڌار
بيو ٿا مڃون نه ڪنهن کي يار

نائون نقي ڏهون تقى نيك سيد نروار
يارهون امام حسن عسڪري پاڪ پرين پڳدار
بيو ٿا مڃون نه ڪنهن کي يار

پارهون امام محمد مهدي مير منو مهندار
آهيون ٿناگر سڳدر ”لعلڻ“ جهڙا لک هزار
بيو ٿا مڃون نه ڪنهن کي يار

شنا حسينء والي ڪربلا

ٿله: آهي ثناء اوهان جي سردار ياحسين
آخر اول ۾ اعلى ابرار ياحسين

رب غفار رهبر محبوب آ محمد
ان جو به جگر جانب سرڪار يا حسين

ساقى پلاني والا حوض ڪوثر آ حيدر
حيدر جو آهي دلبر دلدار يا حسين

انصاف آخرت جو اطهر جي هٿ ۾ آ پَر
اطهر به ائين چوندي اختيار ياحسين

ڪربل ۾ شاه ڪاهي آيو حسين عاشق
ناني جي دين خاطر نروار يا حسين

”لعلڻ“ آهي ثناگر هر هر حسين شاه جو
ورد و زبان تي آهي هر بار يا حسين

ثناء حسين واليء ڪربلا

ٿله: نيزي تي پڙهيو ناطق نروار ٿيو حضرت حسين
احد اول جو آخر اقرار ٿيو حضرت حسين

فرزند هو علي شاه جو وارث هو وجه الله جو
محبوب خدا ماه جو مهندار ٿيو حضرت حسين

عاشق ٿيو الله جو سانگو لاهي سر ساهه جو
صاحب سخي صلاح جو سردار ٿيو حضرت حسين

ڪربلا ميدان ۾ فهमत جي فرمان ۾
پسڻ سان پئمان ۾ پڳدار ٿيو حضرت حسين

”لعلڻ“ ڪرم لڇپال ڪيو حيدر سخي جي ٻال ڪيو
صلو عليه وعاله ڪيو اظهار ٿيو حضرت حسين

مداح شريف شان دستگير جناب

ٿله: بي واهن واهر وسيلو تون دلاور دستگير
کوڙين چوان مان ڪيترا تنهنجا وليءُ الله وزير

ٻيڙي سندو ٻيڙو جو ٻاهر تو ڪڍيو هو ڪُن کان
هڪدم هليا هو ڪو هڻي نه دير ڪئي ٿي دستگير

هي فضائل ٿو چوان مرده زنده دل ٿيان روان
لاءِ طالبن آهيو توهان رحمت سندا روشن ضمير

نبي عرش تي تيار ٿيو تنهنجي دوش تي هسوار ٿيو
ملڪن مڙي سينگار ڪيو اعلى لقب مليو منير

قادري قائم قدم ۽ ڪل پيران تون پيشوا
فيض وارن جو فياضي حوض ڪوثر جو همير

پيارو پيغمبر پاڪ جو لاريب في لولاڪ جو
عرش زمين افلاڪ جو با صاحب سميع بصير

دارال آقا دارين جو هادي حسب حسنين جو
ڪُل قادري قونين جو قائم قدم قادر قدير

طالب سندي سڻ تون صدا منگي دان ٿو تو در گدا
گل لاج ٿي منهنجي صدا عاجز آهيان سڳدر اسير

لکين ليلائي لاڏلا اچي پيش پيرن تو پيا
سڀ ڪٿيون ڪلندا ويا واه معجزو منور تو مير

ٻڌ دانهن تون تو کي ٿو ڪيان بيشڪ وسين بغداد ۾
ڏينهن انصافي اتي ”لعلڻ“ تو آهي ڀرتو پير

وحدت نامو

اول ناءُ الله جو پوءِ رسولي ٿيس رايو
وٺي اوت آدم جي سر الله ٿي آيو
انا احمد بلا ميمي چٽو چوايو
سڀ ۾ سمايو ڪارڻ اچي عشق جي

ڪارڻ اچي عشق جي سڏايائين آدم
جوڙي جنس انس جي قائم ڪيائين قدم
ال انسان سري و اناسره داور هنيو دم
باقي ڪهڙو هيس ڪم جو آيو ملڪ عدم کان

آيو ملڪ آدم کان پنهنجو پسائڻ پاڻ
عبدهو و رسول هو ڄاڻي اهو ڄاڻ
سائينءَ مان ٻانهون ٿيو ڀريو محبت ماڻ
آهي سڀ ڪنهن سان ساڻ راتيان ڏينهان روح ۾

راتيان ڏينهان روح ۾ وٺي نه آهي وار
ونحن اقرب اليه من جبل الوريد هڪ دم نه آهي ڌار
”لعلن“ لڪايو پاڻ کي چمن ۾ چوڌار
ٿي اڙين جي آڌار هادي آيو هر رنگ ۾

هادي آيو هر رنگ ۾ پائي سوين لکين چولا
آئي احمد ڄام جي لڻا پَوَ مڙيئي پولا
ڪاڻي عيسيٰ ڪاڻي موسيٰ ڪاڻي سڏايائين مولا
آهي سڀ اعليٰ ڪو سمجھي انهيءَ سير کي

سمجھي انهيءَ سير کي ڪو مانجھي مرد مٿير
الله بڪل شيءِ محيط ڦند نہ آهي ڦير
ويرن سندو واهرو ڪونهي واحد وير
سندو صاحب سير سارو آهي سنسار ۾

ساريو آهي سنسار ۾ واحد جو وصال
حوران پريون حيران ٿيون ڏسي جانب جو جمال
غوث قطب قلندر ٿيا پٽائي جهڙا پال
نبي امام حق جا ڪيئون صلو عليه و آل
مٿخانہ، مسجد، مندر آهي هيڪڙائي سندو حال
هيڪڙائي ۾ هڪ آهي ملان ملنگ مثال
جن و ملائڪ مست ٿيا ڪن محبوبن مقال
ديو دشر بالا بشر کي شاهي ٿيا شاه پال
هر انس هر جنس ۾ آهي تنهنجي قيل مقال
ٻاوا، پنڊت، ٻالڪا گورک نات نپال
گرو گر ناري مچندر ٿيو ڪرشن قرب ڪمال
هندو مومن حيرت ۾ ڏسو انگريز راقوال
تيرت گنگا ڪعبه قبلآ آهي هڪو استقبال

يهودي ۽ سڪَ نصارا تنهنجي نوڙت ڪن نهال
 بيوس تنهنجي برهه ڪيا مست منگهن متوال
 شمس و قمر ارض و سماءُ جهڙ بادل ٿيا بحال
 تارا ڪٿيون چوڏنهن طبق تنهنجو جلوو جوش جمال
 آهي تنهنجي عشق ۾ جيت و جانور جال
 آهي وحدت واحد جي ڪثرت آهي قال
 ظاهر وحدت باطن وحدت وحدت خود وصال
 ”لعلُ“ لکين لهن ٿا هيرا موتي لعل
 قائم قل هو الله آ پا سڀ تال بخال
 ڀلي سندا پال ڪهڙا ڳائي ڪهڙا ڳايان

مرشد جي بارگاه ۾ فرياد نامو

ٿله: يا غوث اعظم ڏي شفا محبوب تون دل شاد ڪر
مير تون سائين مٺا ڪي صحت مند سعاد ڪر

بخش زندگي تارن کان وڌ تون واسطي الله جي
هن مصيبت ڪي مٺا محبوب تون اچي ماد ڪر

واسطو توکي وجهان ٿو غوث اعظم مصطفیٰ
هيءَ آه سڻ آقا دو عالم اعليٰ عجب ارشاد ڪر

خير محمد شاه ڏي خير البشر تون خير ڪر
يا علي مشڪل ڪشا مقبول هيءَ فرياد ڪر

خوش هجي پنهنجي ٻچن سان ۽ ٻچا خوشحال ٿين
غلام ميران شاه ڪي مرشد مٺا آباد ڪر

”لعلڻ“ جي لاڇ رک اي خدا الله آهي التجا
جهڙو گهران توکان پرين اهڙو عجب امداد ڪر

مرشد شهنشاه جي حضور ۾ فریادنامو

ٿله. مرشد منا تون داد ڪر دل شوق حق ۾ شاد ڪر

پير مغان پڳدار تون محشر سندو مهندار تون
ارض و سماع انوار تون اعلى عجب ارشاد ڪر

مرشد منو منور آن تون اصغر آن تون اڪبر آن تون
آخر اول انور آن تون مقبول هي فریاد ڪر

انوار تون اسرار تون اقرار تون اعتبار تون
ساقی صحیح سردار تون ثابت سخن صیاد ڪر

پیارو پیغمبر پاک جو لاریب فی لولاڪ جو
عرش زمین افلاڪ جو نادر نظاری ناد ڪر

هم شکل آهين علي وارث ولین جو تون ولي
مان دل صنم دامن جهلي پاڙي مٿاران پاند ڪر

اڙين سندنو آڌار تون ڪنيو بي ڪسن جو بار تون
غافل آهيان گنهگار مون عاصي مٿان امداد ڪر

نابود منهنجو نفس ڪر قيد قابو قفس ڪر
واصل ولايت وصف ڪر نامين سُرنهاد ڪر

پارت اٿئي هن حال جي اهل فقر ۽ آل جي
پائن پائيتين عيال جي نيڪ صالح اولاد ڪر

عرض هي منظور ڪر ۽ مرض منهنجو دور ڪر
معاف قرض قصور ڪر ڪثرت ڪٿي آزاد ڪر

بره جو بهرو عطا ۽ درد جو دامن ڏي
قبر و حشر ۽ آخرت ۾ منهنجا مڙئي مقصد ڪر

دشمن دٻائج دم بدم منڪر فقر جا بي رحم
بي ادب ۽ بي شرم موزي مداعي ماد ڪر

”لعلڻ“ منگي مدام ٿو پُر پريمي جام ٿو
آب حيات انعام ٿو دل دائما آباد ڪر

ٽيھ اڪري آديسن جي شان ۾

الف:- الفئون آديسن ڪئي سواري مٿي سانگ
چڙهيا بهر بقاء تي بابو سڻي بانگ
ويا ناسوتئون نڪري چوتا ٻڌي چانگ
ٻي طلب نه رکيائون تانگ تڪا ويا تلقين سان

ب:- بيئون بار ڪڍي ويا بره سندو باري
طالبن ڪئي مطلوب ڏي ترت تڪي تياري
ٻي بات ٻڌائون ڪينڪي ويا وڄائي واري
حق سان هيڪاري وحدتي وصال ٿيا

ت:- تيئون تارڪ طلب طالب ٿيا تمام
لا مقصود في دارين ڪهي اي ڪلام
هٿئون حيدر شاه جي جوشئون پيتائون جام
ٿيا مست مدام محويت جي موج ۾

ث:- ٿيئون سڪايل سڪ جا ثابت ڪيائون سير
دلربا دلدار جي فڪر منجه فقير
هر دم هٿيا ڪين ڪي آهي عاشقن اڪير
محبت موهيا مير هن حسن تي حيران ٿيا

ج:- جيمنئون ڪارڻ جانب جي آهي محبتن مهتم
 سڪ نه ڪيائون سيڄ تي ناهين آديسن آرام
 الست بربڪم ٻڌائون پرينءَ جو پيغام
 اويسن انجام قالو بلا قول ڪيو

ح:- هيئون حال حيات هن تن کي مئو چوندو ڪير
 مُوتوا قبل و ان تُموتُوا ڪيائون من اندر جو مير
 گاروڙين گم ڪيو غفلت سندو غير
 سالڪن جو سير ”لعلڻ“ بهر لقاء ۾

خ:- هيئون خاص خلاص ڪيائون خود خودي کي خراب
 نهوڙيا نشي نينهن جي شوريل شوق شراب
 نڪي غرض گناه جي نڪي سڌ ثواب
 اهڙي ساڻ حساب حاذق هليا هوت ڏي

د:- دالئون درد فيراق ۾ دانه ٿيا دلگير
 العشق نار الله وڃي مڇ پيا مهمير
 لاهي سانگو سر جو عاشق ٿيا اڪسير
 اهي فنا ٿيا فقير جن سڃاتي حق جي

ذ:- ذالتون ذرو ناهِ ڪو پاڻ ڪي پائين
راتيان ڏينهان خوب ٿا خودي ڪي ڪائين
پري ڪيائون پاڻ کان جا عبادت عامن
خبر نه خامن آديسن احوال جي

ر:- ريئون رضا جي راند تي راضي رهيا رند
قدرت جي قضا ڪي ڪاڻي ڏنائون ڪند
وَقَفْتُ فِيهِ جَا رڙهي لڏائون رند
پُريا انهيءَ پند ”لعلڻ“ لڪا ڪين ڪي

ز:- زيئون زلف جي پيچ ۾ مُقيد ٿيا ماندا
پيرِ مغان جي پيش در هليا هيڪاندا
وره سندي وات تي وينا نه واندا
سور مڙئي سهندا هليا ملڪ هاهوت ڏي

س:- سينئون ساه پساه سان ساجد سجدو ڪن
اندر ڪعبو اندر قبلو اندر طواف تن
نڪي حوس حورن جي نڪي عشق عدن
راتيان ڏينهن روئن پرين ڪندين تون پنهنجو

ش:- شينئون شريعت شڪر سان ڪيائون پابندي پوري
هو رضا تي راضي رهيا حاتڪ حضوري
ان الله مع الصابرين ڪن دانهن نه دستوري
ملين منظوري بيشڪ ملڪ بقاء جي

ص:- صادئون صحيح سجاتائون الله ڪي اوري
ونجن اقرب ويجهڙو پرين ناهين پري
پير مغان جي ڳالهڙي ٻيو ڪنهن سان ڪين ڪري
ديهي ڌيان ڌري پسڻ پسيائون پاڻ ۾

ض:- ضادئون ضمير روشن اصل کان آهين
وايون ولايت جون ٿا بهڳڻ ٻڌائين
انا احمد بلا ميمي احد الائن
نيزي سر نائين ”لعلڻ“ لڪا ڪين ڪي

ط:- طيئون طالب حق جا هڪ ترنتا ترسن
اڏي ۽ ڪات تي ٿا اُمالڪ اچن
وڏي سر وجود کان ٿا ”لعلڻ“ لاهي ڏين
ڪنهن سان ڪين ڪچن ڪنل قرب جي ڪار جا

ظ:- ڏيئون ظاهر ذوق ۾ آهن مهيسي مستان
مئي پي مست رهن ٿيا ڪٿي تي قربان
بره جي بازار ۾ بازي رکن بان
عاشق عاليشان نفيءَ مان اثبات ٿيا

ع:- عينئون عاشق اک جا ٿا الله کي اورين
نيڪي بدي پنهنجي تور انهيءَ تورين
دليئون دلاور دادلا ٿا ڏونگر کي ڏورين
ڪلهن کان ڪورين ڪنڌ ڪالڻ اڳيان

غ:- غينئون غالب نفس تي ٿيا غازي غوازي
بيٺا مرد ميدان ۾ رڪي بره جي بازي
من عرف نفسه‘ فقد عرف ربه‘ تڙيائون تازي
قبل ۽ ماضي مردن جي مٿان ۾

ف:- فيئون فڪر فڪرات ۾ فنا ٿيا فائق
هر او واري حال ۾ رهيا هيڪاندا حاذق
ملها مردن ميدان ۾ ٿيا مهيسي مالڪ
اچن امالڪ ”لعل“ جي لقاء ۾

ق:- قافئون قلب جي ڪار جا قائم قديمي
مهُو منجهه مراقبي اصلئون اڃيمي
هٿئون حيدر شاه جي پيتائون پريمي
خودي ۽ خامي ڪڍي ڇڏيائون قلب مان

ڪ:- ڪافئون ڪوڏيا قرب جا آهن ڪوپا ڪلالي
جوشئون جاڳائي جسم کي ٿيا جابر جلالي
”لعلڻ“ جي لقاء مان لٽائون لالي
صبح شام سوالي دلبر جي ديدار جا

ل:- لامئون لاهوتي لال ٿيا لڳا لعلڻ جي لاري
حُباڻا حَب ندي مان ويا تار اونهي تاري
پرين لڌائون پڻ ۾ صاحب سنڀاري
وحدت ۾ واري لنگهي پيا لاهوت ۾

م:- ميمئون مُلڪ مُلڪوت کان جوڳي ويا جبروت
نانگا نڪري ناسوت کان ويا هيڪاندا هاهوت
بهرنگ ٿيا باهوت ۾ لنگهي ويا لاهوت
سامي ٿيا سڪوت مالڪ ملڪ عدم ۾

ن:- نونئون نائين هليا ٿيا نانگا نرالا
 پريمي پالوت جا پيتائون پيالا
 شاهي شور شتاب ٿيا ٻڌي شرابي شمالا
 ڪو آديسي اعليٰ سمجهي انهيءَ سير کي

و:- وائون واڳ وصال جي ويراڳي وارين
 محبوب جي مجلس ۾ من پنهنجو مارين
 راتيان ڏينهان ڏکن ۾ سک سامي نه سارين
 اهي ڏاڳا نه ڌارين جيڪي ڌار ڪن دلدار کان

ه:- هيئون هل هُگاما ڪري هليا جوڳي جنگ
 ساز سُرندا سارنگيون سامن ڪيا سنگ
 ويراڳن کي وات ۾ وحدت وڌا ونگ
 جيڪي لوها چاڙهيائون لنگ
 سي ”لعلڻ“ لائون ڪين ڪي

لام:- لامئون لامقصود ٿيا نه ڪي مقصد رکن من
 الحب في الله والبغض في الله اهڙي چال چلن
 فرماني في سبيل الله ڪم اهوئي ڪن
 گيڙو گهوٽ ٻڌن ”لعلڻ“ جي لقاء مان

ء:- الفئون الحمد چئي عشق ڪيائون اڳواڻ
 وسايائون ورهه ۾ وحدت جا وڻاڻ
 لذائون لطف سين انور جا اهڃاڻ
 پسي پنهنجو پاڻ پسڻ ۾ پورا ٿيا

ي:- يئون ياد يار ڪي هڪ ويل نه وسارين
 جو دم غافل سو دم ڪافر سخن اهو سارين
 لاهوتي ”لعلڻ“ چوي لاسي لئون لائين
 قدم ڪڏائين بي رنگي جي رنگ ۾

ٲيم اڪري نبي ﷺ جي شان ۾

الف:- اڪير رڪين احمد ڄام دي
ته ساري ڪل پوءِ ائين مام دي

بي:- بحر حيات سمندر هئي
تي:- تقويٰ طلب تونگر هئي
ٿي:- ثابت نور و انور هئي
جي نظر رڪين ائين نام دي ته ساري ڪل پوءِ ائين مام دي

جيم:- جفر تصوف طريقت هي
حي:- حاضر حال حقيقت هي
خي:- خاص خيال با شريعت هي
ڏيڪين معرفت هر مقام دي ته ساري ڪل پوءِ ائين مام دي

ڊال:- داخل هويا درجات وچ
ڌال:- ذڪر مليا ائين ذات وچ
ري:- راضي رهيا رسماٽ وچ
ويڪين عادت سر اسلام دي ته ڪل پوءِ ائين مام دي

زي:- زاد ٿيا ظلمات وچ
 سين:- سرور نبي صلوات وچ
 شين:- شڪر پڙهيا شڪرات وچ
 سن افضل صفت امام دي ته ساري ڪل پوءِ اِهيَن مام دي

صواد:- صابر ساقي سُخناتي دا
 ضواد:- ضامن هادي حُشراتي دا
 طوئي:- طبل دل تسلاتي دا
 جي سُرڪ پيوين پر جام دي ته ساري ڪل پوءِ اِهيَن مام دي

ظوئي:- ظاهر مثل جسمات وچ
 عين:- عرش مٿي اسمات وچ
 غين:- غافل نه ٿي غفلت وچ
 ڏيکين معراج منزل مقام دي ته ساري ڪل پوءِ اِهيَن مام دي

في:- فلڪ اُتي فرمان آڪيا
 ڪاف:- ڪيئن! قلم قضا قربان آڪيا
 قاف:- قلزم سارا قرآن آڪيا
 پڙهين آيت ڪل ڪلام دي ته ساري ڪل پوءِ اِهيَن مام دي

لام:- لاریب فی لولاک دا
 میم:- مولا تیا مشتاق دا
 نون:- نهین مثل حق پاک دا
 گهن در سید دی سام دی ته ساری کل پوءِ اِهین مام دی

واء:- وحدت وصل وصالِتی هئی
 هی:- همدم حکم حسناتی هئی
 لام:- "لعلٹ" مثل مثلاتی هئی
 خاص خودی و جانوین خام دی ته ساری کل پوءِ اِهین مام دی

الف:- احدئون بن احمد نام آیا
 بی:- یاد کرین رک مام آیا
 دلیا لٹ کیتی گهت دام آیا
 پڑهین کلمات سر قیام دی ته ساری کل پوءِ اِهین مام دی

ڪافيون:

عشق ڪيو اظهار

تلهه: - عشق اچي ڪيو آهي اظهار ناهيان آدم ناهيان ذات آدم جي

ڪُن کان اڳي هيو منهنجو پساو، الست وارو ڪيم اشارو
ثابت سير صحيح ٿيو سارو قالو بلا وارو آهي اقرار

پُه پروڙيم پنهنجو پورو ملڪن جو مسجود سمورو
ظاهر ڪرڻ هيو ظهورو تڏهن عزازيل ڪيو انڪار

مذهب دين ڪفر بهانو ڪاٿي سائين ڪاٿي پانهون
آهيان ”لعلڻ“ يار يگانو اهو منهنجو آهي اسرار

سير جي سانگي آيو آهيان

تله:- اصلئون سر اسرار سير جي سانگي آيو آهيان

اعليٰ لقب انسان ٿي آيس راه مادر جي پيٽ مان ڄايس
وره جو ڪيم واپار ڀول نه ٿيو ڪو پايان پايان

بت بهانو بڻيو ذاتي آدم نالو آهي صفاتي
ڪري وجودي وهنوار ٺاهه لکين ٿو ٺاهيان ٺاهيان

ڪير سڃاڻي ڪير مان آهيان آدم اصلي ٺاهيان ٺاهيان
آهيان مرضي جو مختيار ويس رنگي ٿو پايان پايان

عرش زمين تي شان آ شاهي ڪاڻ برهه جي ڪيم گدائي
احد آهيان اظهار تڏهن ”لعل“ ٿو نام سڏايان

آهيان مان سلطان

ٿله:- آهيان مان سلطان سوليءَ تي سينگار آ منهنجو

ڪن فيڪون جي اول اشاري جوڙيم سارو جهان
هر جُڳ ۾ جنسار آ منهنجو

آنا احمد بلا ميمي شوق شريعت شان
انالحق اقرار آ منهنجو

احديت ڪان عبديت ۾ اولي ٿي انسان
وجودي وهنوار آ منهنجو

ڪاڻي ٻانهون ٻيلي آهيان ڪاڻي آهيان خود خان
عجب اهو اسرار آ منهنجو

رنگ بيرنگي موجان ماڻيم ”لعل“ ٿي لاثان
مستي ملڪ مختيار آ منهنجو

من خود چوان تومان

تلہ:- ظہورو ذات کیو افضل تڏهن من خود چوان تومان
چڏي چارئي عناصر پوءِ جنبش ۾ خود جلان تون مان

سجائي پاڻ کي پنهنجو اول قلزم ڪري قائم
خودي کي خود کيم ظاهر خدا بي خود چوان تومان

فنا في الله تيس فاني بقا با الله آهيان برحق
مهيسي ملك مستي جي تڏهن احد چوان تون مان

نفي اثبات جو نعرو هنيو هتري اچي يارو
ڪري هت ميم جو اولو انا احمد چوان تون مان

احد کي مان کيو ظاهر ٿيو اظهار عالم ۾
تڏهن لاهوف ٿي ”لعل“ لنگهي لاحد چوان تون مان

آيس هن اولي ۾

ٿله: هت عاشق ٿي اظهار آيس هن اولي ۾
تي ملڪن جو مهندار وينس وچ ٽولي ۾

مون کي عزازيل صحيح سڃاتو طوق لعنت جو ڳل وچ پاتو
گلا سندي گفتار هلي پيس هولي ۾

بهشت دوزخ جو ڪير بهانو حورون ملائڪ ۽ غلمانو
داڻي جي درڪار ڏلايس رولي ۾

اها ملامت آهي مهانگي ڪاڻي دلو ڪاڻي دانگي
ڀلي پيا ڀلڪار ڏسي هن چولي ۾

اصل هيو منهنجو مله مهانگو عشق ڪيو اچي هت سهانگو
”لعلڻ“ جي للڪار وڌو ڏول ڏولي ۾

گیت انا الحق ڳایاسي

ٿله: پنهنجي رائی سان هت آیاسي سڀ پورا مطلب پایاسي
ذاتی ذوق ظهورو ظاهر صورت ۾ ته سماياسي

سیر کری سلطانی سارو انگ پیوت لڳایاسي
بنواسي ٿي قرون بیراڳي برهڻون بیک بنایاسي

کاڻي ملان کاڻي قاضي کاڻي کنڌ کپایاسي
هر مظهر ۾ حیرت آهي هل هنگلاج هلاياسي

کاڻي عشق الاهي ۾ گیت انالحق ڳایاسي
کاڻي ”لعلڻ“ ٿي لاثاني میلا خوب ملهائاسي

صوفي صفا سردار هون

ٿله: پي پيالو نوش نادر مئين ماهر مختيار هون
مئي مهو ۽ موج مستي عالم اتي اختيار هون

شوقئون شرابي شاه تي نازڪ نظر هڪدم پيئي
دست ساقيءَ سان مليو ۽ مئي ملي مئي خار هون

برهه جي بيشڪ بشارت مرڪي مغان مونڪي ڏني
پي پريمي پاڪ ٿياسي مالا مئي دار هون

گم گم غازي غيب ۾ غالب ٿيس غلبي غرق
سر صداقت سير سالم صوفي صفا سردار هون

نينهن جي نوبت نشي سان وره واري سا وڳي
قلزم قائم قلبي اندر دم دمين ديدار هون

وحدت سندي وائي ويراڳن ”لعلڻ“ اسان کي جان لڳي
نيهي نفي نازڪ ٿياسي نينهن جا نامدار هون

عشق جو اظهار

ٿله: ٻانهپ ٻولي ناهين ڪا هي عشق جو اظهار آ
عبده و رسوله اهو اصل انوار آ

چڏ گدائي تون ادا هر گز نه آهين تون غلام
جنهن سڃاتو پاڻ ڪي سوئي سڄو سردار آ

هي اوٽ آدم جي پڇي تون احد ڪي اظهار ڪر
ڇو ٿو پلائين پاڻ ڪي چئ انالحق اقرار آ

اصل ذات تنهنجي ڇا آهي ڇا مان هتي ڇا ٿي آئين
ظاهر ڪري ڏي پاڻ ڪي ڌڙ کان اصل سر ڌار آ

هڻ ترن دم منصور جيان هن من خدايم موج ۾
لاخوف ”لعلڻ“ خود آهي سولي مٽي سرشار آ

سجدو کيم ثابت صحي

ٿله: آخر اول اظهار ٿي اسرار ۾ آهيون آمر
ظاهر ڏسي باطن اندر موجود آهيون اول آخر

صورت سهڻل جي ڏسي سجدو کيم ثابت صحي
هي حڪم ٿيو هاديءَ سندو ڏس آمر پنهنجي کي اندر

پُرجام وحدت جو مليو آهي نشو بس نينهن جو
آعين انور ڪيو اسان کي صاف ٿي بيناسي سر

شهناهي کي ڇڏي بس محويت ماڻي اتم
ترڪ دنيا کان تنهاڻي نور انور ۾ نظر

لولاڪ مظهر ميم جي لائق ٿيو ”لعل“ لقاء
ازلئون اويسي عشق جو عاشق مٿان آهي اثر

عشق جي اظهاري

ٿله: جڏهن عشق لڳئي اظهار ڪئي
توڙي بيوس ٿين نه بيزاري ڪئي

اول عشق اندر ۾ توکي لڳو
سهڻي صورت جو پائي آئين وڳو
ڪري بشر بهانو ڀول ڀڳو
پوءِ بيشڪ هتڙي بهاري ڪئي

جڏهن عشق توکي مخمور ڪيو
پوءِ سيني سمايئي سور اهو
ڏنئي مثل ۾ ٿي مذڪور اهو
هت پاڻ اچي پوئواري ڪئي

جيئن شاه بلاول گهاٽي پيڙيو
تيئن ذوق ذڪريا ڪرت چريو
نيزي شاه عنايت آهي چڙهيو
ٿي منصور سولي ساري ڪئي

ڪاٿي تبريزي ٿي تاب ڪري
ڪاٿي شوق مان شمس شتاب ڪري
اهو نينهن پنهنجو ناياب ڪري
سڀ صاحب پوءِ سردار ڪيئي

ڪاٿي انا جو آواز ڪيئي
ڪاٿي ناطق ڪاٿي نياز ڪيئي
ڪاٿي ”لعل“ ٿي ته لحاظ ڪيئي
اهو ناز ڪري نرواري ڪيئي

عشقين اشارو ڪنهن ڪيو

تله: ڇا اوتارو اول وارو ڇا پسارو پيش پيو
ننهن نارو ذات وارو مار مارو ڪنهن ڪيو

ناسوت کان نڪري ويو جبروت کي جهانگيئين وڃي
ملڪوت جو ماهر ٿيو اُتي وار وارو ڪنهن ڪيو

هاهوت ۽ باهوت ۾ ڇا مزو مختيار هو
ڇا اول ۾ آخر سندو پر سير سارو ڪنهن ڪيو

اي رفيقو حال سان ٻڌو خيال منهنجي جي خبر
”لعلڻ“ سنڌي لئو ذات کي عشقين اشارو ڪنهن ڪيو

حسن جو تاب تجلو

تله: حسن جو تاب هي تجلو پساڻي پاڻ پئي پنهنجو
حقيقي حق حڪم حاصل هلاڻي پاڻ پئي پنهنجو

هڻي هت من خدا نعرو اچي ڪيئي موج منصوري
سڏي سرڙو رکيئي سولي صلاحيتي پاڻ پئي پنهنجو

سڏائي شمس تبريزي ڪري مذڪور ڏيڪاريئي
کلي گلڙي ڏنئي لاهي ڪلاڻي پاڻ پئي پنهنجو

فدا فرهاد ٿيو فاني شفاقت شوق شيرين جي
سراپا سر رکي سرمد ڪپاڻي پاڻ پئي پنهنجو

هتي ”لعل“ ڪري لائق احد مان عبد ٿي آئين
بنائي مير جو مظهر ملهائي پاڻ پئي پنهنجو

آهي ذات قدیر

تِلھ: ظاھر بندو باطن مولا آهي ذات قدیر

عبدیت جي اولي اندر صاحب سمیع بصیر

الانسان سري و اناسره ثابت ٿي تصویر

تخت هزارون رانجهن آيو ڪارڻ هير حقیر

صورت مرشد معنيٰ الله انور شاه امیر

رمز انهيءَ کي سمجھي ڪوڪو مرد هجي مهمیر

لوڪ پلائڻ آيو ”لعلڻ“ ڏيوڻ فیض فقیر

عجب اسرار ٿي آيو

تله: نظاري نينهن جو نازڪ	عجب اسرار ٿي آيو
پهري پوشاڪ لولاڪي	پرڻ پڳدار ٿي آيو
انا احمد بلا ميمي	الاڻئي عشق وحدت ۾
ڪري هت عبد جو اولو	منو مهندار ٿي آيو
پائي جامو جلالت جو	عدم کان انس جي اولي
مهيسي موج مستي سان	حيدر هسوار ٿي آيو
وڄائي نينهن جي نوبت	حسيني حال ٿيو حيرت
پسائڻ پاڻ کي پنهنجو	نيزي نروار ٿي آيو
شرف هو شيخ صنعاني	ٿيو ياکي يهودن تي
کاڏي ويو شان ۽ شفقت	زاهد زنار ٿي آيو
ڏونگر ڌاري فنا ڪيڙا	فراقي شوق شيرين جي
ظهوري ذوق جي خاطر	عاشق عطار ٿي آيو

انا احمد موج منصوري
هلي حق جي هدايت تي

حڪم حقي هلايو ٿي
سولي سينگار ٿي آيو

ڪيو اظهار يوسف کي
بنا ملهه جي وڪاڻو پئي

محبت عشق زليخان جي
برهه بازار ٿي آيو

ڪٿي ”لعلڻ“ ڪٿي لاهند
ڪٿي سامي ڪٿي سرمند

ڪٿي حد کان آهي بي حد
ڪٿي انوار ٿي آيو

جت ڪٿي پاراتئي

ٿله: سڀ صورت سر اسرار اٿئي
جي تون ڄاڻي جت ڪٿي پاراتئي

ڪاڻي ملان ڪاڻي قاضي
ڪاڻي رنج آهي ڪاڻي راضي

ڪاڻي رکي ٿو برهه جي بازي

ڪاڻي بي رنگ بيزار اٿئي

ڪاڻي هندو ڪاڻي مسلم
ڪاڻي جاهل ڪاڻي عالم

ڪاڻي ڪري ٿو سجدو سالم

ڪاڻي ڪفر ۾ قرار اٿئي

ڪاڻي نينهن نيارو مذهب
ڪاڻي رکي ٿو ملت منصب

ڪاٿي غرق رهي ٿو غب غب

ڪاٿي زاهد زنار اٿي

ڪاٿي سياڻو سالڪ آهي
ڪاٿي ٽرڪ ۾ تعلق آهي

ڪاٿي ملڪ جو مالڪ آهي
ڪاٿي نانگو سر نروار اٿي

ڪاٿي رهي ٿو مسجد اندر
ڪاٿي مٺخاني ڪاٿي مندر

ڪاٿي گورک نات مچندر
ڪاٿي علي انوار اٿي

ڪاٿي آري عشق کان آهي
ڪاٿي ٺٺو ٿو ”لعلڻ“ سان لائي

ڪاٿي فھر فقيري پائي
ڪاٿي صوفي سر سردار اٿي

دم دم جو دیدار

تلھ: دم دم جو دیدار آھي یار اسان کي
ونحن اقرب ویجھو آھي وڻي نہ آھي وا

نفل نمازون نانھ کيون سي قلبي آھي قرار
ونفخته فيہ جو آيو اشارو ازلي آ اعتبار

خلق ال آدم اعلى صورت عشق سندو اسرار
لونء لونء اندر ”لعلٺ“ آھي رڳ رڳ ۾ رفتار

سر جو سانگو لاهيون ٿا

ٿله. اول سر جو سانگو لاهيون ٿا پوءِ پير پريت ۾ پاڻيون ٿا

عشق واري انصاف اڏي تي ڪات سان ڪنڌ ڪپاڻيون ٿا

محبت جي ميدان ۾ محڪم قربئون قدم ڪڍاڻيون ٿا

مام منصوري موج اسانجي سوليءَ سر سلهاڻيون ٿا

بانڪا بي پرواه بهادر شاهي طبل وڄاڻيون ٿا

مست نظاري ملڪ انهيءَ ۾ انالحق الاڻيون ٿا

عرش فرش تي سير اسان جو ڳليءَ ڳليءَ ۾ ڳاڻيون ٿا

مهڻا طعني جهيڙا جُنيون چُر چُر سر تي چاڻيون ٿا

نسنگ ٿي نروار نظاري ”لعلڻ“ سان لُئو لايون ٿا

دل آباد ٿي رهي آ

ٿله: دل عشق جي اوقات ۾ آباد ٿي رهي آ
نظرِ کرم عنايت امداد ٿي رهي آ

ملڪ و فلڪ افلاق ۾ آواز عشق جو
نادر نظاري نينهن ۾ خود ناد ٿي رهي آ

جذبات جاءِ بجاءِ هي جلو حسن جمالي
ثابت سخن سچائي صياد ٿي رهي آ

مشتاق آ مدامي ”لعل“ اصل ازل کان
هر دم بره بقا ۾ سرشاد ٿي رهي آ

عقل و يو اسلام

تلھ. عقل و يو اسلام عشق جي لڳڙي چوٽ جنھين کي

گھير عشق جي گھاتو گھرن ٿا
ویر وحدت کان کين ورن ٿا
ثابت کن ٿا سلام
عام کان آھي اوت جنھين کي

دين کفر جو دفتر ڊاھي
عاشق وِڙا اڳتي ڪاھي
ھر دم ھڻن ٿا ھام
مرڻ کان ناھي موت جنھين کي

مرڻ کان عاشق اڳ مرن ٿا
ھر دو جھان ۾ جُنگ جيون ٿا
پي وحدت وارو جام
ڪيو آب حيات اُلوٽ جنھين کي

”لعل“ ليئڙو پاڻ ۾ پائي
پَسُ پَسُ ۾ پاڻ پَسائي
خودي ڪائين ٿا خام
گھايو آھي گھوٽ جنھين کي

دل درد ڪئي آ دلگير

ٿله: ڪنهن فراق ڪيو آ فقير دل درد ڪئي آ دلگير

خلق ال آدم اعليٰ صورت پهريم پوش من راني مورت
آهيان سميع بصير دل درد ڪئي دلگير

ال انسان سري و اناسره ظاهر باطن هر دم هو هو
قائم قلب قدير دل درد ڪئي دلگير

ونفخته فيه من روحي وارو سمجه تون سالڪ عين اشارو
عشق لڳل اڪسير دل درد ڪئي دلگير

عقرب وارو قرب ڪمايم ونحن ويجهو پاڻ پسايم
توڙئون هئي تصوير دل درد ڪئي دلگير

”لعل“ نام سڏائي آيم تاج لولاڪي ميمي پايم
ناهيان ڪنهن جو وزير دل درد ڪئي دلگير

بره پڙهايو باب

ٿله: بره پڙهايو باب تنهن ۾ علم عقل جي بات نه ڪائي

عرشئون آيا چارئي دفتر ڪولي ڏناسون سيئي استر
نه ٿيا نينهن بنا ناياب گرو گرنٽ پرگات نه ڪائي

ڪفر اسلام جو دفتر ڊاهي عشق چيو هل اڳتي ڪاهي
جائي ڏوهه نه آهي ڪو ثواب تون مان آهي تات نه ڪائي

دين ڌرم ڇا سڱ سياپا لڄ شرم ۽ لوڪ لاڳاپا
آهي عشق اتي ارباب جاتي ريت رسم رسومات نه ڪائي

مذهب وارا قيد ڪشالا بار لاتا سڀ من تان مولا
ڪامل مليو آ ڪتاب جنهن ۾ ”لعلڻ“ بناهي لات نه ڪائي

حسن دیدار جي خاطر

ٿله: ڪيو سي پاڻ کي ظاهر حسن دیدار جي خاطر
چڙهيو سر شوق جو چولو مٺي منار جي خاطر

بره جون بار بدنميون اوهان جي عشق ۾ آيون
اسان به برچشم چايون تنهنجي اقرار جي خاطر

ڪنيا تو نيڻ نازن سان ۽ غمزن سان غمازن سان
رنداني رمز رازن سان عجب اسرار جي خاطر

رکي تو يار سان ياري ڪئين سين خلق جي خواري
چمي چشمن تي چوڌاري پرين ڪنهن پيار جي خاطر

لائي لئو يار ”لعل“ سان سچي ناتي نياڻ سان
ڳڻ اوهان جي ڳاڻ سان گل گلزار جي خاطر

وٺ سبق نفي اثبات جو

تله: ٻي سڀ ڳالهه اجائي ٿي وٺ سبق نفي اثبات جو
ذات ظهورو ٿيندڙي ظاهر ذورج تون ڏينهن رات جو

سواءِ نفي جي ڪين ڪي ملندڙي سر ڪو ڪنهن سوغات جو
پوءِ پروڙج پاڻ ۾ پيهي ڏاها انهيءَ ذات جو

ٻيائي دوئي دور ڪري ڪر تڪيو تعليمات جو
هڪڙائيءَ ۾ هميشه درس ڏي درجات جو

جاڏي ڪاڏي فرق نه آهي هڪ خدا جي ذات جو
تون چڙو در بند ڪري ڇڏ پنهنجي انهيءَ وات جو

دم دم دلبر دائر آهي ڳولهه پرين پريات جو
لطف وٺي ڏس لحظي اندر ”لعل“ واري لات جو

بره باه ٻاري

ٿله. اهڙي عشق اسان کي بره باه ٻاري
لڳي آڳ اندر ۾ جلي جان ساري

عقل هوش ويڙو پتو ڪون پيڙو
ڏاڍي ڏاڍ ڪيڙو رهي نه هوشياري

آهيو مست مدهوش محڪم مجازي
نڪي نام نيڪي ناهي خبر خواري

مهڻا ملامت شاهي شاهه شهرت
ڪيو مست محبت لڳي ويئي بهاري

لنؤ يار ”لعلڻ“ لڳي وئي اهڙي
وسري نه ڪڏهن آهي ياد ياري

دردن دود دڪايو آ

تله. عشق تنهنجي آ آتش لائي دردن دود دڪايو آ
محبت مچ مچايو آ

ننڊ نه ڪا آرام اچي ٿو سڪ تنهنجي ته ستايو آ
دم دم دل ۾ دليل اٿن ٿا تاب حسن جي تايو آ

چاڪ چڪي ناسور ڪٽا ٿيا باه بدن پڙڪايو آ
اڳ اندر ۾ عشق مچائي ڏکن ڏاڍو ڏڪايو آ

مرض مڙئي جسم ۾ جاڳيا ڦڪين فرق نه آيو آ
سوين طبيب حڪيم هليا ويا عشق تماشو لايو آ

انگ الستي روز ازل کان ڪاتب قلم وهايو آ
ڏک ڏولاوا باب منهنجي ۾ ”لعلڻ“ سور سوايو آ

لڳو عشق آفات

ٿله. لڳو عشق اديون آفات مونڪي
آهي من ۾ ماتم ڏينهن رات مونڪي

لونءَ لونءَ ۾ لوري آهي جيءَ ۾ جهوري
لڳو ذوق زوري بي نه تات، مونڪي

بره باه باري رهيو جوش جاري
آهي ياد ياري وائي وات مونڪي

مهڻا ملامت طعنا ۽ تهمت
آئي آ عجيبن اها ذات مون کي

جاڳڻ سان جائِي لَنَوُ ”لعلڻ“ لائي
مليو محب ماهي پريات مون کي

عشق ڏنو آزار مونکي

ٿله. تنهنجي عشق ڏنو آزار مونکي
بيوس بره ڪيو آ بيمار مونکي

ڏينهان رات مونکي آهي رات وائي جگر جان جيرا جلايم جدائي
منهنجي سورن جي ڪنهن کي ڪل نه ڪائي
ڏي محبوب مٿڙا آڌار مونکي

توسان نينهن لاتم نڪي ڄاڻ ڄاتم
مهڻا ملامت چمي سر تي چاتم
توڪي پنهنجو سمجهي پرين پيچ پاتم
پهريان پيار ڏيئي نه ڪر ڌار مونکي

روٿان ۽ روٿاريان ڏونگر ٿي ڌاريان
ڪڏهن محب ملندين نرٿئون نهاريان
دم دم دانهان گرڪي سانول تو ساريان
سواءِ روج راڙي جي بي نه ڪار مونکي

دردن جون دانهون ٻڌي لوڪ سارو
ڪنهن جو ڏوه ڪونهي ڪيو عشق اُمارو
لکين عاشق ”لعلڻ“ آيو تنهنجو وارو
ڏيندو سوڀ سهڻو سردار مونکي

نِسَنگ ٿي نچان ٿو

ٿله. عجب عشق اوقات سان ٿي اچان ٿو
پهري پيشوازي نِسَنگ ٿي نچان ٿو

لڳو عشق اعاليٰ برهه ڪيو بحالي
مُڙڻ ٿيو محالي محبت ۾ مچان ٿو

ڪٽي ساز سهڻا سڄو سُنڱ سينگاري
رقص راڳ رنگ ۾ راضي ٿي رچان ٿو

گهمان ڳوٺ ڳليون ڪيان در گدائي
شمع تي شتابي پتنگ جيان پچان ٿو

آهيان صاف صوفي رکان دل صفا ٿو
بقا جي بندر تي برهه ۾ بچان ٿو

لڳي لَنو ”لعلڻ“ جي ڪيو جنهن فراقي
وٺي راهه رندي وحدت ۾ وسان ٿو

نامِ خدا پيارا

تله. خنجر خضاب ڪر تون نامِ خدا پيارا
آزار عشق جو ۽ ديدار ڏي دلارا

سرشار ڪر تون سر ڪي شوقئون شغل شتابي
سامهون سهڻا صنم ڪر تلوار تيز تابي
نيزي تي ناز نرگس نادر ٿيا نيارا

ظلمات جي ظهوري نشان ڪيو نظر ڪي
آب حيات اعليٰ ارشاد ڪيو اثر ڪي
مرندا نه مرد مانجهي سورهيه آهن سويارا

سر جو آ صاف سودو ڪرڻو آهي ضروري
عاشق جي عيد ازلي سينگار آهي سُوري
رُئخ جو زيب زهري اُڀرن سندا اشارا

غُنچي ۽ گل چمن ۾ چهرو ڪري گلابي
ماڻن سان محب مارين شملا ٻڌي شرابي
گهورن سان گهن گهن ۾ پردي اندر پسارا

توڪي پرين پسڻ لئي عاشق اڏي تي آيا
لبريز لعل موتي ”لعلڻ“ لکين گويا
مشتاق ٿيا مدامي سوين سڪندر دارا

تنهنجي حسن جو بيان

ٿله: تنهنجي حسن جو ڇا مان بيان ڪيان توڙي حوران ڀريون غلمان هجن
تنهنجي تاب حسن جو ڪير جهلي ڀلي طور سينا تابان هجن

تنهنجي حسن جا جلوا ظهور ٿيا ڏسي شمس قمر مجبور ٿيا
تنهنجي محبت ۾ مخمور ٿيا خود صورت جا سلطان هجن

اڪيون تير ٿڻگ تلوار چوان ڪُنا سيف صنم سردار چوان
دُر صدف اندر اسرار چوان توڙي ماڻڪ ۽ مرجان هجن

تنهنجو حسن ڏسي ٿيا ديو پري ڪيئي مست ٿيا وريا ڪين وري
ٻڏي هاڪ حسن جي ويا مُد مري لکين لعل جيها لاثان هجن

ڪي نيڻ تنهنجا نروار ڏسي ڪي وار واجهائين وار ڏسي
ڪي انور جا اسرار ڏسي ڀل هاتڪ سڀ حيران هجن

تنهنجو حسن ڏسي ٿڪيا ٽڪر ڪنهن گهاٽي ۾ وڃي ٺاهيا گهر
ڪن ڪنڌ ڪپيا ڪن سوليءَ سر ڀلي سرمد ۽ صنعان هجن

تنهنجي عشق حسن جا ايڏا اثر ويا ٻردا ٿي بهرام بشر
ڪندا ڪيئي ويا هت هل حشر لک ”لعل“ ۽ لقمان هجن

اڪين جو اسرار

ٿله. اڪين جي اسرار جي پڇو خبر عطار کان
جان پڇو صنعتان کان جان سرمد جهڙي يار کان

تاب کان بيتاب ٿي موسيٰ وڃي مدهوش ٿيو
ڪهڙي خبر موسيٰ ڪندو پڇو مصر بازار کان

مجنون جهڙا مست ٿي لباس ليلا ۾ ويا
خاصيون پڇو خبران پلي مِجاز جون ميهار کان

تخت کان تارڪ ڪري آيو هير جي حيرت اندر
انا جي اعتبار سان پڇو احمدي اقرار کان

ڪربلا جي فيض ۾ سارو ڪنبو قربان ٿيو
سرنوڪَ نيزي تي هيو پڇو ذوالجناح هسوار کان

منصور جي مذڪور ڪيو
پڇو سولي سندي سردار کان

من خدا جي موج ۾
ملان نه ٿيا ماهر ادا

تبريز تابع شمس ڪيو
پڇو نينهن جي نام دار کان

قمر باذني قول سان
هنگام صوفي سر مٿي

”لعلن“ ويو سڀ ۾ لڪي
پڇو اويسي انوار کان

هر هڪ دلڪ جي دام ۾
آخر اول اظهار آ

تنهنجي اکين ۾ اسرار

ٿله. تنهنجي اکين ۾ اسرار ڏنر ڪيفي قهري ڪجل جي ڌار ڏنر

ياقوت نه مٽ لب لعل چوان مخفي مُشڪ اُبر خود خال چوان
پروان پيچ پنيون برحال چوان ابرو سيف عجب ابرار ڏنر

ڏند موتي داڻا مشڪڻ ماري ٿو ڳچي ڳاٽ اوچو تنهنجو ڳاري ٿو
منهنجو ساهه سڄڻ توکي ساري ٿو اعليٰ ڏهن گلابي گفتار ڏنر

لائق لوڏ عجب آهي ٿور ٿلڻ ماري مور منا سهڻي چال چلڻ
گهائي گهوٽن کي گهورن سان گهمڻ وڌ رف رف کان رفتار ڏنر

تنهنجا ذلف رنگي آهن راز رنگي ڏسڻ ساڻ ڏنگي منهنجي دلڙي ونڱي
ڪاڪل ڪاريهر قهري ڪئن ٿا ڪر وجهن ور ته واسينگن جا وار ڏنر

قد قامت حسن حقاني هئي تنهنجي پاڪ پرين ته پيشاني هئي
جلو جوش جمال جولاني هئي سارو جوڙ جسم جنسار ڏنر

ماڻهو مست گئيئي جن ديؤ ملڪ توڙي حوران پريون خود خاص خلق
جهلي کان سگهيا تنهنجي هڪڙي جهلڪ تجلي طور اتي تڪرار ڏنر

حسن تنهنجي آ حيران ڪيو موهي محب منا تو مستان ڪيو
تنهنجي لنو ته لعلن کي لاثان ڪيو زاهد ذوق اوهان جي زنار ڏنر

گلفام اڪيون

گلفام جنگي جلويدار اڪيون	ٿله: موهي مست ڪن ٿيون يار اڪيون
ڏيئي مام اهڙي مسرور ڪن تلوار ڪٽي ڪن وار اڪيون	اهي پائي ڪجل ڪلور ڪن پورو پورو دلي دستور ڪن
تڏهن تير تفنگي ڪوڙين ٿيون ڏين عاشقن کي آزار اڪيون	جڏهن جنگ فرنگي جوڙين ٿيون هڻي نيزا نينهن نهوڙين ٿيون
ڪي بيوس بر ۾ بيهائين ٿيون ڌڙ ڌار ڪن سر ڌار اڪيون	ڪي مست الست ڪهائين ٿيون ماري مشتاقن کي مڃائين ٿيون
ماري مير مڃائي مارا ڪن اعليٰ عين عجب انوار اڪيون	ڏاڏا وجهه وڙهڻ جا وارا ڪن ڇا صفت ڪيان پري پسارا ڪن
توڙي ملڪ مصر ڪنعان گهمان اعليٰ عين اهي اسرار اڪيون	توڙي عرب عجم ايران گهمان ٿي شاهه نجف جو شان گهمان
لکين ”لعل“ بي پرواهه هجن ڪڍي بهشت کان ڪن بيزار اڪيون	پلي دارا سڪندر شاه هجن توڙي حوا آدم ارواح هجن

بره ڪيوي آرام اسانڪي

ٿلهه. ڏيڏن جي دستور دوست وڌو تو دام اسان ڪي

دلڙي ڪسي وئين دلبر سائين ڪيڙئي چڪنا چور
بره ڪيو بي آرام اسان ڪي

مل ته ماندائي لهي ڏينهنون ٿيڙين ڏور
ڪاڻ پيئڻ آ حرام اسان ڪي

آءُ ته اوريون پاڻ ۾ محبت جو مذڪور
موهيو تنهنجي مام اسان ڪي

لاڄ ”لعلڻ“ جي توڪي سهڻا معلوم حال حضور
پرتئون پيار ۾ جام اسان ڪي

ڪيو عشق تنهنجي مخمور مونڪي

ٿلهه. ڏيڏن جون دوناليون ڀلي تير هڻ تون
مگر مون ڪي پنهنجي هٿن سان ڪٽ تون

اڪين جي اشاري منهنجي دل ڏتاري محبت تنهنجي مونڪي ٿي ماري
سهڻل سائين ڇڏ نه وساري پنهنجي اندر ۾ اها ڳالهه ڳڻ تون

ڪيو عشق تنهنجي مخمور مونڪي سيني سمايو صنم سور تنهنجي
ڀيو په پڇاڻان گهايو گهور مونڪي باقي اجايو ٻي طرف نه ٿڻ تون

ابرو قوس قهري ڪجلي ڪمانا لڳڻ ساڻ دانا دم دم ديوانا
گهمڻ وار چوڙي سڻيون سر تي طعنا تن ڪي سيڪاريو نينهن جو نچڻ تون

رمز هڻي تو نهاريو ناز سان دلڙي لٽي وئين رنداني راز سان
مهر مونتي ڪر ڪا ”لعلڻ“ لحاظ سان درد ناڪ دانهون سدائين سڻ تون

مُجگان مجازي

ٿله: مُجگان مجازي من اندر منٺار ماريون ويو هليو

درد جو دارون وجهي دلبر هنيون. دونالينون
ديدان ملائي دويدو دلدار ماريون ويو هليو

رخ رُبوبي راز دل رخسار زهير جو ڏٺم
رمزان رلائي روبرو آ يار ماريون ويو هليو

پنهنجو پسائي پاڻ ”لعلڻ“ ڀرت ويو مونڪان پلي
پيار کان پلجان نه ٿو ڏيئي پيار ماريون ويو هليو

مشتاق مارييل ٿا اچن

ٿله: تنهنجي محبت ۾ مٺا مشتاق مارييل ٿا اچن
رج حسن رخسار تي سهڻا سنوارييل ٿا اچن

در لعل موتي با صدف مخفي خزاني ۾ دهن
مفتون در محبوب جي ڇوڻي خمارييل ٿا اچن

اثر ابرن جي اُمالڪ تاب دل تاراج ڪيا
شورييل شرابي شوق ۾ ڪيفي گُڪورييل ٿا اچن

ذالو ذابج زور ۾ بي شڪ بهادر بي ريا
هن ڏلف جي زندان ۾ ور ور وڪوڙيل ٿا اچن

عينن اثر جي عشق ۾ اسرار ابرن جي ڪري
هن تند ۾ شاهه گدا بلڪل بڪايل ٿا اچن

ياقوت نيلىم تشنه لب لبريز ”لعل“ جي لٽيا
حسن شمع جي شعاع تي لڪ گهوت گهايل ٿا اچن

پلي آيا پلي آيا

ٿله: روحاني راز جا مالڪ
ڏاڍي هيڙي اسان کي سڪ
پلي آيا پلي آيا
پلي آيا پلي آيا

اڏاير ڪيترا ڪانگل
اسان جي حال جا حاذق
ڪري اڃ قرب آيا هن
پلي آيا پلي آيا

لائق ٿيا منهنجي مٿان
خدا جي راز جا رازق
شڪرانا لک دل ڪيا
پلي آيا پلي آيا

وچوڙي جا ويا ڏينھڙا
پياري پاڻ پرين پڪ
جڏهن آيا منا ماڻھون
پلي آيا پلي آيا

پنهنجي ئي سات کي سهڻا
ڪري ”لعل“ وڏا لائق
سنيالڻ اڃ وري آيا
پلي آيا پلي آيا

اڃاڻ اسان جي يار آيو

ٿله. اڃاڻ اسان جي يار آيو
ڪري قرب پنهنجو پڳدار آيو

هڪ تجمل سان آيو تاب ڪري
ٻيو بيهڪ سان سهڻي تور ٿري
ٿوري نور اکين وانگي لائيت ٻري
سر سهڻو صنم سينگار آيو

واه واه جهانپور ۾ جوڳي جنگ ڏنم
مست مَحويت سان ته ملنگ ڏنم
جاڻي صوفين جو سالم سنگ ڏنم
اهو عشق سندو انوار آيو

در دلبر جي دربان آهيان
”لعل“ لائق لڪ هزار پايان
پنهنجي دلبر کان دم ڌار ناهيان
منهنجي سار لهڻ سردار آيو

اهڙو نه پيو انور ڏنم

تله: آءُ ته پنهنجي يار کي ناز و ادا پرور ڏنم
حسن صورت سونهن ۾ سڀني مٿان سرور ڏنم

لعل لب رخسار ڳاڙها نيم خوابي نيٺ تر
ويتر ڳلن ڳاڙهن مٿان ورڪن جهڙا ور ور ڏنم

گل بدن گلفام گل آ گل صنم گلزار گل
جن ملڪ خوران پريون حيرت انهيءَ هر هر ڏنم

منهن مبارڪ سونهن تي رُخ مٿان اسرار بس
منجهه نينهن جو نڪتو عجب تڪرار ڪارو تِر ڏنم

مشتاق ٿيا ماڻهون مٿان ”لعل“ لکين لولاڪ ۾
جهڙو منهنجو محبوب آ اهڙو نه پيو انور ڏنم

عشق علي انوار جو

ٿله: ڳليءَ ڳليءَ ۾ ڳائينداسون قرب ڪوهيارل يار جو
سهڻي سخي سردار جو

صورت سانگ بڻايو سرور پيچ پريت جو پاڻو پُرور
آيو عشق الاهي اظهر دست گيڙو دستار جو

صورت سهڻي اک مستاني ڪن وچ ڪُنڍل ڳل وچ ڳاني
آيو سير ڪرڻ سلطاني بيڪ بره بازار جو

ساقِي سرق سوراھي ساغر جام پياريو هادي انور
مستي ۾ ٿيو منهنجي اندر عشق علي انوار جو

حسن حقيقي هادي وارو مُڪ مهتابي نور نيارو
لڳڙو ”لعلڻ“ آهي لارو محب مٺي منار جو

يارپرچي ويو

ٿله: چيم دل کي کلين چو ٿي چيائين يار پرچي ويو
جنهين سان نينهين جو ناتو اهو دلدار پرچي ويو

سوين صدمو هيا سر تي ويا سڀ دور ٿي ڏکڙا
کيو محبوب هو ماڻو منو منٺار پرچي ويو

غمن دردن سندو دل کي خزان جو جي لڳو جهلڪو
آئيون خوشيون بهارن ۾ گل گلزار پرچي ويو

آهي اقرار ته دل سان مگر مجروح مان آهيان
لڳي دل يار ”لعلڻ“ سان علي انوار پرچي ويو

مست ڪيو آ

ٿله: دلبر جي ديدار مونڪي مست ڪيو آ

ال انساني سر سبھاني پاڪ پرين پڳدار، مونڪي مست ڪيو آ

خلق ال آدم اعليٰ صورت سونھن پري سردار، مونڪي مست ڪيو آ

ونحن اقرب واڳ وصالِي ديدن سان دلدار، مونڪي مست ڪيو آ

حال حقيقي رمز رنداني جانب جلويدار، مونڪي مست ڪيو آ

”لعلن“ تاج لولاڪي پائي اسر علي انوار، مونڪي مست ڪيو آ

واه واه مست منگهن

ٿله: واه واه مست منگهن رنگ لائي ڇڏيئي
پنهنجو روح رهبر سان رلائي ڇڏيئي

تنهنجو تيرنهن سو چوويهه ۾ جنم ٿيو پڪن پتافن ۾ صنم ٿيو
انگ انور سان لوح قلم ٿيو دل دلبر جي دڳ لائي ڇڏيئي

تو ڏاڍا ڏکڻ جا قيد ڪٿيا هن عشق ۾ سختيون سور سٺا
پنهجن جا ڇا پراون جا سڀ گوندر يار گنوائِي ڇڏيئي

پنهنجي پير مغان جو پيارو هئين سرگروه فقر جو سارو هئين
بيشڪ نور نزاکت وارو هئين اها مرشد مام ملائي ڇڏيئي

تنهنجو راڳ رقص وجدان چوان ڇا چير جامون جولان چوان
تنهنجو جوش جذب جذبات چوان لکين جذبن سان ئي جلائي ڇڏيئي

تو محبوب سان جيڪي قول ڪيا سي ٻاجههرا سڀ ٻول ٿيا
دم دلبر جي تو در تي ڏنا پنهنجي پنهل کي پرچائي ڇڏيئي

صدي پنڌرهينءَ ۾ پرواز ڪيئي اهو ماه ربيع الثاني راز ٿيئي
چوڏهن سو نو هجري ۾ آواز ڪيئي برقعو بي رنگ بدلائي ڇڏيئي

تنهنجا ”لعل“ لک مذڪور ڏنا انور نور حضور ظهور ڏنا
جيئن ملڪ ساري مشهور ڏنا واه نوبت نينهن وڃائي ڇڏيئي

گڻي يار ويو

ٿله: گڻي يار ويو ٻيو گڻي نه گڻي هيٺو حال حبیبان ڪنهن کي وڻي نه وڻي

نڪي ڍنگ بزرگي پيري آ نڪي حڪم حڪومت اميري آ
هر دم حال اسان جو فقيري آ سڏ يار سڻي ٻيو سڻي نه سڻي

سر ساهه جو سانگو لاهيون ٿا پوءِ پير پريت ۾ پايون ٿا
سڀ صورت سير سمايون ٿا ٻيو بار ملامت ڪڍي نه ڪڍي

آلتي ٻولي آلتِي چالي آ رندي ريت اسان جي نرالي آ
سچو سُخن ولایت والي آ پُل دوستيءَ جو دم بڻي نه بڻي

نڪي ملان هون نڪي قاضي هون نڪي زاهد نيڪ نمازي هون
اسان رمز رندي وچ راضي هون ڪو طرف اسان جي ٿئي نه ٿئي

خام خيال خودي جا ڪاڻون ٿا ماري نفس پنهنجي کي مڃايون ٿا
پوءِ ”لعلُ“ نام سڏايون ٿا اهو نام اسان جو ڪنهن کي وڻي نه وڻي

مٺي منٺار جي خاطر

ٿله: مٺي منزل به منزل آ مٺي منٺار جي خاطر
ڦٽيل دلڙي فراقن ۾ ڦري ڦيريدار جي خاطر

نه گهرجي مال زر دنيا نڪي آ آرزو عقي
گهمان در در ڦران نانگو فقط ديدار جي خاطر

مٺي ٿو پيار پيارل کان مگر هن پيار جي بدلي
پرين جي پيار جو پياسي پلان ٿو پيار جي خاطر

آهي هت حال ۾ ”لعلڻ“ گذارڻ هن حياتيءَ جو
ڪٿي ڏينھڙا ڪندس پورا انهيءَ جي آڌار جي خاطر

رمزن واري راز سان

تله: پيچ پریت جو پڪو پڪو پيو رمزن واري راز سان

راتيان ڏينهان روح منهنجي ۾ آهي صورت وارو سڪو سڪو
ثابت سُر ساز سان

ساري جڳ ۾ سهڻل سائين گولهي يار ڪيو اتر هڪو هڪو
جنهن جي نينهن نهوڙيو ناز سان

انا احمد بلا ميمي ”لعلن“ ڪونهي لڪو لڪو
لوچي لڌم ته لحاظ سان

تنهنجي پاڪ تصور مان

تله: منهنجي دل اوهان سان الاهي چو لڳي آ
الاهي ڪو رمل آ الاهي ڪا نڳي آ

تنهنجي پاڪ تصور مان معلوم ٿئي ٿو
تو پاڻ دل ڪئي يا ٻئي ڪنهن ڀڳي آ

سوين سور سختيون سر تي سَناسين
رات و ڏينهان دلڙي دردن دڳي آ

پهريان پيار ڏيئي پڪو پاڻ ٿي وئين
نه ڪي سڪ ساڳي ٿي نه ڪي دل اڳين آ

لَنو لَنو ۾ لوري آ ”لعلڻ“ ڪي من ۾
اهڙي تار تن ۾ وحدت سان وڳي آ

ڏاڍي دلبري ڪيئي

ٿله: وري پيار ڏيئي وري دل چري ڪيئي
ڌڪاريل سان دلبر ڏاڍي دلبري ڪيئي

رڻو پاڻ هئين تون رسڻ هو نه واجب
وري پاڻ پرچي واعداءَ وري ڪيئي

گسي هيس ڪڏهن کان ڪيئي قرب ڪيڏو
نوازي نظر سان ڪوئي ڪري ڪيئي

”لعلڻ“ تي لائق ڪري ڪون ڪو ٻيو
رضا راز پنهنجي اها رهبري ڪيئي

آهين گلاب جو گل

ٿله: منهنجا سهڻل سائين آهين گلاب جو گل
حيرت هاڪ حسن جي ساري ملڪ ۾ هل

آهو نين اکين ۾ اسرار اٿئي
اعليٰ عجب ابرار اٿئي
ڪرين ڪار ڪتل پائي قهري ڪجل

ڪڍي ناز سان نيٺ نهارين ٿو
موهي مشتاقن کي مارين ٿو
قابو قيد ڪرڻ جي اٿئي اٽڪل

لب لعل گلابي گفتار عجب
ڏند موتي داڻا منار عجب
ڪنهن وٽ ڪونهي منا تنهنجي مرڪ جو مله

لکين ”لعل“ تو در ليلائن ٿا
پسڻ تنهنجي پرين ليئا پائن ٿا
هيءُ به هڪڙو اٿئي پرين توکي ڀرتل

منهنجو ڪڪ به ناهي

ٿله: منهنجا سهڻل سائين سڀ تنهنجو آهي
منهنجو ڪڪ به ناهي

هڪ آهي حاضر ڪري ڏه به ڏيان لاهي

مال مڏيون محبوب تان گهر گهورڻ چاهي

پل پيا ماڻهون چون ٺاه پنهنجا ناهي

”لعلڻ“ لوڏا عشق جا توڙي چاڙهن ڦاهي

مان آهيان بلبل

ٿله: منهنجي اڙي آهي دل منهنجي اڙي آهي دل
تون آن گلاب جو گل مان آهيان بلبل

رسڻ يار ڇڏي پرين مونکي پرڇاءِ اچي پاڪر پاءِ هٿ هٿ سان ملائ
اچ ڇڏي اٽڪل مونسان خوشيءَ سان کُل

پنهنجي عاشق کي سهڻا کين سڪاءِ سِينو سيني سان ملائ ڏي دل ۾ جاءِ
تون آن منهنجو راتل مان هان تنهنجي مومل

گهند ڪول ڪڍي ڏسان اک جي اُٿي تنهنجي تات تڙي صبح شام گهڙي
بياڇڏي ول چل مونسان مل سانول

ساقِي يار صنم ڏي ڪو جام پري سواءِ تنهنجي سهڻا سڀ ڪجهه وسري
ڪيئون شاهي ته شغل جيئن مڇي محفل

”لعل“ دل منهنجي مجبور اٿم سدا سڪ ته سڄڻ تنهنجي سور اٿم
پون پور پل پل وهن ڳوڙها ڳل ڳل

اهي آثار ارداڻيون

تله: ويڄ واجب نه آ توکي منا منار نه وڃ تون
کيا جو قول تو پنهنجا اهي اقرار نه ڀڃ تون

ناهي اعتبار هن دم تي وڃڻ جون يار ڇڏ واريون
گهڙي هڪڙي گذاريون گڏ ڪري دل ڌار نه وڃ تون

ستي سانگا سڀئي سهڻا رهي پڻو راز سان رانول
اهو مڃ سوال هڪ سهڻا هنئين جا هار نه وڃ تون

ڇڏي مونکي هتي ويندين پرين پرديس ۾ پيارا
ڪري ڪو قياس هن دل تي وري دلدار نه وڃ تون

لائي لڻو يار ”لعل“ سان ڪيئي نه پاڻ پوئواري
اهي آثار ارداڻيون ڪري اختيار نه وڃ تون

ويا سيئي وڃڻ وارا

تله: جهلڻ سان ڪين ڪي جهليا ويا سيئي وڃڻ وارا
پلڻ سان پور نه پليا هليا پورن پلڻ وارا

راتيان ڏينهان آهي روئڻ مون ڪي منار ڏئي ويا
ڪلڻ جا ڏينهن گذري ويا ويا سيئي ڪلڻ وارا

ڏيئي ڏکڙا ويا مونڪي گوندر ۾ روز گهاريان ٿي
سليان مان سور ٻيو ڪنهن سان ويا سورن سلڻ وارا

آهي شب و روز ”لعلڻ“ چئي مونڪي ماتام مارن جو
وري ملندا الائي نه ملي ويا سي ملڻ وارا

آيادل جاني

ٿله: آيا دل جاني آيا دل جاني آيا دل جاني
سير ڪيٽس سلطاني آيا دل جاني

احد منجهان ٿي احمد آيا حيرت منجهه حيراني
پهري پوشاڪان آيا انور عاشق ٿي عرياني
جوڳي بن ڪي رانجهن آيا ڪن ڪنڍل ڳل ڳاني
سوين سينگار لعلڻ تان صدقي پاڪ صورت پيشاني
شمس و قمر قربان سڄڻ تان مٿ نه جنهندا ثاني
رمز انهيءَ ڪي سمجهي ڪوڪو اولا ڪيٽس انساني
انا احمد بلا ميمي ”لعلڻ“ سِر سبھاني

دل مولا مونسان ملائي

تلھ: جنهن سان جيئري ٿي وئي جدائي سا دل مولا مونسان ملائي

دم دم پنهنجي دوست ملڻ لاءِ مونجهي دل هڻي ماندي
پيار جي خاطر پئي پڇائي پلڪ پلڪ ۾ پاندي
نظر عنايت نهري شاه ڪئي ملي آ وصل واڌائي

ڪاف ڪشالا ڪاٽيم ڪيئي ورهين جا ته وڇوڙا
لحظي اندر لهي ويا سڀ سالن جا ڏک ڏوڙا
نئون نينهن لڳو وري نظر ملي جنهن گهاء اڪن دل گهائي

سور سمورا صدين وارا ڏک هيا جيڪي ڏيهي
سگهڙ ساڻي سورن پائي وره وندياسي ويهي
سڪ سڀن جي ائين وڌي وئي سڀني ۾ نه سمائي

والي بابا مير منا منار مبارڪ پارا
چارئي يار چڱا چوڌاري محب منا مڻ وارا
لعل سندر سان ”لعلن“ سائين محبت موج مچائي

دلڙي اڙي اڙي آ

ٿله: گهوري جدا رهڻ جي هڪ هڪ گهڙي گهڙي آ
محبوب منهنجي توسان دلڙي اڙي اڙي آ

جنهن ڏينهن يار منهنجي توسان لڳي ويئي دلڙي
هڪدم نه دور توکان کاڌهن لڙي لڙي آ

ديدار ريءَ اوهان جي بيچين دل رهي ٿي
توکان سواءِ اي سهڻا سورن سڙي سڙي آ

ڏفن جي زور تي دل دلبر ڪئي ديواني
ڪاڪل جا ور وڪوڙي قربئون ڪڙي ڪڙي آ

اهڙو لڳي ويو ”لعلڻ“ آهي رمل ڪو دل کي
لڳڙي آ ميڪ من ۾ جادو جڙي جڙي آ

واعدا وصال جا

تله: ايندين ڪڏهن منهنجا مٺا ساريو اوهان کي ساريان
ياد توکي پئي ڪري ڳوڙها ڳلن تان ڳاڙيان

واعدا ڪيئي وصال جا سي تون نه پاڙيا او پرين
ڪر عنايت ڪا اچڻ جي هٿ گوندر ۾ ٿي گهاريان

ڇاڪڻون وساري يار وينين ڪو ڪياس دلبر ڪوئ ڪيئي
هٿ سڪ اوهان جي ۾ مٺا ڏکيون گهڙيون ٿي گهاريان

وچ خيالا تون ڪٿي حال مون بيحال جو
ڇڻو وڃي تون چنهنب سين پل پل پيئي پڪاريان

لُونءُ لُونءُ اندر لوري اٿم ”لعلڻ“ مٺي محبوب جي
تنهنجي درد فراق ۾ پيئي هنجون ٿي هاريان

رسم رُسڻ جي وسار مٺا

ٿله: تولئ منهنجو ساھ سڪي ٿو يار ڪيئ ڇو ڌار مٺا

رُس نه رُسڻ ۾ ڇا هٿ ايندئي رسم رُسڻ جي وسار مٺا

راتيان ڏينهان روح منهنجي ۾ پل پل آهي پڇار مٺا

توکان سواءِ ٻيو ڪير آ منهنجو ماڻا ڪري نه مار مٺا

ڪول نقاب ننگ ٿي نڪري نيڻ ڪڍي ته نهار مٺا

يار ”لعلڻ“ کي ڇڏ نه وساري پرڇي ڪر تون پيار مٺا

وائي سدائين وات ۾

ٿله. سڪ اندر آهي منا
وائي سدائين وات ۾
محبوب تو منار جي
هر دم هلي هر وار جي

توڪي ڏني منهنجا پرين
نه سڪ وڻي ٿو ساهه ڪي نه
ڪي ڏينهن ٿيا آهن مُدا
سار آ سنسار جي

راتيان ڏينهان پيو ٿو روئان
اڪير اڪڙين ڪي آهي
وائي وڻي بي ڪا نه ڪا
دلبر تنهنجي ديدار جي

ياد تنهنجي ۾ صنم
هڪ ويل به وسري نه ٿي
هر دم گذاريان ٿو سڄڻ
گهاريءَ گهڙي گلزار جي

لائق لکين ”لعل“ تنهنجا
صدمار شڪرانا ڪريان
جي تون اچين مون وٽ منا
ڏکڙا وڃن ڏهڪارجي

تنهنجا ٿورا لک ته هزار سڄڻ

تلھ: دل ماندي اٿم دلدار سڄڻ وڃ محب ملي منار سڄڻ

تنهنجا سور ڀلا دستور ڀلا ڏک ڏولاوا ڀرپور ڀلا
تنهنجا نرڪ نرالا نور ڀلا ڏئي پيار ڪيئي ڇو ڌار سڄڻ

ڏينهن رات اٿم، وائي وات اٿم مون کي طلب تنهنجي تات اٿم
لڳي ڪنوت اندر ۾ لات اٿم ڇو ياڪي ڪري وئين يار سڄڻ

هڪ وار اچي گڏ گهار اچي منهن محب منا ڏيکار اچي
ڪٿي نازڪ نيٺ نهار اچي تنهنجا ٿورا لک ته هزار سڄڻ

هي عرض ته ڪر منظور نظر آ عشق امانت حج اڪبر
رهان محبت ۾ مخمور مگر لاءِ ”لعل“ سان ته لغار سڄڻ

سيف جا ستڪار

ٿله: منهنجي ڪانه سري تنهنجي يار سري دلڙي درد وٺندي پئي دانهون ڪري

هڪ سئفن جا ستڪار ڪيئي چو وار ڪري پوءِ پيار ڪيئي
اهو نيهن پنهنجو نروار ڪيئي اها ويل منا مونڪان نٿي وِ سري

غم سوز اُلم تنهنجو يار اُتم نڪي ياد مونڪي گهر ٻار اُتم
شب و روز سهڻا تنهنجي تار اُتم آيو آهي اصل ارواح آري

”لعل“ لوڪئون لڪي ليڙو پاتو مون اهو ڄاڻ نه اڳ هو ڄاتو مون
لڪي لوح قلم انگ لاتو مون دل شام صبح ڳڻتئين منجهه ٿي ڳري

روزاڪ ٿي ڦري

ٿله: اڄ رات ڏنم ٿيو آ خواب سڄو روزاڪ ٿي ڦري آهي ڪتاب سڄو

پرين پاڻ چيو ناهيان توکان پري سواءِ تنهنجي سهڻا منهنجي ڪانه سري
ڏنم وٺن وارو ويچار ڪري ٿيو خيال منهنجي تي خطاب سڄو

دل سان ديد ملائي دل جاني ڏنم سُهڻي صورت پاڪ پيشاني ڏنم
لائق لا مثل لائقي ڏنم جنهن جو منور مک مهتاب سڄو

لکين لائق ٿيا هن ”لعل“ تي ڦڌسي قول پرين جي پالڻ تي
ٿيو شوق جدائي جي جالڻ تي آهي بره وارن جو باب سڄو

آيس تو يار جي سانگي

ٿله: سٽي سانگا سڀئي سهڻل
دلاسا هن ڏکي دل کي
آيس تو يار جي سانگي
ڏنم دلدار جي سانگي

ڪيا ها قول تو ڪهڙا؟
مونکي اعتبار آ ته دل
مگر مان گڏ توسان هوندس
انهيءَ اقرار جي سانگي

بره جو بار بدنميون
ڪري سڀ سوکڙيون سانديم
سوين سُهڻا سَنم سر تي
مني منار جي سانگي

ڦران جوڳي ٿي در در تي
بهاني بيڪ رانجهن جي
وتان مڙليون وڄائيندو
آيس انوار جي سانگي

ناهي آرام هن دل کي
ويراڳي ٿي وطن پنهنجو
لائي لنو يار ”لعل“ ويو
چڏيم دلدار جي سانگي

درد ويو ویتروڌي

ٿله: دیدار لبر جو ٿيو پر درد ويو ویتروڌي

بس ملياسي يار سان فراق ويو فرحت ملي
پر الوداع جي وقت آ رنگ زرد ويو ویتروڌي

مان ته سمجهيو سور ۽ دک دور ٿي ويندا هليا
پر هي ڳاراڻو ڳجهه اندر جو مرض ويو ویتروڌي

تصديق ٿي هئي زندگي ”لعلڻ“ گذارڻ غم اندر
روز و شب روئڻ گهڻو ٿي فرض ويو ویتروڌي

شب روز قران مستاني

تلھ: دل درد ڪئي ديواني شب و روز قران مستاني

بار برھ جو سر تي آيو روزئون روز سوايو
ملي نينھن پرين نيشاني

عشق اندر ۾ آتش لائي باھ برھ جي پڙڪا ڏئي ٿي
جوش چڙھيو جولاني

دم دم دلڙي دانهون ڪري ٿي محبت ڪارڻ مفت مري ٿي
لڙي ”لعلڻ“ ايندو لاثاني

درد دلربا جا

ٿله ڪي درد دلربا جا دل ۾ هزار آهن
انداز ڇا ڪريان پر هٿ بيشمار آهن

گڏجان ته پيش ڪيان هاسپ سور دل صنم سان
جيڪي ڪيا مون اُن لاءِ جي انتظار آهن

آهن سي دل جو دل ۾ ته ٻي ڪي ڇا ٻڌايان
هڪ نه پر هزارين اسرار يار آهن

آندر ۾ خورا ڪامن زئفون جگر جلي ٿو
ويتر جدا رهڻ جا آزار ڌار آهن

راتو ڏينهان هجر ۾ روئندو رهان ٿو ”لعل“
ابرار جهڙو بدل جان وسندا سي نار آهن

پيار ته ڪر

تلهه: مون سان پيارا پرين تون پيار ته ڪر محبوب مٺا منٺار ته ڪر

تنهنجو ناز ڪرڻ مون لاءِ آهي مرڻ جدا جيئري ٿيوڻ وري ڪهڙو جيئڻ
ڪڏي قرب ڪرڻ پوءِ پُٺ تي ورڻ اهو آهي ڪرڻ اعتبار ته ڪر

تنهنجو مرڪي ملڻ منهنجو خوش ٿي ڪلڻ تنهنجو مون ڏي ٽڪڻ منهنجو مست ٿيوڻ
تنهنجي ريت رُسڻ منهنجي دلڙي ڪسڻ منهنجي ويجهو ويهڻ واپار ته ڪر

لائق لوڏ لڏڻ نريون يار نرڻ هٿ هٿ ۾ ڏيوڻ مون سان گڏجي گهمڻ
گهوران گهور ”لعلڻ“ سر صدقي ڪرڻ چتون چپڙا چورڻ گفتار ته ڪر

اتڪي اٿي آ

ٿله: منا مرڪ تنهنجي الاهي چو وڻي آ
الاهي ڇا مقدر ڳڻي آ ڳڻي آ

لڳي ساهه کي سڪ گهڻي آ گهڻي آ
رڳو تات تنهنجي ٽڻي آ ٽڻي آ

جڏهن اک جي اک سان اٿڪي اٿي آ
ڏاڍي دل کي دلبر وڻي آ وڻي آ

ڏاڍو عشق ”لعلڻ“ اُچايو ڳڻي آ
سوا يار تنهنجي نه ڌوري ڏڻي آ

لqمان ڏيندو چا ڦڪي

تلھ. برھ جي بيمار ڪي لقمان چا ڏيندو ڦڪي
درد مند جي دوا دل سان ڪندو دلبر اچي

لقمان جي مونڪي ڏٺو لاشڪ اُتي لرزي ويو
هڪ دم چيائين چپ ڪريو پر ڪون سگهندو هي بچي

علاج لا علاج ٿيا جيڪي طبيبن تيار ڪيا
پڙيون ڪڍي واپس ويا باقي ڪنداسي چا ٿڪي

ميت منهنجي تي اچي محبوب منڙو مهل ڪا
صد بار سجدا سر ڪيان انهيءَ نينهن نازڪ سان نچي

”لعلڻ“ چوي هن حال جي ساري حقيقت يار ڪي
شل مون مٿان مسڪين جي اچي مهر ڪندو مدني مڪي

الله آندو الله آندو

ٿله. پرين جي پيار جو پاندي الله آندو الله آندو
ڪمينيءَ جو ٿيو ڪاندي الله آندو الله آندو

خط و ڪتابت ڪونه ڪو نڪي مليو پيغام ڪو
هيس حيرت ۾ هيڪاندي الله آندو الله آندو

سال ٿيا سڪندي مونڪي وره ۾ ويهي رهيس
جنهن ڪاڻ هيس ماندي الله آندو الله آندو

ڪانگل اڏايم ڪيترا روز ٿي قاران وڌم
وچوڙي ڪان ٿيس واندي الله آندو الله آندو

لائق ٿيا ”لعلن“ ملي شڪرانا لک هن دل ڪيا
مجان پرينءَ جي پيراندي الله آندو الله آندو

ناز ۽ غماز

ٿله: توڏي نظر ڪٿي نه نهاري ٿو
نڪي پيار پرين ٿي پياري ٿو

پلي پيار منهنجي ۾ پروانو هُجُ
پلي ڏيڏن ۾ تون ديوانو هُجُ
منهنجي مست صورت تي مستانو هُجُ
توڪي مزگن سان پيو ماري ٿو

گهند ڪولڻ منهنجو راز آهي
انهيءَ راز رکيل ۾ ڪو ناز آهي
هر هر ڪرڻو توڪي نياز آهي
اهڙي الفت سان پيو آزاريندس

ماڻو مرڪ منهنجو ميراث آهي
ڪرڻو مشتاقن سان خاص آهي
وڻڻو ويراڳين کي واس آهي
توڪي ڳڻين ۾ پيو ڳاريندس

اهو ناز ڪيان ۽ غماز ڪيان
نڪي اوشاقتن سان آواز ڪيان
تڏهن ”لعلڻ“ ٿي نه لحاظ ڪيان
توڪي سوز انهيءَ ۾ پيو ساڙيندس

ڳل پيل آجنهن جي ڳاري

ٿله: اڳ نه ڄاتم ڄاڻ پاڻ پنهل سان لاتم ياري

ڪيچي مونسان ڦهر ڪري ويا پرين نه ويو پاڻ
چوري وٺي ويا پنهل ڪي چاري

نه لڳو، هاڻي هوت پنهل سان ٻڌڻ لاکون پاڻ
دلڙي لٽي ويو سُهڻل ساري

اوڪيون چاڙهيون روز ڏهاڙيون آهن مونسان ساڻ
لايون نينهن گهمان ٿي نياري

ڪاف ڪٿي مان ڪيچ ڏي ويندس ڪنڊيس روح رهاڻ
محبت جي مان آهيان ماري

لوچي لهنديس ”لعلڻ“ سائين پنهنجو پنهل پاڻ
ڳل پيل آجنهن جي ڳاري

راهي ٿي ويا رات

ٿله: جَتَ تہ مونسان جاڙ ڪري ويا راهي ٿي ويا رات

هوٽَ بلوچ سان لائِم ياري ڪَل نہ هُئي ڏاڍي ذات

ئڪي گورَن گس ئڪي گورا ئڪي بُدم ڪا لات

راتيان ڏينهان روح منهنجي ۾ وائي آهي وات

هڪر لهنديس ”لعلُ“ سائين ڏاٽر ڏيندمُ ذات

لعلڻ ڪاڻ لڳن ۾

تلھ: منهنجي ڪا نه سري وڃ نه پري پنھل ڇڏي پرديس ۾

راڙيون ڪيان ٿي روهه ۾ ڏونگر ٿوم ڏري

بيوس شهر ڀنڀور ۾ دانهون دل ٿي ڪري

اديون آريءَ ڄام جي آيس عشق آري

وندر وس واکا ڪيا زاري ساڻ ڏري

راتيان ڏينھان روح ۾ ٻارڻ ٿوم پري

”لعلڻ“ ڪاڻ لڳن ۾ ماندي دل ٿي مري

مخفي رڪي ويا مام

ٿله: پاندي ڏج پيغام سورن سنيها ساري ساري

چوري چپر ۾ چاڪان ڇڏي ويا مخفي رڪي ويا مام
ماندي دل کي ماري ماري

راتيان ڏينهان روح منهنجي ۾ مَن اندر ماتام
ورق ڇڏيم سڀ واري واري

واڙ وره کان واندي ناهيان سَنجھي صبح شام
گوندر ۾ ٿي گهاري گهاري

جيھي ٽيھي آھيان اوھان جي ناقص ھان ناڪام
”لعلڻ“ تنهنجي لاري لاري

آيس عشق آري

تلھ: ماندي دل ٿي مري وڃ نه پري ٻاروڇا ٻانهيءَ کان

وندر وس واکا ڪيا ڏونگر ٿوم ڌري وڃ نه پري

جبل جهاڳيو نه ٿئي آمل ڦر ڪري وڃ نه پري

اڏيون آري ڄام جي ماريس ذوق ڌري وڃ نه پري

”لعلڻ“ برھ ڪيو آبيوس آيس عشق آري وڃ نه پري

آيل مونڪي ارمان

ٿله: آيل مونڪي ارمان ڪان ڪيائون هنگلاج هلڻ جي

ورھ ويراڳي مونسان وندي ويا درد ڏنائون دان
مهر ڪندا ڪا موٽي ملڻ جي

وايون وڃڻ جون اڳ نه ڪيائون ڪالهه هڻي ويا ڪان
راتيان ڏينهان ريت روئڻ جي

ڳجهه اندر جون ڳالهيون ڳجهه ۾ ڪنهن سان ڪيان مان بيان
ڪان ڏنائون سڪيا سلڻ جي

سامين سهڻا سُخن سچارا شاهي تن جو شان
اورڻ ڏني هي رڻ ۾ رهڻ جي

”لعلڻ“ لوري لاهوتن جي لائي ويا لاٿان
مونڪي ڏيئي ويا مام مرڻ جي

رڳ رڳ منجه رليو

تله: عشق ته آري ڄام جو رڳ رڳ منجه رليو

مون سان هوت بلوچ جا سڀ سرتيون سور سڻيو

پينر شهر پنيور ۾ چاهي ويڙو هوت هليو

ٻنڌڻن لاکون ٻاروچل سان ازلي انگ اڙيو

”لعلڻ“ وينديس ڪيچ ڏي ڪاهي جهليس ڪين جهليو

مَنْ مِلُڻ لاءِ ماندو

هوتن ڪاڻ هيڪاندو	تلهه: مَنْ مِلُڻ لاءِ ماندو
وار وره ڪان واندو	راتو ڏينهان رُوحُ نه آهي
جوش آهي جوشاندو	درد جا دونهان دم دم دل ۾
پرھ ڪيو آهي باندو	جيءُ جُڪي ٿو ڏيل ڏکي ٿو
وار ناهي ويساندو	عشق اندر ۾ آتش لاتي
ڪنهن ارادي آندو	”لعلڻ“ کي هن لوڪ ۾ آهي

حَياءُ شَرَمِ لاهي

تله: آيو سر تي	سرتيون	وچوڙو مون	ڪاهي
گنيمُ بار	بيشڪ	سو چَشمَن تي	چائي
ڏيرن ڏاڍ	گيڙو	ڏکائي ويا	مون
روئان راتون	ڏينهان	پلُ پاند	پائي
گيم بس	پنپورئون	وينديس ڪيچ	ڪاهي
هڻي تاڪ	تاڙيون	حياءُ شرم	لاهي
جبل ڪي	جهاڳينديس	ڪري هيچُ	همٿان
وندر ۾	ووڙينديس	چپر چنڻ	چاهي
لنگهي لڪَ لڪيون	سڀ	”لعلڻ“ لوءِ	وينديس
ڪندس سُور سنگتي		سونهون عشق آهي	

منهنجو روح رلي ويا

ٿله: پرين پاڻ پنهنجو الائي ڇو پلي ويا
ڏک سک به سرتيون سڄڻ نه سلي ويا

ويا سانگُ ساري ماندي دل کي ماري
ايندا شل اوتاري ڪهڙي ٿل ٿلي ويا

ادا ڪانگل اڏام پڪي گڻي پيغام
ايندا صبح کي شام منهنجو روح رلي ويا

جيهي هان تيهي پُڪي تن جي پيئي
ڪيان ڳالهه ڪيهي جهانگي جهلي ويا

”لعلڻ“ آهي يقين ته دل سان ٿلڻ
منهنجا مارون مسڪين ڀلو ڀال پلي ويا

مارن جون تنواران

ٿله: مون کي مارن جون تڻ ۾ تنواران تڻ ۾ تنواران من ۾ مھاران

ڏوٿن کي ڏنڙي ڏينھن ٿيا هن وري ڪونه لڏون ساران سنپاران

لاٽقنطو واري طلب اٽم شل سٽت لھندا ساران

ورھ وڌيون هن وجود منھنجي ۾ طلب سنڊيون مون کي تاران

کلي توسان ڪٿ تي ويهي ڪين ڪاران هڪ جيڏيون ڏينديون مونکي مياران

الاڻي ڇا ڇا چوندا منھنجي لاءِ ماڻھون ڪندا هوندا ڪهڙيون منھنجون پڇاران

ڏينھن ڪندو مون ملنديس مارن سان ٻڌان ”لعلڻ“ جون للڪاران

ڏني ڏينهن ٿيا

تلھ منڙي مارن کي ڏني ڏينهن ٿيا
ڏني ڏينهن ٿيا گذري سال ويا

رات کي روئيندي ڏينهن ڏکن ۾
ٻاريل ڏيل ڏيئا

قيد گذاريان کوئن ۾
قادر ڏينهن ڪيا

ليوا ”لعلڻ“ پايان پنهنجا
سانگين جيڪي سڀيا

اڄ ڪي اچن منهنجا پرين

ٿله: اڄ ڪي اچن شل منهنجا پرين ٻئي صدقي ڪيان مان ساهه سري

جن جي جدائي ۾ ٿي مران شب و روز ڳڻئين ۾ پئي ڳران
اهڙي لنو ڪا لڳي هاڻي ڪيئن ڪريان واري واڳ وطن تي ايندس وري

ويا ناز ڪري بي انداز ڪري جيئن قلم لکيو قضا ڪين ٿري
دانهون درد وندي جو ذري ذري انهيءَ حال حياتي ۾ ويندس مري

اي ڪانگل ادا وڃ تون گهي لحظي دير نه ڪر آءُ خبر لهي
سڌ سورن جي سلجان سهي مون ڏي ايندا وري نتان ٿيندس چري

سانگي سانگ ويا مون کي هٿڙي ڇڏي غم درد ۾ ويا ڳوندر گڏي
لاڻي لوءُ ويا سائين ”لعلڻ“ لڏي مان آهيان انهن جي کوٽي ڪري

مِلان شال مارن

تلھ: منهنجو ساھ سوگھو ڪيو آ سَنگھارن ڪندو ڏينھن قادر مِلان شال مارن

مون کي مير ماڙيون ڪين وڻن ٿيون پلنگ پٿر ٿيون نڪي سِر سُهڻ ٿيون
ڏسان مان اڪين سان پڪڙا پنھوارن

کوھ ڪيڻ کاڌا ٻن ڪاڇ تنهنجا رُھر لڳن ٿا تر طعام تنهنجا
رڀ روز مارون ٺڪرن ۾ ٺارن

عمر مير مون کي بند ڇو ڪيو ٿي حڪم پاڪ حضرت جو ڏاڍو ڏکيو ٿي
ڪڍي ڇڏ قيدن مان وڃان وُلھارن

زر بخت زيور پٽ نه پهرينديس ليڙان ڪٿيران لڄ نه لاهينديس
لاکون لعل لويون ”لعلن“ لمڪارن

لعلڻ عاشق اچن اوپارا

تلھ: سوچ سمجھ سان لھ ویر جو وُر پوءِ بحر عمیق ۾ گھاتو گھڙ

ویر انھيءَ کي وکڙ ویرا گھیر گھرن ٿا گھاتو گھیرا
قیر انھيءَ ۾ ڦرندا قیرا سیرِ سمنڊ جو سوچي سر

ڪُن ڪپر جا ٿي ڏاڍا ڪڙڪا داب درياھي دل کي دڙڪا
بانڊ بڙھن ٿا ٻار جا ٻڙڪا تانگھو ڇڏي تون تار ۾ تر

پرو سو ڇڏي ڀر جو اُچ تون ٻيڙي ٿرھو ٻيٺ نہ ڀُچ تون
ڏسندين سیر مانگرمڇ تون واڳون بلايون ڏسي کين تون ڏر

”لعلڻ“ عاشق اچن اوپارا توکل ٿرھي ٿرن ٿا تارا
لکين لڙھي ویا یار لھوارا صدقي ڪر تون بہ سیر ۾ سر

چاڪَ ڪيو آ مون کي چاڪَ

ٿله: چاڪَ ڪيو آ مون کي چاڪَ چاڪَ بنا منهنجي ڪانه سري ٿي

چاڪَ نه آ حق پاڪ جوڳي آ مُرلي ڪيو مشتاق
باهر برهه جي روز ٻري ٿي

چاڪَ منهنجي کي ڪنهن نه سڃاتو آهي پاڪن پاڪ
جنهن لاءِ دلڙي گچُ ڳري ٿي

چاڪَ بنا نه چاڪَ زهان ٿي وس نه رهي واک
مُني ماندي مفت مري ٿي

منهنجي ڪارڻ آيو رانجهن ”لعل“ سائين لولاڪ
احد انا جي پريت پري ٿي

مون کي مست ڪري ويا

تلهه: جوڳي جادوگر مون کي مست ڪري ويا پُريا پورب پُر

ڏنم ماڻ مڙهين ۾ نڪي مهيسي مندر

هليا سي هنگلاجي تالان ڪري ٽڪير

مڻيان جن جي منهن ۾ اعليٰ اٿن اثر

آيل آديسين جي آهي نيڪ نظر

”لعلڻ“ لاهوتن جو ٻيو ساڀ سفر

ڪاڪ جا ڪنول ڪُماڻا

تلهه: راتيان ڏينهان روح منهنجي ۾ آهن اولهڻا

ڪين جڳائڻ توکي راڻا مومل سان ماڻا

ڪاهي اچ تون ڪاڪ تي سمجهه ڪري سياڻا

چانگو چنڊن چاريان ليون لُڪر لاڻا

”لعلڻ“ تو بن هتري آهن ڪاڪ جا ڪنول ڪُماڻا

سارنگ لڌڙي سار

ٿله: سارنگ لڌڙي سار ويٺي ويڙهيچن وره وسايا

ساوڻ ويس وسڻ جا پايا سانگن جا ٿيا لايا سجايا
جُهڙ ڦڙ مينگه ملهار بادل پڻ تي ڀرجي آيا

وڻ ٽڻ ٻوٽا ٽهڪن تاريون برڙيون پوريون ڪُنڌڙيون ڪاريون
ڦوڳن ڪئي آ ڦلار مولا وڇڙيا محب ملايا

مارون مال چارن موهر ۾ ٿاڪ جنين جا آهن ٿر ۾
ويڙهيچا ولهار سانگين جا ٿيا لايا سجايا

محل نه ماڙيون تن مارن ڪي جهوپيون منهنجي جهانگيڙن ڪي
پڪڙا اڏي پنهور محبت سان پنهنجا ماڳ ملهايا

”لعل“ لعل لڳين سر لويون ڪنا ڪولابا پائڻ پويون
منهنجا ستر ڪن ٿا ستار ڏوٽن ڏکن جا ڏانوڻ ڏايا

چمن اندريار آهي

ٿله: هن چمن اندر منهنجو يار آهي خوش دل ٿي باغ بهار آهي

واه واه باغ باغيچا بلبل سهڻيون ڪوڪان ڪري ٿي ڪوئل
سوين سُوسن سهڻا سنبل جاتي گل به آ آتي خار آهي

رتن جوت جو ٻاري آ آتي پَنورن جي پُٺڪاري آ
گليو باغ چمن چوڌاري آ لڳي حسن سندي هُڪار آهي

چاهئون چوڪُ چنبيلي لايو رابيل روءِ سُورج شرمايو
مورَ اچي جاڻي شور مچايو آتي چيهن جي چهڪار آهي

ٽانگر ٽنور ڪيون هن تاريون ڪَنور ڪُوريا بَسنت بهاريون
”لعلن“ خوشيون خوب ڄماريون لڳو رنگُ عجب انوار آهي

قرب کوهیارل یار جو

ٿله: ڳلي ڳلي وچ ڳائينداسون. قرب کوهیارل یار دا
سهڻي سخي انوار دا

صورت سانگ بنایا سرور پیچ پریت دا پایا پرور
آیا عشق الاهي اظهر دست گيڙو دستار دا

تخت هزارا چوڙ کي آیا جوڳيان دا ول ويس وٿيا
موهن مرلي بين بجایا رنگ عجب اسرار دا

صورت سهڻي اک مستاني کن وچ ڪنڍل ڳل وچ ڳاني
آیا سير ڪيتي سلطاني بيڪ بره بازار دا

ملیا سُڪ سرهائي ساغر ساقي جام پلایا انور
مُک مَهتابي مير منور تاب حُسن تلوار دا

ظاهر باطن ذوق هي ذاتي لئو اندر وچ ”لعل“ لاتي
صورت ساڳي مين آ سڃاتي دم دم دي دیدار ٿا

جوڙ جسم جنسار دا انوار دا

تلھ: آيا عشق حسن دي اولي جوڙ جسم جنسار دا انوار دا

حوا آدم کون گھرج هئي ڪيھي داڻي دي درڪار دا انوار دا

حضرت نوح کون عشق ڏکيان لھريان لک هزار دا انوار دا

ابراهيم آڙاھ وچ آيا آتش گل گلزار دا انوار دا

موسيٰ تي ڪوھ طور جلايس تجلي تي تڪرار دا انوار دا

نازڪ نور نيارا نرمل پڙھندا حمد هزار دا انوار دا

شاھ منصور سولي تي چڙھيا واقف ٿي اسرار دا انوار دا

شاھ عنايت صوفي بي سر نيزي سر نروار دا انوار دا

شمس الحق وچ عشق الاهي پرتئون پوش اُتار دا انوار دا

شيخ صنعان جڙيان پايان قيد زلف ديدار دا انوار دا

”لعل“ عشق جنھين سر آيا برسيا بادل بهار دا انوار دا

تي ظاهر ذوق ظهور آيا

تلھ: ڪر حملا حُسن حضور آيا ٿي ظاهر ذوق ظهور آيا

حَوا آدم اِبلِس ڪٿي جَرَجِيس ڪٿي اِدرِس ڪٿي
ٿيا لوح قلم دا قيس ڪٿي بن ساقِي طلب ظهور آيا

نوح نبي طوفان ڪٿي ڪِنعان ڪٿي سلمان ڪٿي
هن تخت تنبو ٿولان ڪٿي ٿي ٿوري ۾ خود نور آيا

اِبراهيم خليل ڪٿي توريت قرآن اِنجيل ڪٿي
دائود سندو دليل ڪٿي ٿي ذاڪر زُهد زبور آيا

ايوب عيسيٰ آسمان ڪٿي ملڪ موسيٰ ٿي مان ڪٿي
۽ تاب ڪٿي تابان ڪٿي بَن ٿجلي تي ڪوھ طور آيا

احد احمد انوار ڪٿي اسرار ڪٿي انوار ڪٿي
آيا حيدر ٿي هسوار ڪٿي ڪٿي محمد ٿي مسرور آيا

يعقوب مصر ڪنعان ڪٿي يوسف تي زليخان شان ڪٿي
هويا ڌيان زندان مڪان ڪٿي ملهه وڪرا ٿي وهلور آيا

انور شاهه امير ڪٿي آ پير فقير قدير ڪٿي
۽ ”لعلڻ“ دامنغير ڪٿي ٿي مست منگهن مخمور آيا

جوڳي آيادس دا

ٿله: جوڳي آيا ڪنهن دس دا ڳليان دي وچ ڳاؤندا
شاهي شور مچاؤندا

چوڙيس تخت هزارا روئيندا زار و زارا
ڪيتس ڪيڏا پسارا بار ملامت چاؤندا

گن وچ ڪنڊل پاڪي موهن مُرلي وڄاڪي
رَمزان خوب رَلاڪي ڦوڪ فِراق سڻاؤندا

رنگ پور رانجهن سائين ڪارڻ هير اِٿاهين
محبت مند چا لاوين دَردان دودَ دُکاؤندا

جنهن دا حُسن حيراني اعليٰ اک مستاني
سير ڪيتس سُلطاني در در ٻين بَچاؤندا

صورت ال انسانا گرڪي خاص بهانا
”لعلڻ“ الّتي معنيٰ انا عبدُ الاوندا

ماهي ملڪ عرب

ٿله: تون ته خوش وسندائين ماهي ملڪ عرب
ميڏا معلوم حال هئي تيڪون سڀ

ڏکي دانهون ڪران ڪيُون ڪنهن ڪون ڌران
تيڏي سوز درد وچ مئين پئي مران
پرین پیر پری آوین قرب ڪري
ٿيوي مئين مُنڙي تي راضي رب

تيڏي تار اندر وچ تانگهه لڳي
گليا جوش جگر سيني سانگ لڳي
ميڪون روز آلت والي بانگ لڳي
شب و روز تيڏي هئي تات طلب

سارا لوڪ آڪي ميڪون هوش نهين
پلي باه بره خاموش نهين
قران مست جوڳي دل خوش نهين
من ميلا ٿيوي ڪنهن سانگ سبب

پن يار ڏاڍي دل ماندي هي
هُن ڪيوين ڪران بُڪي باندي هئي
ڏکان سُولان ڪئون نهين واندي هي
لڳي لڻو ”لعل“ ڪا آهي عجب

اُجڙيان جهوڪان ول به وساوين

ٿله: ره وي رانجهن هڪ رات رَحْم پَوُئي شل سانول سائين

سڪ تيڙي وچ سال گذر ڳئي هجر فراق وچ ورهين ول ڳئي
حال ميڙي دي هي تات اُجڙيان جهوڪان ول به وساوين

هار سينگهار تي سيج نه پاوندي دلڙي ماندي پئي. ڪرلندي
نن وچ تيڙي تات سڪ تيڙي وچ سڪنديان هن جاهين

مهڻي ڏيون ميڪون ساري ڪڙم ڦيلا ڪيڙي ڪاري
بره تيڙي دي بات هڪ هڪ پل وچ ياد ٿساهين

رانجهن جوڳي بن ڪي آيا بي اختياري دي ٻين بجايا
”لعلڻ“ سائين لات ونجهلي والي ول بي سڻاوين

چولا پاڪي چير دا

ٿله: ماهي موهن مُرلي والا آيا ماهه مُنير چولا پاڪي چير دا

تاج کلنگي تخت هزارا چوڙڪي رانجهن يارا
مُڪ وچ مُرلي ٻين بجاوي مُلڪ مَناوي سارا
چاڪ سڏاوي مطلب پاوي ڊلڙي گهن دلگير دا

گڙيان پاڪي ويس مٿاڪي گن وچ گنڊل پايا
انا احمد بلا ميمي آپ و آپ الايا
گلي گلي وچ هوڪا ڏيندا تُحفا گهن تقدير دا

سهڻا سائين چوڙ نه جاوين مِٺڙي تيڙي ٻولي
رڳ رڳ دي وچ رانجهن وسندا لون لون دي وچ لولي
مُرلي تيڙي مست ڪيتاهئي سانول ساهه سدير دا

رانجهن راز الستي هويا ”لعلڻ“ بيڪ بهانا
اُحد وچون بن احمد آيا شاهي شان شاهانا
مظهر مولا نور مُنور ازلئون عشق امير دا

حسن هزاري وي

تلھ: ويڪ چمن دا چاهه عجائب حسن بسنت هزاري وي
ماھ منور مڪڙيون مرڪن گل ڦل گل گلزاري وي
سوسن سُنبل سبز و سمن آهر گل جي هُپڪاري وي
هر گل ۾ خوشبو هڪائي دوست ڏني دلداري وي
گل گلابي مُڪ مهتابي بيرنگ بره بهاري وي
ورسيو مُلڪ محمد آئي ”لعلڻ“ ڪئي للڪاري وي

تقدیر کجا ہے

تھل-بشرف نگاہ مرد کی تقدیر کجا ہے
زندان کجا ہے تو زنجیر کجا ہے

دلیل عشق بازی میں آیا جو کسی کا
غریب کجا ہے تو امیر کجا ہے

ایاز کو ملا تھا مرتبہ رازِ دل
محمود کجا ہے تو مہمیر کجا ہے

رتبہ ملا مصر کو ابن یعقوب کی طرف
خواب کجا ہے تو تعبیر کجا ہے

ظہور نام "لعن" شانِ فقیر کا
قرنین کجا ہے تو اکسیر کجا ہے

تیرا عشق لعلن ہے مجکو

تھل۔ بہت خوبصورت ہے ساجن تمھاری
شمس چاند تاروں کو ہے بے قراری

حوروں پری تے غلمان کیا ہے دارا سکندر سلمان کیا ہے
یوسف مصر تے کنعان کیا ہے مگر خود خدا کو ہے انتظاری

صفت و ثنا کر رہا ہے شجر ملک و فلک پر ہے تیری نظر
مگر دو جہاں ہے تیرا منتظر تو محبوب رب کا تیرے در ہے زاری

تیرے ملنے کو شب و روز دیوانہ ہوں میں تیری محبت میں مستانہ ہوں
تیرے پیار میں بھی پروانہ ہوں تیرا عشق "لعلن" مجھ پہ ہے طاری

آپ اوقات سے آیارے

تھل۔ آپ ہو یا میں آپ ہو یا آپ اوقات سے آیا رے
دیکھن دیکھن درشن ہو یا لو لگن سے لایا رے

سری سروپا سانس نہ میرا سیں سیں رنگ سما رے
گن گن گیان ہمارا ہو یا گیت انا الحق گایا رے

باپ ہمارا کوئی نہ ہو یا کہاں مادر سے آیا رے
آپے آیا آپے جایا کھیلن کھیل کھلایا رے

کہت کیر کہا کر آیس نانک نام نیارا رے
کرشن کنعیا لکشمی راما اے سب نام ہمارا رے

"لعلن" لکھ چورا سی جاما پریم نگر وچ پایا رے
بھیت ہمارا کوئی نہ جانے عبرت رنگ لگایا رے

دم وچ درشن

تھل۔ دم وچ درشن یار سجن کا
 جو دم غافل سو دم کافر
 دم دم دیکھن آیا رے
 برہ نے بھیت بتایا رے

دم سارا اسرار الکھ کا
 دم دم دائم درشن ہو یا
 دم وچ دھیان سمایا رے
 قلب کنول سے کھایا رے

دم ہے ظاہر دم ہے باطن
 تبشاپو جاشیوا کر کے
 دم نے ٹھاکر ٹھایا رے
 پاٹ پریمی پایا رے

دم کا دھیا کرو بھائی سادھو
 گیان کرو کا گویا گن گن
 دم انوکھی مایا رے
 گگن منڈل سے گایا رے

دم بقا باللہ درونی
 "لعلن" نام نیار ادم کا
 دم نہیں مر جایا رے
 کھیلن کھیل کھلایا رے

ستگر شب سناؤنگا

تھل۔ گن گیان گرو کا گاؤں گا بھائی ستگر شب سناؤنگا

اونگ سونگ سے دم اٹھائوں گگن منڈل سے جوت جگاؤں
نِس دن خوب خودی کو کھائوں برہ کی بات بتاؤنگا

بن بات گرو سب جو ٹھا ہے جو ٹھا لانگڑ لوٹھا ہے
جنم مرن سے ٹوٹا ہے جب نہیں اٹھاؤنگا

ستگر سنت سنیا سی سادھو کام کرودہ سے لوبھ کا لادھو
کہت کہو گر پوری کی دم وچ درشن پائونگا

بھجن کہو بھگوان کا بھائی پریت پریم کی پائونگا
چھوڑ کے سکھ سنساری سادھو "لعلن" سے لنو لائونگا

دیگر خیال مارا

دیگر خیال مارا	منم پدر بہ پیدانم	تھل۔
دیگر خیال مارا	باہوش عیسیٰ است من	
گھے بر بیکھ بر تانم	گھے بر تاج سلطانم	
گھے بر آب بردارا	گھے زمین و آسمانم	
گھے غم نوش بازارم	گھے گویم بہ گلزارم	
گھے گل باغ باگارا	گھے بلبل گھے خارم	
گھے من است باقی یم	گھے ساغر بہ ساقی یم	
گھے مدہوش مستارا	گھے باہوش ہشیارم	
گھے من دست بردارم	گھے من مست دیدارم	
گھے من است اسرار	گھے حسن خریدارم	
بجز خود یار من گوید	ہمیں گویم نمی باشد	
گھے درگاہ سجارا	گھے "لعلن" بہ انور من	

پڪو پھ لاهوت جو

ٿله: پڪو پھ ڪيو سي لاهوت وڃڻ جو لڳو عشق اعليٰ پرين جي پسڻ جو

نصر من الله چئي ته چڙهياسي شهنشاه قلندر جي در تي آيا سي
لنگهي لعل لئي کان ناڪو ڏنوسي ٿيو راز احمد ملنگ سان ملڻ جو

پنجتن جي باغ ۾ بيشڪ بهاري جنهن جي اندر هئي قائم ڪچھري
جتي پنجتن جي هئي تخت تياري اتي عرض ڪيوسي منزل رَسڻ جو

مولا جي ڪوه تي آهي راز رايو نعرا هنياسي ڪوه جنبش ۾ آيو
ٿيو آ اسان جو لايو سجايو اتي حلقو هنيوسي ڏرود پڙهڻ جو

انهيءَ پاڪ ٿڙ تان وهي نئين نرالي آباد ٿيا هن سڀئي سوالي
شرف شاه روهيءَ کي ڏنو آهي ياعليٰ ڪنهن قاضي ملن جي ناهي ڪسڻ جو

هرموري جبل تي جڏهن چڙهياسي ڏيئي پير پيرن ترين پَر ٿرياسي
برابر صراط واري پل تان ٿياسي سواءِ اسر اعظم جي چارو ناهين چلڻ جو

ديواني شاه جو ڏٺوسي نظارو ارشاد افضل ٿيو انور اشارو
پريون ڊيوٽيون صاحبن فقر خوش ٿيو سارو اهو ذڪر الاهي آه ڪرڻ جو

پرين پسيو سي نور نوراني علي نبي جي آ خاص نشاني
خاتون اطهر جو دل جاني خود آهي اشارو علي جي اچڻ جو

ظاهر گهر نبي جو نشان آهي جيڪو نه مڃيندو بي ايمان آهي
منهنجي مولا جو شاهي شان آهي در ته اهو اٿئي فيض وٺڻ جو

انور سائين هت هت تون آن ظاهر باطن تون ئي تون آن
سڳدر مداحي ناقص مون هان هي ٿولو ڀرتل اٿئي لاهوتي "لعل" جو

ياري ياد اٿم

ٿله: ياري ياد اٿم پنهنجي جي يارن جي وسري ڪين ڪڏهن وفادارن جي

جيئن حيدر بخش مڱڻهار هيو سهڻو ساري فقر جو سينگهار هيو
پنهنجي فن جو وڏو فنڪار هيو ڪهڙي ڳالهه ڪيان اسرارن جي

غلام جعفر جمائي فقير چوان ويراڳ وجد منجهه وير چوان
سچو عاشق صادق امير چوان انهيءَ درد وندن دلدارن جي

فقير موج علي کي عشق آڙاهه هيو لڳو ٻرھه بالا بي پرواهه هيو
جنهن جو مست الست ارواح هيو نيڪي چو نه ڪيان نروارن جي

فقير غلام علي گهر ترڪ ڪيو پنهنجو ڪٽنب قبيلو سارو ترڪ ڪيو
دنيا ترڪ ڪيو عقبئي ترڪ ڪيو محبت من ۾ آهي مننارن جي

چڱي چال سان چانڊيل فقير هيو سالڪ سُرَت وارو ۽ سڌير هيو
عاشق مرشد تي اڪسير هيو ڳڻتي روز ڪيان ڳڻ وارن جي

سخي رئيس غنو هيو سُخن سچو ٿريو ڪين ڪنهن کان ڪيئن ڪم نه ڪچو
هڻي علم وينو چيئن يار اچو سڱ سونهن پري آ سچارن جي

صابر منگهن فقير مهربان چوان دم در تي ڏنئين دربان چوان
جنهن جو مٺي ڊيري مٺخان چوان مَن ۾ مُونجهه اُٿر مَن وارن جي

فقيريائي نازل فقراء جي آئي هئي جيئن حسين جي در جي فضا ڏئي هئي
جنهن کي وات سدا وحدت وائي هئي خدمت پاڪ ڪيائين پرديدارن جي

پورل شاه بخاري پلارو هيو علي شاه عاشق رضا وارو هيو
سيد مست محمود شاه مَن وارو هيو آهي سڪ ته سچي سردارن جي

”لعل“ پرتل آهن سڀئي انور کي محبوب مٺي پنهنجي منور کي
سردار نبي سچي سرور کي ڪندو قيامت چڱي گنهگارن جي

بيت

اڃان به آهين، لاهوتي لعلڻ چوي
پرین سندي پار ڏي ٿا، پرئون پير پرین
دونهان دکائين، پسڻ خاطر پڻ ۾

پسڻ خاطر پڻ ۾، ٿي گاروڙن جي گوڙ
آديسن جي اوڙ، پُڙا ڪيو پڻ ڪي

پرزا ڪيو پڻ ڪي، درويشن جي ديد
لاهوتي ”لعلڻ“ چوي، ٿيا ڪاهوڙي خريد
عاشقن جي عيد، پرین ڪارڻ پڻ ۾

پرین ڪارڻ پڻ ۾، آيا جنگ جوان
ملي محبوبن ڪي، عليءَ جي امان
ڪاڏهين ويندي کان، هڻئون حيدر شاهه جي

هٽئون حيدر شاهه جي، جَنين پيتو جام
ٿيا مست مُدام، آيا ملڪ امان ۾

آيا ملڪ امان ۾، خطرا لاهي خام
”لعلڻ“ جي لقاء ۾، ڪيو آديسين آرام
مُهوِيَتَ جي مام، ماڻي ويٺا موج سان

ماڻي ويٺا موج سان، نوراني جو نور
حاصل ٿين حضور، ”لعلڻ“ جي لقاء مئون

عشق ملي نه عقل سان، ناڻي ملي نه نينهن
بيزار برهه پيڻو کان، گدڙ ٿئي نه شينهن
ڪانون هنجن وچ ۾، فرق راتون ڏينهن
”لعلڻ“ محبت مينهن، ڪو مرد وسائي ميدان ۾

پير ته پلا پير، پر اکين سان نه پُجن
جيڪي بنا پسڻ پرينءَ جي، ٿيون روئيو رت روئن
هلڻ لاءِ حبيب ڏي، آهي ڪهڙي پرت پيرن
ملڻ لاءِ محبوب جي، ٿيون جنگهن ريءَ چُلن
”لعلڻ“ لائق ڪن، ٿيون عاشقن تي اگرا

نينهن ۾ ناموس جو، ڪهڙو آهي ضرور
محبوب جي محبت ۾، ظاهر ذوق ظهور
اٿي اڪبر حج حضور، ”لعلڻ“ جي لقاء ۾

نينهن ۾ ناموس جي، ڪهڙي آهي ڪار
ڪُن ملامت سر مٿي، وحدت ڪين وسار
”لعلڻ“ جي لقاء ۾، گهوت گهڙي تون گهار
حاذق اچي هڪ وار، تجلو پسي ڏس طور جو

نينهن ۾ ناموس جي، ڪهڙي ضرورت
پيري کان پري ٿي، پيچ بزرگي واري پٽ
نيڪي بدي ناموس کي، نهوڙي ڪر نيست
”لعلڻ“ هڻي لت، ڪير ڪُفر جي ڪوت کي

نينهن ۾ ناموس جو، ڪهڙو آهي ڪم
عشق لڳو عقل پڳو، ويو شاهي شان شرم
گلا غيبت غم، ”لعلڻ“ ڪنيو لوڪ ۾

نينهن ۾ ناموس جي، ڪهڙي آهي گهرج
نهوڙي ڪيُ نفس کي، تنهن ويري سان وڙهڃ
وٺي اهڙو وجُھ، ماري وجُھ ملعون کي

محبت جي ميدان ۾، ڪو عاشق ٿي اچي
پتنگ جان پڇي، شمع واري شعاع تي

شمع واري شعاع تي، پتنگن ڪيو پرواز
”لعلڻ“ سائين لحاظ، نٿا رکن سِر جو

نٿا رکن سِر جو، سُورھ سي سانگو
لنگهي ويا لانگهو، لعلڻ بحر لقاء جو

آڌار هوندئي انور جي، پرور رکندئي پت
حامي هوت محمد هوندئي، سيد رکندئي ست
عشق عليءَ جو افضل، اعليٰ هوندءِ هِت هِت
خُفو ۽ خُفت، لهندئي شال ”لعلڻ“ چئي

عشق اٿانگي ذات، وجهي ونگ وچيرن کي
بيوس وره وڪوڙيا، وو وو وائي وات
”لعلڻ“ ڏينهان رات، مست آهن مطلوب تي

ڪانگل قريبن سان، تون ٻول وڃي ٻيهر
چئجُ خال حبيب کي، پڪي ڪولي پر
لمڪاري لهي پُٺ، ”لعلڻ“ چوي هر هر
چئو دوست اوهان جو در، ڪڏهن ڇڏيندس ڪين ڪي

کانگل وچ قریب ڏي، منٿ مڃي منهنجي
چئجُ حال حبیب کي، آهي تات رهي تنهنجي
اهنجي يا سَهنجي، عمر کٽيندس عشق ۾

کانگل وچ قریب ڏي، الله لڳ اڌري
عرض گجاءِ ادب سان، رکي سجدي منجهه سري
دل ڦاڙي دانهن کري، چئُ آهي ڳالهه ڳري
مِل تہ ماندائي لهي، نہ تہ ويندس مُحِب مري
کوٽي يا ڳري، تہ بہ پاند مَ لاهہ ”لعلُ“ چئي

لڳي تہ لک هزار، ٿئي تہ ٽڪو نہ لهي
ڪچي ٿنڌ کافور جي، ڪو سوچي سمجھڻهار
محبت جو مدار، ”لعلُ“ لاڳاپي عشق جي

ٻولي ٻائڻ جي ٻڌي، پوڙا ٿيا ٻلهار
سرلڻ سمجهي ڪا نہ ڪا، گونگن جي گفتار
جليا ريءَ جنگهن جي، مندا ٿيا مختيار
چڏي ٻل ٻانهن جو، هليا هٿن ريءَ هوشيار
اکين ريءَ انڌي پسيو، دلبر جو دیدار
صُم بُڪْتُم عُمُرِي فُهْمُ لَا يَرْجُعُون، اهو عشق جو آچار
پَسُڻ جي پَچار، ”لعلُ“ آهي لوڪ ۾

ڊڳن مٽي ڍور، ماڻهن مله مهانگا
 بيلي گاج شينهن جي، گذڙن کي گانگا
 هيري منجه هيراڪ ٿيا، ڪيپائين ٿا ڪانگا
 پرڪا نه جن پتل جي، سي ڪن سون سهانگا
 لنگهي ويا لانگها، ”لعلڻ“ بحر عميق جا

لاتو اٿئي ته لاءِ، سچو نانگن نينهن
 ڏک ڏولاوا ڏاکڙا، اٿئي محبت سندو مينهن
 لائڻ ساڻ ”لعلڻ“ جي، روئ تون راتو ڏينهن
 توڙي ڪاوڙي شينهن، ته به لنگهي پئو لقاء ۾

عشق لڳا مين شڪر ڪيتا، ساڌا پل ڳيا حال زمانا
 عالم ڪنون آزاد ٿيا سي، مرد لڳا مردانا
 ڏوهين جهان دي ڪاڻ نه ڪائي، مين چوڙيم شان شھانا
 لڪ لائق ٿيو سائين ”لعلڻ“ مليا، يار رهيو سي يگانا

ڏٺو پيالو پير مغان، هي محبتي مختيار ٿيو
 خود پرستي خيال منهنجو، ويو ويڃڻ کان اڳ ويو
 ملڪ اونهين ۾ اوتارو، پيش پنهنجي وڃ پيو
 سر جو سانگو صاف لاهي، حرف ”لعلڻ“ هيءُ چيو
 ملڪ فلڪ موجود هئي، هن کان سواءِ ڪونهي پيو

سڪن ساڻي گهڻا، ڏڪن ڏوڻي / ڪو
ڪُل نَفَس ڏائڻُ الموت، ”لعلڻ“ هلبو لوءُ
سڪيو هوندو سو، جنهن جو عشق الله سان

شاهي شوق شراب پلايا، سانون هادي هت حيدر دي
پُر پيالو نوش ڪيتوسي، ساقي سر سرور دي
پُل ڳيا ڪُل وَهم وُجودي، چڙهيا نسا نينهن نظر دي
مدهوش مَحُو مد مست ٿيوسي، لڳا عين علي انور دي
لڪ لائق ٿيو سائين ”لعلڻ“ مليا، لتا خطرا خوف حشر دي

اس شراب ڪو پهچانو، يي جم جم ڪا جام هي
شراب پيني سي مزا، رندو ڪا ڪام هي
توت گئي سب خطره، ڪيا رحيم ڪيا رام هي
خاص هي ڪيا عام هي، ”لعلڻ“ نيالا نام هي

وحدت ۽ ڪثرت جو، آهي حال هڪو
حقيقت ۾ هڪ ٿيو، ٿامو سون سڪو
”لعلڻ“ آهي لڪو، پَسڻ خاطر پنهنجي

اچي ۽ ڪاري ۾ ڪهڙي آهي رک
رڳو پَسڻ جي پرڪ هن کي حيران ڪيو

ڏسڻ ۽ ڀسڻ ۾، آهي وڏو فرق
کي طالب ٿيا ٽرڪ، وحدت جي ويساھ ۾

ڏسڻ ۽ ڀسڻ ۾، آهي وڏي وٽ
اهي طالب ڪٿ ڪٿ، جيڪي ڀسڻ ۾ پيهي ويا

ڏسڻ ۽ ڀسڻ جو، آهي وڏو سنڌو
جنهن هٿ نه ڀسيو پرين کي، اهو اُتي ڇا ڪندو
آهي اصل اُٺو، جنهن هٿ نه ڏٺو هوت کي

ڀسڻ ۾ پرين جي، آهي دم وصال
حقيقت ۾ هڪ ٿيو، ماضي قبل حال
خاصو ڪري خيال، ڀسڻ ڀسج پنهنجو

سگهو وڙ سيدا، ٻڌي دانهن داوَر داد ڪر
منهنجي مُصِيبَت کي منا، محبوب تون اچي ماد ڪر
معافي ملي ڄا مونجه آ، دل شوق حق ۾ شاد ڪر
هي آه سڻ آقا دو عالم، اعلى عجب ارشاد ڪر
لاڄ تو ”لعلڻ“ سنڌي، ثابت سُنُّن صِياد ڪر

جي پائين جوڳي ٿيان، ٿي طمع کان ٽرڪ
آديسين احوال جو، ويهي پڙه ورق
کولي پڙه خوشي سان، اهو نانگن جو ٽرڪ
”لعلٽ“ تڏهن مرڪ جڏهن بازي گتي برحال ٿين

آهي جوڳين جس، جن جيءُ جاڳايو جوش مان
”لعلٽ“ جي لقاء جو، ڪنهن ڏاهي ڏٺن ڏس
کان لڳي هن ڪس، مليا وڃي محبوب سان

جي پائين جوڳي ٿيان، ته پنهنجو پاڻ سڃاڻ
فاذ ڪروني اذڪر ڪم، اها روح رهاڻ
من ماري محو ڪري، تون مٽي مزو ماڻ
”لعلٽ“ تاران تاڻ، ٽڪيون هن ٽنڀور جون

عشق جي آڙاه ۾، ڪي جنگي جوان جلن
وري وري ويڃن، ته به ڪوڏيا ڪين ڪڍن
سر ڏيئي سرها ٿيا، سورھ سي سڏجن
محبت جي ميدان ۾، سي گهايل ڪين گسن
چل پل جي چوگان ۾، ڪوندر تا ڪسجن
”لعلٽ“ تار اچن، مرد انهيءَ مئخان ۾

نڪي راضي روئڻ ۾، نڪي کلڻ ۾ خوشنود
 نڪي گهاريان گهمڻ ۾، نڪي ويهڻ ۾ وجود
 نڪي ساهه سمهڻ ۾، نڪي جاڳڻ ۾ آجود
 نڪي مڃا مقصد ڪي، نڪي لامقصد
 ”لعلڻ“ سارو سود، منجهائي معلوم ٿيو.

چُپ چُپ ڪري چُپ ۾، تون چُپ چُپ ڪري چَل
 حاضر ناظر هادي واري، حال انهيءَ ۾ هل
 سچوئي ره تون سيد چوي، سور نه ڪنهن سان سل
 وهر وجودي وائڙا، تون پري ڪري پل
 ”لعلڻ“ آهي اصل، چشن چوري چپ ۾

حرف پيئي هڪڙو، روئڻ ۽ ويراڳ
 مانجهن مانجهاندي ڪاڻ، سُڪ نه ڪيو سُهاڳ
 گهڻو کلڻ خوشي ڪرڻ، درد وارن کي داڳ
 لائق ”لعلڻ“ لاڳ، آهي ريت روئڻ جي

ملان مون پرين، راهه ڏيڪاريو رب جو
 سواءِ صورت يار جي، ٻيو ٿر هو اٿي نه ٿن
 ڇڏ پيروي پوپت جي، تون پيهي ڏس پتنگن
 ڪوڙا ڪانيارا ڪنڌ ڪٽيا، مڪر کي نه من
 لائي ڏس ”لعلڻ“ سان، ڪوٽا ڇڏ ختمن
 مون کي محبوبن، پاڻ پسايو پنهنجو

ملان مون کي ماڻ، عجب اچي ٿي تنهنجي
هڪ آري رهين عشق کان، ٻيو ظاهر ڏٺي نه ذات
مُردي خور مقامي چيرا، رڳو طعامن جي ٿي تات
صُورت مرشد معنيٰ الله، رُڪُ اها وائي وات
”لعلُ“ ڏينهن رات، مون کي محبوبن جي

نانگو ٿي نروار، عشق کيم اڳواڻ
وسايم ويراڳ سان، وحدت جا وٿاڻ
پَسُڻ پَسِيم پنهنجو، پَسُڻ ٿيس پاڻ
”لعلُ“ جي لقاء ۾، ڄاڻي ڄاتم ڄاڻ
ڏنر برهه وارن جا پاڻ، ٿي مٿي اگهاڙو ملڪ ۾

پُٺل ڪارڻ پنڌ، ڪنڊيس ڪيچ مڪران ڏي
اهو سڙي هنڌ، جِتَ بَرِ بَرِ باهه پري

بَرِ بَرِ باهه پري، پِيڙُ تا پَرُڪن
سڀني منجهه سيد چوي، مَچي مَچَ بَرن
اصل ڪين اُجهن، ”لعلُ“ لڳي عشق جي

مومل سنڌي ماڳ، تي، آيا لک راڻا
اچي گُڪوريا ڪاڪ تي، ڪي چريا ڪي سياڻا
مومل جا ماڻا، موهيا سڀ مينڌري

شڪر ڪٽوسي رانجهن سائين، جناب آيا سر شاهي
 چوڙ افلاڪ ساڙي ڪيتي، رنگپور ٿي پيا راهي
 انا عين اشاره هويا، الست برب ارواحي
 محمد نام سڏاڪر آيا، ميم ملاڪي ماهي
 ”لعل شاه“ آيا لولاڪ دي وچ، هڻ گم ٿي ڳئي گمراهي

رُسُ نه تون راڻا، رُسُ ناهي ريت
 راتيان ڏينهان روح ۾، آهن اولڻا
 چانگي چڙهي آءُ تون، سَمجھ رکي سياڻا
 تو بن محب ماڻا، ڪنڊيس ڪنهن سان ڪاڪ ۾

آيل مونڪي اوچتو، تڪو لڳي ويو تير
 رَمزُ لڳي راڙيون ڪيان، نيڻين وهايان نير
 وات ويندي وس نه ڪو، ڦٽي ويو فقير
 قلم قضا تقدير، ”لعل“ لکيو لوح ۾

موتي لک هزار، هيري مٺ نه هڪڙو
 قاضي ڪٽپر ڪيترا ڪوري ڦربدار
 ناتي نينهن ڳنڍڻ جي، آهي پرين وٽ پچار
 چني ڇڏن ڪيئڪي، توڙي ٿنڌ تنوار
 اٿن ”لعل“ جي لغار، راتيان ڏينهان روح ۾

اصل کان آري ٿيا، ٺٺل کي نمن
انڌن گل الله جي، ڪوڙن رکي نه ڪن
منهن ميرا منافق، ناهي مراد منن
”لعلڻ“ ڪين لهن، پرين سندو پيچرو

”لعلڻ“ جا لباس، لکين آهن لوڪ ۾
يلي وٺن واس، ويچارا وره جا

”لعلڻ“ لک لباس، لکن لکي ڪو
چورياسي جي چاس، چڱن سان چريا ٿيا

”لعلڻ“ لک لباس، لکن لکي ڪو
آهي آديسن اداس، ڳڻن پري ڳالهه جي

”لعلڻ“ لک لباس، لکن لکي ڪو
نڪي باسن باس، بيراڳي باهوت جي

”لعلڻ“ لک لباس، لکن لکي ڪو
خبر خاصن خاص، هوندي انهيءَ حال جي

”لعلڻ“ لک لباس، لکن لکي ڪو
ست رنگيو سيد چوي، سورھ هوندو سو
ووڙي ووڙي وو، لهندو ڪو ”لعلڻ“ کي

”لعلڻ“ لعل لاهوتي، لکين لک هزار
رمز حقيقي حال هڪوئي، دَلڪَ ڌارئون ڌار
آهي پدمن ۾ پچار، ”لعلڻ“ سنڌي لوڏ جي

ڪُفر منجهه قرار، اصل عاشقن کي
اونهو سر اسرار، مُشرڪن معلوم ڪيو

اندن ليکي عيد، آهي عشق الاهي
ماتر ملهه خريد، ڪيو عاشقن ازل کان

آهو نين اويڙي تيڏي، جهٽڪ ڏيون جهٽڪار ڏوهين
جيوين جنگ فرنگي جوڻن، تيوين ڪن تڪرار ڏوهين
ڪُڪ ڪُڪ تي هُڪ نڪائي، ڪن هٿ هٿ ڪر هٽڪار ڏوهين
اُبرو تير ٿقنڪي مارن، سيني وچ سٽڪار ڏوهين
”لعلڻ“ ڪون هڪ لَحْظي دي وچ، ڪرن قتل دي ڪار ڏوهين

سڄڻ سارو ڏينهن، تو بن گذري غم ۾
ايندو واءُ وصال جو، نئون ٿيندو نينهن
وري راتو ڏينهن، ”لعلڻ“ توسان گڏ گذاريان

سڄڻ ٽنهنجي سُر، گهڻو ستايو ساهه کي
وچوڙي جي واءُ کان، ڏيهان ٿيڙين ڏور
چڪن ڦٽ فراق جا، دل چري چڪچور
محبت جو ملڪور، ”لعلڻ“ ڪنهن سان سليان ڪين کي

سڄڻ تنهنجي سار، دم دم آهي دل ۾
 راتيان ڏينهان روح ۾، پل پل آهي پچار
 بي ڳالهه وڻي ٿي ڪا نه ڪا، محب منا منار
 دل منهنجي دلدار، ”لعلڻ“ ٿي وئين هليو

سڄڻ بي انداز، ساريان گهڻو سُپرين
 رمزن سندا روح ۾، آهن برهه بياض
 وڃن ٿا وجود ۾، سورن سندا ساز
 پرواهه نه آهي توکي پرين، آهين لاتڪ بي لحاظ
 ته نازڪ تنهنجا ناز، هڪ لهڙي منجهه لُٽجي وڃن

مرشد ميڪون ايويڻ آڪيا، مئي دا پيويڻ پيالا، مست رهين متوالا
 ٽُٻل وڄاوين مَنصُوري دا، نينهن چڙهاوين نالا، مست رهين متوالا
 هندومومن هڪ ڪِر ڄاڻين، حال حقيقت والا، مست رهين متوالا
 ”لعلڻ“ دين مذاهب هڪو، اڃا تي ڪيا ڪالا، مست رهين متوالا

آيا عشق الاهي اندر، شُڪر ڪيُئر شُڪرانا
 مليا دَسْت مُغان دا ”لعلڻ“، مست رهون مَسْتانا
 قبر حشر دا خوف نهين، هڻ وِسرِيا ڪُل بهانا
 ساقي جام پلایا ساڪون، سير ڪيتر سلطانا

آيا عشق الاهي اندر، باه بره پڙڪائي
 اندر گورا خوب پليندا، روزئون روز سوائي
 جنهن نون لڳي تنهن نون پوچو، اوران خبر نه ڪائي
 مين صدق ٿيوان اُنهان تون ”لعلڻ“، جنهن ڪيتي عشق ڪمڻي

عشق دي گهير گهريوسي، اهو ها ڪوئي روز ازل دا
 لکيا لوح و قلم وچ جوئي، لکيا ملدا مول نه ٿلدا
 آست ڪئون وت نينهن لڳا، نهنين لڳڙا هئي اڄڪلهه دا
 ”لعلڻ“ توڙ نياڻي ويسون، جو دم هر پل پل دا

اڪيون اڙيون اڪين سان، ٿيا ميچن جا مذڪور
 هڪ پل ۾ پورا ٿيا، دلبر جا دستور
 جذبي جوش جلال جي، پلئ پيا پور
 گهائي وڌو گهور، لحظي منجهه ”لعلڻ“ چوي

اڪيون اڙيون اڪين سان، مڄڻ ڪيو مارو
 نازن مان نروار ٿيو، نازڪ نظارو
 لڳي لڙائي ”لعلڻ“ چوي، ٿيو سيقن شڪارو
 چليو ڪين چارو، مون جهڙي مسڪين جو

اڪيون اڙيون اڪين سان، چڙهي پيئي جنگ
 ظالم فوج حسن جي، جهليا ديدن وارا دنگ
 نيزا پالا بڙچيون، ۽ تڪا تير ٿڦنگ
 هن لڙائي لاغر ڪيا، ڪيئي مست ملنگ
 وجهي وحدت وارا ونگ، ”لعلڻ“ عشق عليل ڪيا

اڪيون اڙيون اڪين سان، اڪين ڦٽو آرام
دلربا دلدار جي، ديدن وڌو دام
”لعلڻ“ ڪيو اصل کان، الستي انجام
پسڻ جو پيغام، پسڻ ۾ پورو ٿيو

مون کي مليو منار کان، چلڙو نشاني
لاهيديس نه لوڪ ۾، جيڪو ڏنو جاني
”لعلڻ“ لاثاني، چلو پاتو شوق مان

ٿورو لکڻ گهڻو سمجهڻ، آهي هڪ هڪ نقطو نور
گهڻو لکڻ ”لعلڻ“ چوي، آهي زائفاڻو ظهور
معنيٰ جو مذڪور، حرفن مان هٿ آڻ تون

عشق اسان تون ڪافر ڪيتا، مسلمانن نهين من وچ
ناڪوئي دين ايمان آساڏا، نا ڪڇ دنيا ڏن وچ
ب ت ث دي بات نه ڪائي، بي تات نه رگون تن وچ
بُت پرستي بات اسان ڏي، رهون بيراڳي بن وچ
ظاهر باطن يار ڏٺوسي، ”لعلڻ“ هادي حسن وچ

هوءَ هوءَ هوتن ڪاڻ، ڇو نه ڪيان چپرڻ
وو وو ڪندي وتان، جو ”لعلڻ“ ويا لڏي

”لعلڻ“ ويا لڏي، ماري ويا مونکي
تاڪون هن تڏي، جيئري نه آهيان جهان ۾

هاڻي هوتن جي مان، ڳالهه ڪيان ڪيئي
”لعلڻ“ لوءِ لڏي ويا، ڏور ڪري ڏيئي
پيٽر هن پٺپور ۾، ڪيئن رهان ويئي
جيئي هان تيهي، ته به ڪاهي وينديس ڪيچ ڏي

ڪن نه پيئي گرامين جي، هت قلم ڪاتبين
آيا عبرت آمين، منهنجي گل نه ڪا ڪنهن کي پيئي

گل نه پيئي ڪنهن کي، ٿيو فرشتن فراق
عبرت منجهه اچي ويا، عرش زمين افلاڪ
”لعلڻ“ منجهه لولاڪ، ملڪن گڏي ماڻ ڪئي

ننڍ نه ڪيان ها هوند، هوت نه وڃي ها هنجهه مان
ڏاڍا پراير ڏکڙا، برهه وسي پيئي بوند
آريءَ بنا اڻهوند، ”لعلڻ“ لکيو لوڙيان

ڪنهن سان سڀيان سور، سورن ساڻي ناهه ڪو
”لعلڻ“ لوءِ لڏي ويا، جن جي گهايس گهور
پل پل پون پور، لهن ڪين ”لعلڻ“ چوي

ويا جو وريام، آيا ڪين اڱڻ تي
آهي صبح شام، ”لعلڻ“ لوري تن جي

سوره منهنجا سپرين، جوڌا هليا جنگ
”لعلڻ“ ڪڍي لنگ، بيٺا مرد ميدان ۾

سوره منهنجا سپرين، هليا مرد مٿير
جهلي جهليا ڪين ڪي، وڌائون پاڪوڙن ۾ پير
دم نه ڪيائون دير، جو ”لعلڻ“ لوءِ لڏي ويا

سوره منهنجا سپرين، آيا جنگ جوان
چڙهيا نظاري نينهن، ملهائون ميدان
گچي ڦهري ڪا، ”لعلڻ“ لوءِ لڏي ويا

سوره منهنجا سپرين، آيا اڃ امير
جوڌا بيٺا جنگ ۾، تڪا هنيائون تير
مجي رضا تقدير، ”لعلڻ“ لوءِ لڏي ويا

سوره منهنجا سپرين، آيا رضا مڃي راوت
دغا رکي دل ۾، ڏني دو زبائن دعوت
رکي پلاڻ پاڪوڙن تي، پاڙيائون پنهنجي پٽ
حُر به چيو هليا وجو، هت نه آ حاجت
فرمايو فائق اتي، موٽڻ ناهي مٽ
سر ڏيئي ثابت، ”لعلڻ“ لوءِ لڏي ويا

سوره منهنجا سپرين، آيا الله وارا اڃ
آذان في سبيل الله، لڳو دعوت سندو ڏج
ٿرس نه پيئن تر جيترو، لڄن ڪي ڪا لڄ

ويرين مٿان وڃ، لهي پئي ”لعلڻ“ چوي

سوره منهنجا سپرين، جُني بيٺا جوان
الله جي امان، ”لعلڻ“ لٿا لاڏ سان

اٺن تي امير، پهريا پاڪوڙا
مُهاران تن مِين جون، ڦيرايون فقير
رضا پنهنجي رب جي، مڃي هليا مير
هئي ائين تقدير، اصل اِمان سان

هلڻ جي هدايت، گئي اُنن کي امير
سات سلامت سٿيو، مِين مٿان مير
فرمان في سبيل الله ڪيو، فُهر ساڻ فقير
هئي ائين تقدير، اصل اِمان سان

اُپريو اوڀر پار کان، گگر گري ڪارو
وَنو مينهن مولودن تي، وڏ ڦڙي وارو
پاڻي پٽ پلڙ ٿيا، ٿيو هر هنڌ هاڪارو
ڪنوڻن ڪيل ڪڙا ڪيا، وڃن ڪيو وارو
موج مُندائتي مينهن جي، آيو سانوڻ سوڀارو
سُگر سنڌ مٿي ٿيا، ويو ڏگر ڏهڪارو
جن ”لعلڻ“ سان لارو، سي ڏک ڏسندا ڪيڻڪي

اُپريو اتر پار کان، ٻڌائين جهانپور تي جهوڪ
وَنو مينهن مولودن تي، مِهَر ڪيائين موڪ
ساوا سنگ سلا ڪيائين، جيڪي سُگل هيا سوڪ

مولا مُلڪ مَلير ڪيو، ٻُڪر ڏين ٿا ٻوڪ
 ”لعلُ“ چُٽو لوڪ، ڏُڪر ويو ڏيه مان

اُٿي وٺ عشق سان، لاهوتن جي لڙه
 بيحد ڪن پلايون، بي وڙن سان وڙ
 خودي خام خلل جي، هيڪر وڃائن هڙ
 جوڳن سنڌي جڙ، لهندئي ڪانه ”لعلُ“ چوي

غ	ف	ل	ت	ڪُون	چوڙين
وح	د	ت	ڪُون	ووڙين	
م	ح	ب	ت	ڪُون	منهن نه موڙين
پ	ي	ا	ي	ڪُون	ٻوڙين
”لعلُ“	جيڪا	جوڙ	ڪيتي	هئي	
جوڙ	اهين	ڪُون	جوڙين		

سُور ته سلڻ جهڙا، پر ڪنهن سان سليان سُور
 مُحِب مٺي منٺار جي، مٺ نه پايان مُور
 هڪ ڦوڙاهن ڦٽي وڌو، ٻيو دردن جا دستور
 گهايس ٿن جي گهور، جيڪي ”لعلُ“ لوءِ لڏي ويا

ڪتابن مان قرار، ڪڏهن آيو ڪي نڪي
 اُونهون سر اسرار، منجهان ئي معلوم ٿيو

منجهان ئي معلوم ٿيو، سارو سر الاهي
 وٺ ٻڻ اها وائي، عاشق اناالحق جي

عاشق انا الحق جو، نعرو هن نشان
”لعلڻ“ سر سبھان، عالم ليکي آدمي

جيئن سڀ سمنڊ ۾، تيئن سڳ سڀيل
قطري ڪارڻ قرب جي، ڪيو عشق غليل
دم دم آهي دليل، ”لعلڻ“ دلبر يار جو

محبت دا ميدان ملهاوڻ، آون شير اٿانگي
گڏي تي قربان ٿيون، نهين رکدي سر دي سانگي
ٻاجهون سر ڏيوڻ دي سڀان، نهين سودا مفت مهانگي
خوف والان دي جاءِ نهين، ڪي ”لعلڻ“ لڳهندي لانگهي

ٻڪريون چاريندي ٻيلي ۾، ٿيو دلبر جو ديدار
قرب ڪيو گلتار، ”لعلڻ“ پير لون ۾

عشق لڳا مين شڪر ڪيتا، ساڏا عقل ڳيا عرفان ميان
نه دين رهيا نه ايمان رهيا، ساڏا ڪلما ڳيا تي قرآن ميان
روز نمازان روزا بندگي، ڪُل پُل ڳيا بستان ميان
يار ميڏا ميڏي من وچ وسدا، ”لعلڻ“ سر لاٿان ميان

عشق لڳا مين شڪر ڪيتا، نهين هوش رهيا هوشياري
هڪ ياري يار دي ياد رهي، ڏوجهي محبت دل هي ماري
علم عقل حيران ٿيا، ڳئي مذهب دي مونجهاري
لائق لڳ هزاران ”لعلڻ“، دوست ڏني دلداري

مُندان موتي آيون، محبت وٺا مينهن
عشق اسان جو اُگرو، جيئن ٻيلي گجي شينهن
ورھ وات وٺي ويو، نئون لڳو اٿم نينهن
وچوڙي جا ڏينهن، ويا لُحَظي ۾ ”لعلڻ“ چوي

مُحبت سندا مينهن، واحد وسايا
لڳي لنو ”لعلڻ“ چوي، نوان ٿيڙا نينهن
ڏڪر سندا ڏينهن، ڏاڻر ڪڍيا ڏيه مان

نيٺن ڪونهي نيت، اٿن ريت روئڻ جي
ڪل ته اڳي ڪانه هئي، ڪم آهي ڪُريت
”لعلڻ“ پر پریت، پالڻ پيئي پرت سان

ويشوري وريام، فڪر منجه فنا ٿيا
عبرت ساڻ الله جي، پراهون پنڌ پيام
مُوٽو قبل و انت موٽو، مانجهي ڪين مريام
هڪ لحظي منجه ”لعلڻ“ چوي، ٿيا آديسي آرام
جنت پيتائون جام، ٿيا مالڪ مُلڪ عَدَم جا

مادر مار نه مون، آهيان آءُ مجبور
هڪ وچوڙي ويران ڪيو، ٻيو گهڻو ستايو سور
”لعلڻ“ هوت حضور جي، گهائي وڌو گهور
پل پل پون پور، مون کي تنهن محبوب جا

پهلي پڙه تقدير فنا دي، نفل نماز ښي سي
 صورت مرشد معنی الله، ناسر قضا ڪيئي سي
 منبر چڙه منصور وانگون، اٿان عشق آذان ڏئي سي
 آيت انا الحق دي ”لعلٺ“، ڀرتئون پڪي پڙهي سي

سڀني ۾ سيد چوي، ٻرھ لاتي باھ
 ناھي آڳ آجھڻ جي، ٻاريو عشق آڙاھ
 سنڌ سنڌ سڙيو سوز ۾، ڻڪري آتش ڀري آھ
 ”لعلٺ“ سائين ساھ، جلي پيو جوش ۾

آھن منهنجي اندر ۾، دردن جا ديرا
 آڳ منهنجي عشق جي، پٽيا دوزخ جا ديرا
 جنهن جا ”لعلٺ“ سان ڦيرا، تنهن کي لھس لوڏيندي ڪينڪي

لڳا عشق شهنشاهه من ۾، وسر ڳيا سر سارا
 دين ڌرم بات نه ڪائي، ڳيا مذهب دا مونجھارا
 علم عقل ايسي پاڳي، جيسي تازي تيز شڪارا
 ايسي چوٽ گگن سي لاڳي، بن وچ ڦرون بيچارا
 لکيا انگ الست ازل دا، ”لعلٺ“ لاڳي لارا

پير مرید مشائخ مرشد، هووي نیک نمازي
 علم پڙهي اشراف سڏاون، عالم فاضل قاضي
 لک هزاران هنر هلاون، دهشت زڪن درازي
 ٻاجهون عشق الله دي ”لعلٺ“، ٻي سڀ طلسم بازي

مُرشد ميڪون ايوين آڪيا، ملان نه ٿيون قاضي
 چوڙين حرڪت بازي
 نيڪي ڪيتي نيٽ وڃاوين ناحق ٿيون نمازي
 چوڙين حرڪت بازي
 زهد عبادت ٿقويٰ ڪون، گر طالب ترڪ ترازي
 چوڙين حرڪت بازي
 من عرف دي مام پڇاڻين، موٽو قبل ماضي
 چوڙين حرڪت بازي
 ”لعل“ سائين آپ سڃاڻين، آري ڪيا تي نيازي
 چوڙين حرڪت بازي

مُرشد ميڪون ايوين آڪيا، مرد رهين مردانا، مست رهين مستانا
 پيڪر حاصل جام جلالِي، موج گهڻين مئخانا، مست رهين مستانا
 ٿوڙين ڪوٽ دجالي والا، خبر دا ڪل خانا، مست رهين مستانا
 ماڻي ملڪ فنا دا ”لعل“، سير گرڻ سلطانا، مست رهين مستانا

عشق دي ايجهي ڪم اٿانگي، گهوت پيڙيندي گهاڻي
 هڪڙين نون چا سولي اتي، هڪڙي ملهه وڪاڻي
 هڪڙين نون چا گل ڪلايس، هڪڙي گرت چيراڻي
 هڪڙين نون چا روه رلايس، هڪڙي دي ٿل ٿاڻي
 هڪڙين نون چا پيت مچي دي، هڪڙي خوک چراڻي
 هڪڙين نون چا لهر لڙهايس، هڪڙي آگ اجهائي
 هڪڙين نون چا تخت چڙهايس، هڪڙي وليان وائي
 هڪڙين نون چا قتل ڪرايس، هڪڙي سانگ سلهاڻي
 ”لعل“ عشق اهو ڪري جو، عشق دا مزا ماڻي

لاتو اٿئي ته لاءِ، سچو مَن محبوب سان
 طعنا طنقا لوڪ ملامت، هار گچي گل پا،
 ڏک ڏولاوا سور سڀيئي، سيني منجهه سماءُ
 موتو واري مام سڃاڻي، ڏاهو ٿي ڏيڪاءُ
 ”لعلُ“ سان تون لاءِ، ته جيئرو هوندين جهان ۾

لاتو اٿئي ته لاءِ، سچو نينهن نِهاڻ
 حُسن بنا حياتي آهي، جيئڻ سڀ جنجال
 مُوٽو قِبل و انت مُوٽو، برهه ڪيو برحال
 مَرين ته اڄ مشاهدو، پوءِ ٿي مرڻ محال
 ”لعلُ“ سائين لعل، آهي انهيءَ عشق ۾

لاتو اٿي ته لاءِ، سچو نينهن ناتو
 نه ته لائِي چو لعلُ چوي، تو جاڻ نه اڳي جاتو
 پُڇيئ نه پنڌ پرينءَ جو، ڪٿي پيچُ امالڪ پاتو
 هُوڙهيا هَت هُٽي ٿو هاڻي، ساجن تو نه سڃاتو
 جنهن ”لعلُ“ سان نينهن لاتو، سي هوندا شال حضور ۾

هُوندا شال حضور ۾، مُرد اهي مردانا
 بَرَسَر بار برهه جو سر تي، مَسَت رهن مستانا
 مَٿي اگهاڙا ملڪ ساري ۾، سير ڪرن سلطانا
 پيائي پوڙي ٻهڳڻ چُون، جنهن کي ڪنهن کي جانان
 الحُب الله و البُغضُ الله، ڪيا رازق روانا
 اچي انهيءَ عشق ۾، ٿيا دانا ديوانا
 ڪي مرد ڪين معنيٰ، ”لعلُ“ جي لقاءِ جي

سڪ تنهنجي سهڻا، ڪيا اندر منجهه انگور
روزئون روز سوايا، آهن سيني سنوا سور
”لعلڻ“ دل لٽي وئين، گهايس تنهنجي گهور
پل پل پون پور، مونڪي تو محبوب جا

عشق لڳا مين شڪر ڪيتا، سائون درد مليا درمان ميان
غم دي نال گذارا ساڌا، دل ۾ غم گمسان ميان
هوش عقل حيران ٿيا، هُڻ وُل چل ڪُل ويران ميان
من وچ ميڪون ياد سڄڻ، هڪ ”لعلڻ“ سر لاثان ميان

صوفي سي سڏجن، سينا جن جا صاف
محو منجهه مراقبي، ڪٽن ٿا ڪوه ڪاف
”لعلڻ“ سائين لاف، ڪڏهن هُڻن ڪين ڪي

ڳالهيون اٿم دل ۾، ڪنهن سان ڪين ڪيان
پڙڪي باهه برهه جي، جيءَ اندر جلان
سورن ساهه سوگهو ڪيو، ڪنهن سان سور سليان
جڏهن مُحب سان ملان، ته لهن ڏک ”لعلڻ“ چوي

ساهه ته منهنجو سپرين، توکي ٿو ساري
هڪر هلي آءُ تون، ويهه نه وساري
راتيان ڏينهان روح ۾، ڳڻتي ٿي ڳاري
لڳيس تولاري، نه ته ”لعلڻ“ گهڻا هن لوڪ ۾

آء اڱڻ اسانجي، لکين ڇو ٿو لوڪ
 محبت اٿئي من ۾، ته ماني هوندءِ موڪ
 جهنگل شاهه جي جهوڪ، آء ته آجرو ٿئين

منظر ڪيا ۽ درشن، تيرے ۽ ۽ ۽
 رحم فرماو، ساجن، بڑا انتظار ۽ ۽
 تم نه ڪروگه "لعلن"، دم دور ۽ ۽
 مرجالو ۽ ۽ تو ياد، ڪروگه ۽ ۽

ڏٺ ڏاڏاڻي ڏيهه جا، ڪائينديس وڃي ڪيڻ
 موڪل ڏي ته موٽي وڃان، جي تون پائين پيڻ
 پوءِ وسري ويندا ويڻ، جيڪي ادا عمر تو ڏنا

عمر انهيءَ ستر ۾، وينديس شال مري
 هڪ قيد، قيدالماءِ ۾، ٻيو ڪوئن منجهه ڪڙي
 ملندس پنهنجي مارن ساڻ، "لعلن" ڪڏهن لڙي
 گهاريان ڪيئن گهڙي، پر قيد آهيان ڪوٽ ۾

عمر اباڻا مونڪان، وسرن نه ٿا مور
 سانگيئڙن جا سور، "لعلن" لهن ڪين ڪي

ڏاڏاڻن ڏني، مونکي ڏينهن ٿيام
سارن منهنجي ساهه کي، سانگي صبح شام
وٺا مينهن ملير تي، ڪنوڻن ڪيل ڪيام
مارون پنهنجي مال کي، لاڙي ڏين لام
ويڙها ويڙهيچن جا، وسري ڪين ويام
مارواڻي مام، ”لعلڻ“ لوئي ڪيئن مان لاهيان

ڪيان ڪيئن سينگار، ڳوندر گذاري
اڻ ٿڻ روز اندر ۾ آهي، ساهه پيو ٿو ساري
ڪيئن ويهان ڪٽ چڙهي، مَرَم ٿو ماري
لوئي جي ”لعلڻ“ چوي، ڳڻتي ٿي ڳاري
پَل پَل پُڪاري، سانگي پنهنجا ساريان

پاروچل پنيور ۾، چاڪئون ڇڏي ويو
راتيان ڏينهان روح ۾، ڳوندر گڏي ويو
”لعلڻ“ لڏي ويو، ڪري بس پنيور کان

اڪيون اوهان جي پار ڏي، ٿيون نِت نِت نهارين
ساهه برابر سُپرين، توکي ٿيون سارين
”لعلڻ“ روئي رت ڦڙا، هنجون ٿيون هارين
ڳڻتيون ٿيون ڳارين، ملڻ لاءِ محبوب جي

ملڻ لاءِ محبوب جي، نيٺ ٿيا نانگا
لاهي پرڏا حجاب جا، ڳيائون ڳلا جا گانگها
شوريل شوق شراب، جيئن ارڏا اٿانگا
”لعلڻ“ لنگهي لانگها، نيزي سر ڀروار ٿيا

علامت ازل جي، لڳي عشق اٿي
مَلامت مٿي تي، ڪئين سون يار گهڻي
اها خُواري خلق کي، وڻي يا نه وڻي
جيڪا ملائڪن مِهڻو، سا اسان ڪئين سون ڪڍي
ڄاڻي پاڪ ڌڻي، ”لعلڻ“ انهيءَ ڳالهه کي

جيءُ آئين جيئن پرين، تون آهين جيئن جوڳو
تنهنجي ملڻ لاءِ، مٺا من رهيو موڳو
هڪ بدن بُڪي باز جيان، پيو اٿ وانگي اوڳو
اڪين اوڃاڳو، لهي ويو ”لعلڻ“ چوي

فقير سيد والي شاه (والي سائين) سجاده نشين درگاه فقير سيد لعلڻ سائين صوفي القادري السروري

فقير سيد والي شاه المعروف والي سائين لعلڻ سائين
جا وڏا فرزند آهن، ۽ درگاه لعلڻ سائين جا سجاده نشين آهن،
سندن جنم 1959ع ۾ ٿيو.

ڏسو عشق جو هي اسرار ته والي سائين جن جي ڄمڻ
کان پوءِ نالي رکڻ واري رات سائين پيرل شاه سهڪجي وارو،
صوفي غمدل سائين ۽ صوفي پانڌي فقير منگي بغير ڪنهن
پروگرام جي درگاه شريف تي آيا ۽ چني رات والي سائين جن
کي دعائون ڪيائون.

والي سائين جن ننڍپڻ کان ئي پنهنجي والد لعلڻ سائين
جن جي تربيت ۾ گذاريو، تعليم قرآن پاڪ ۽ پنج درجا پڙهيا.
سندن اولاد هڪ نينگر ۽ هڪ نياڻي اٿن، سائين جن
جو نينگر فقير سيد بسم الله شاه (حقاني) سهڻي صورت ۽
سیرت وارو آهي ۽ سٺو ويراڳي پڻ آهي.

سائين جن پاڻ لاهوت لامڪان ۾ لعلڻ سائين جن جا
طالب دست بيعت ٿيا ۽ سدائين پنهنجي رهبر جيان ڪارو
لباس زيب تن رکيون اچن ٿا.

پاڻ سنڌ جا وڏا صوفي شاعر آهن سندن شاعري ۾
تصوف جون سڀ رمزون ۽ خوبيون موجود اٿن سائين جن
ڪافي، غزل، وائي، مداح، بيت ۽ ٽيهه اڪري تي طبع آزمائي
ڪئي اٿن.
پاڻ فرمايو اٿن،

رندن سان روبرو ٿي خيالن ۾ خيال ڏيئي
گوهر ٻڌي انهن جا ڪئي مون گداگري آ

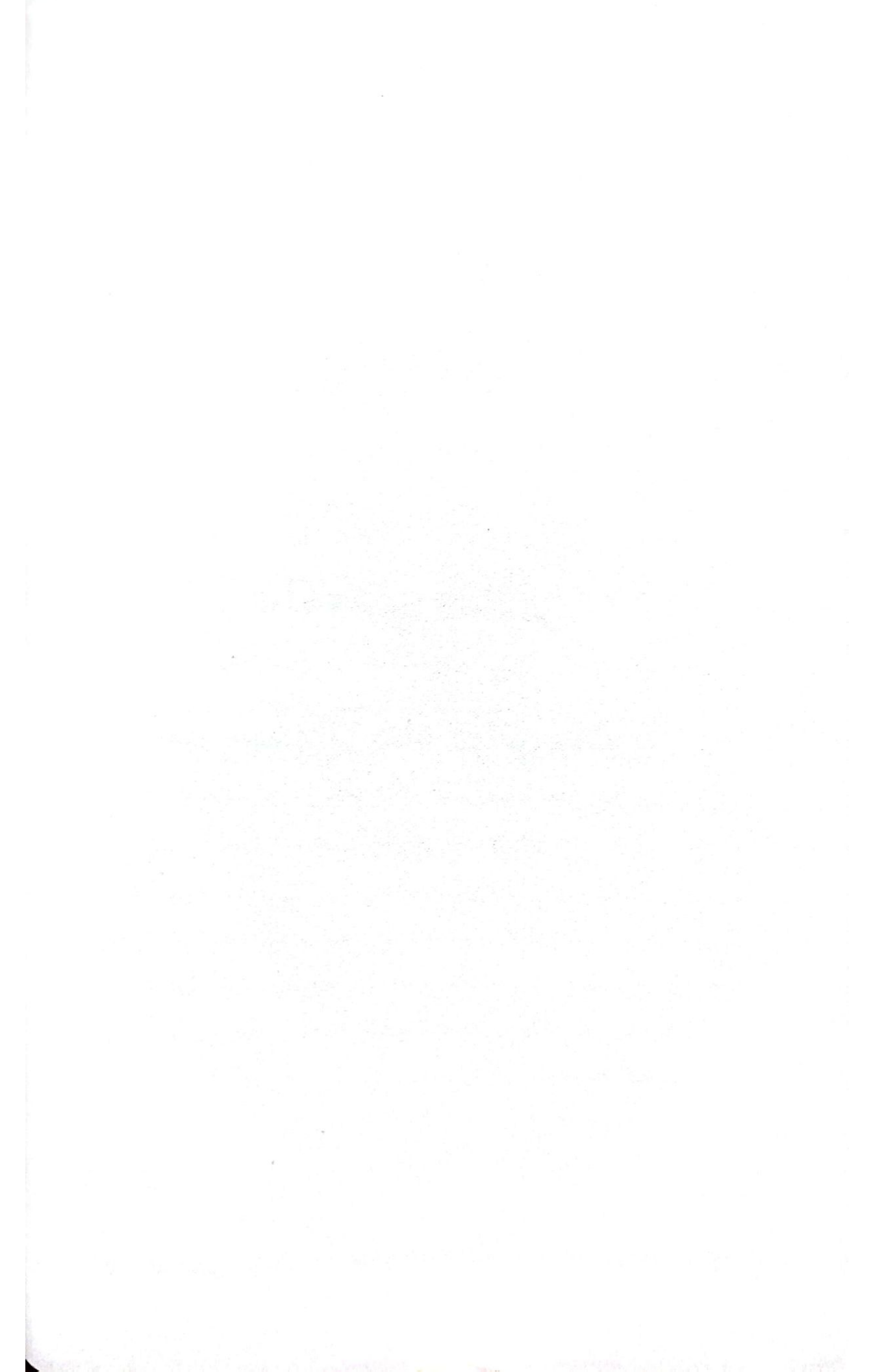
سائين جن جي گهڻي شاعري عروضي آهي قافيه ۽
رديف تي ڌيان ڏيڻ سان گڏ مختلف ٻولين جا وزن دار لفظ
استعمال ڪيا اٿائون، پاڻ وڏن صوفي شاعرن جي صف ۾
ڳڻيا ويندا آهن.

جيئن پاڻ فرمايو اٿن ”ويراڳ ۽ وجدان آ صوفي جي
سنگ ۾“ ائين ئي پاڻ وڏا صوفي ويراڳي آهن، ويراڳ سان
سندن گهڻو عشق اٿن سائين جن جي راڳ جو انداز نرالو
آهي، لعلڻ سائين جن وانگر وجداني ڪيفيت ۾ ڳائيندا آهن،
راڳداري جي سر تار جا پڪا پختا آهن. درگاه شريف تي هر
ايندڙ ويندڙ جو خيال رکن پيا.

منتخب كلام

فقير سيد والي شاه (والي سائين)

سجاده نشين درگاه عاليه فقير سيد لعل سائين
صوفي القادري السروري

حمد الله الله الله

لله: الله الله الله الله الله الله

الله قائم ڪيو آهي ڦلزم زمين آسمان و لوح و قلم
پاڻي مٽي ۽ هوا باه آدم خلقيو خدا آهي سارو ئي عالم
پوء پنهنجو ڦوڪيو آ الله ارواح

گگن ۽ پئن ۾ به الله آهي وڻن ۽ ٽنن ۾ به الله آهي
برن ۽ بنن ۾ به الله آهي جهنگن ۽ جهرن ۾ به الله آهي
الله ناهي ناهيو آهي ناه

الله آهي لهر ۽ بحر ۾ الله شامل آ شجر و ثمر ۾
الله جهڙ ۾ ڪنڻ ۽ ڪڪر ۾ الله جي آهي هر شيءِ افر ۾
الله آهي سين جو شهنشاه

مسجد ۽ مندر ۾ به الله آهي مدرسي ۽ منبر ۾ به الله آهي
مسيحا جي گهر ۾ به الله آهي اسان جي اندر ۾ به الله آهي
مگر هر طرف آهي الله جو راه

الله آهي هلائي بيهائي الله آهي گهمائي ڦيرائي
الله آهي ڪاوائِي پيائي الله آهي ڪري جو به چاهي
الله حاڪم الله بادشاه

”والي“ چوي آهي الله واحد الله واحد آ قرآن شاهد
قرآن ۾ آهي ڪفوًا احد نه چايو چڻيو آ نه آهي جذبد
الله واحد آ وحدت جو درياء

نعت شريف

ﷲ: عرش برين په جب هئا تنهنجو وڃڻ اي مصطفى
سا نس پلاري نرملي ايجهي ڪيتي تيڏي خدا

تُر خدا ڪي هو نبي ملڪن چيو ٿي مرحبا
شيوا شري ٿمري ڪرت ٿون ئي اسانڏا پيشوا

پياري نبي يه آسمان تنهنجي جُتي سان پاڪ ٿيو
چرنون ڪي ماڻي چوم لي تيڏي ڪيتي ٿيا اي صفا

حُضور انور ٿا جهان مولا علي موجود هو
ايجهو پيجو درشن ڪري جيوين پراوان وچ ردا

بخشدو ”والي“ مُجهي منهنجن گناهن جي خطا
ٿاري دُواري دان داني مين گهنڻ آيا مُدا

اسان پنهنجي اندر ۾

تله: اسان پنهنجي اندر ۾ لتو الله ڪي ڳولهي
نه مسجد ۾ نه مندر ۾ لتو الله ڪي ڳولهي

پسِ پائي جڏهن جهاتي ٿيو آ عين اثباتي
بره واري ئي بندر ۾ لتو الله ڪي ڳولهي

نه ڪي مڙهين نه ميخاني نه ڪي ڪعبه نه بت خاني
نه ڪي دُواري جي ڪنهن دَر ۾ لتو الله ڪي ڳولهي

نه ڪي گنگا جي ڪنهن جَل ۾ نه ڪي درياءَ جي دَلَدَل ۾
نه ڪي سائي سمندر ۾ لتو الله ڪي ڳولهي

بيابانن نه بَرِپَت ۾ نه ڪي ڪنهن گهير نه گهٽ ۾
نه ڪاهيءَ ۾ نه گنڊر ۾ لتو الله ڪي ڳولهي

آهي لعلُ لڪايو لڪُ نَتان آهي هِڪَ ۾ هِڪُ
وراڻو اٿئين وَرَ ۾ لتو الله ڪي ڳولهي

ڪيو ”والي“ آهي اولو پائي وَنَحْنُ سَنَدُو چولو
گهري ويٺو سندي گهر ۾ لتو الله ڪي ڳولهي

ايجان رند رهبر

تله. ايجان رند رهبر، رهن تا رهن تا
وحدت جا درياء، وهن تا وهن تا

جلالي جمالي، كامل جلالي
گتي گند گوپا، گهن تا گهن تا

بدي چير جامان، كري هل هگامان
اگيان ناڻ نانگا، نچن تا نچن تا

انهيءَ نينهن نظاري، سچو سُنڱ سينگاري
عجب عشق وارا، اچن تا اچن تا

وحدت کان ”والي“ رکن دم نه خالي
مخفي موالي، ملن تا ملن تا

ايڏو عشق اٿانگو آهي

غازي خوب گوائي تو	تلھ: ايڏو عشق اٿانگو آهي
پهڻين پاڻ پَسائي تو	شيرين کان فرهاد فدا ٿي
جڙين سان جڪڙائي تو	ڪاڪل ۾ صنعان سمائي
ولين ۾ وڪڙائي تو	مجنون کي ڪيئن ليلي خاطر
ٽڪرن ۾ تڙڪائي تو	سسئي باهه ٻرھ واري سان
قرڙن کي ڦيرائي تو	ڪاٿي تخت هزارا ڪاٿي
نوري کان نوڙائي تو	ڄام گڙائي چار گلھن تي
گهاڙي ۾ گهرڙائي تو	شاهه بلاول جهڙا جوڳي
لھرن ۾ لوڙھائي تو	سُهڻي پنھنجي ساھڙ خاطر
ڪامل ڪيئن گهاڙي تو	گربل ۾ قتلام گرائي
ڪيڏا ڪم گرائي تو	”والي“ پنھنجو پاڻ پَسائي

پاڻ کي اثبات ڪر تون

مرد لامقصود ٿي	تلهه: پاڻ کي اثبات ڪر تون
سو سمائي سود ٿي	دم اسم ذاتي ظهورو
سولي مٿي منصور جان	انالحق اظهار ڪر
عبد مان معبود ٿي	ڏس نظارو نينهن وارو
مولا سندو مذڪور ميان	گل شيء ۾ مُحيط آ
موجود حق موجود ٿي	سو سڀ سَمائج سِير تون
صورت تصور سِير آ	منصب نڪي مطلب پيو
”والي“ اهو وجود ٿي	عشق آئينو آهي

مَچي مَئِخان ۾ مُحڪم

تِلھ: مَچي مَئِخان ۾ مُحڪم ھيان سي نِينھن جا نِعا
نِظاري ناٿ جي نيھي اڏيا هن عشق اوتارا

آھيون صُوفي صفا سالم فياضي فيض آ فالم
دَمين ديدار ۾ دائم ڪياسي ڀرت پاسارا

ڏسي سيني اندر صورت پسي مَھتاب مُڪ مُورت
گَدي سي قُلب ڪدورت سڏائي صاف سويارا

لَنگهي لاحد سَندا لانگھا ٿيا سي ٻرھ جا بانگا
نَسنگ نروار ٿي نانگا وڏا سي دامر ۾ دارا

وَحْدت وصال ۾ ”والي“ رَڪئون نہ خيال ڪي خالي
اشاري عين ۾ عالي ٿياسي پاڪ پاڳارا

جي تون ڪرين دل کي صفا

ٿله: جي تون ڪرين دل کي صفا دل غير کان آزاد ڪر
۽ دل اڳيان دلدار جي دل عشق ۾ امداد ڪر

نينهن سان ناتو رکي نروار ٿي نانگا نوي
هستي هووڻ واري هميشه برهه ۾ برباد ڪر

مئي منجهان پي مست ٿي مخمور ٿي مسرور ٿي
مدهوش ٿي مئي نوش ٿي ماضي قبل مقصد ڪر

دم ڏروني دور سان دائر پسي دلدار کي
دم دم اندر دم دم بدم دم دم قدم کي ياد ڪر

دل اول ساجد ڪري ”والي“ اڳيان مسجود جي
حق حقيقت کي پسي پوءِ عشق ۾ ارشاد ڪر

وجدان ۽ ويراڳ آ صوفي جي سنگ ۾

تلھ: وجدان ۽ ويراڳ آ صوفي جي سنگ ۾
مستن جو اهو ماڳ آ صوفي جي سنگ ۾

ڪري سنگ پائي ٺنگ جوڳي جنگ جلائي
رندن جو اهو راڳ آ صوفي جي سنگ ۾

عشق الست ڪري مست اچي گست مان ڪاهي
لا جو ته اهو لاڳ آ صوفي جي سنگ ۾

اهو لانگهو آ اٿانگو ستي سانگو سر جو
صوفي جو سر سهاڳ آ صوفي جي سنگ ۾

پائي پير گندو غير ڪڍي مير مندائي
داڳي ٿيو بيداڳ آ صوفي جي سنگ ۾

”والي شاه“ ڪي آراهه ٻره باهه ٻاري
اها عشق سندي آڳ آ صوفي جي سنگ ۾

عشق منهنجي مڪتب جو

تِلھ: عشق منهنجي مڪتب جو خطابي آهي
آءُ لاجواب آهيان هو جوابي آهي

پڙهي پيشوا ٿيو مدرسي ۾ منهنجي
هاڻي ساري خلقت ۾ خطابي آهي

نه دين و كفر ۽ نه مذهب ڪو ڄاڻي
نه شيعو نه سني نه وهابي آهي

حجابن جي حد کان گيو مون آ ظاهر
هاڻي ساري عالم ۾ عقيب آهي

لدني جو آهيان مان مخفي خزانو
وٺي جيڪو ”والي“ ته عطا بي آهيان

جام پیہلے پیہلے رے سنتا

تھل - جام پیہلے پیہلے رے سنتا ہر گن گر ملے دی رے سنتا
نہ دن پوجا تپ کر کے نام رام لھا یہ رے سنتا

رستگد بھلیا یہ موہے اونگ سونگ دم پاما یہ موہے
دگے یہ من ملل یہ موہے جنم مرن حلا یہ رے سنتا

کام کرودھ کبھی نہ کرے لوبھ موہ میں ہاتھ ہرد یے
پاپ نہ کرے ڈن کوڈریے گر گنا یکھا یہ رے سنتا

دل کے دوارے میں اے "والی" تر دے اندر پہر مایلی
من کامندر ماتا کالی جوت جلاو سادیہ رے سنتا

هن عشق ۾ عطا ٿي

تلھ: هن عشق ۾ عطا ٿي صورت جي سروري آ
مستن ۽ مست خيالن رندن جي رهبري آ

صورت پرست آهيان صورت آ سير سارو
صورت سيني سمائي سا ڪئي مان ثناء گري آ

رندن سان روبرو ٿي خيالن ۾ خيال ڏيئي
گوهر ٻڌي انهن جا مون ڪئي گداگري آ

چسڪي چڪي چريو ٿي مفتون مئڪشي ۾
عالم عليل ٿي ويو زاهد ڌري ڌري آ

مندر مڪان مسجد مڙهين ۾ آهي مولا
ڪاٿي گرو گياني ڪاٿي هري هري آ

إِثْبَاتِ سِرِّ الْإِلَهِ نِرْوَارِ تِيَوِ نَظَرِ مَانِ
فُنَا كَانِ پَوِءِ بَقَا ۾ فَيَاضِ اَنُورِي آ

قَالُو جِي قَوْلِ سَانِ تِيَوِ اَقْرَارِ آ السْتِي
اَوْشَاقِ جُو اَزَلِ كَانِ اَنْجَامِ اَكْبَرِي آ

نَعْتِنِ نَظْمِ نَثْرِ ۾ لَعْلُ پِيَوِ لَكَانِ تَوِ
اَهُو سُخْنِ اَسَانِجُو اَهَا سُخْنُورِي آ

لَوْلَاكَ لَا مَكَانِ جُو پِيرِ مُغَانِ پَسَايَوِ
سَجْدُو سَلَامِ تَنْهِنِ كِي "وَالِي" وَرِي وَرِي آ

شل يار نيا بان ياري کي

ٿله: شل يار نيا ياري کي انهيءَ نينهن نزاکت واري کي

ياري پنهنجي يار سان آهي تنهن ۾ پوءِ ڪنهن بي جو چاهي
آهي تاريندو بيتاريءَ کي

ياريءَ کي ٿا ناڪ نيائين ڪوپا ڦربئون قدم ڪڍائين
ڪن ظاهر ٿا اظهاريءَ کي

ياري نيائن نانگا نيهي پاڻ پڄائن پڙ ۾ پيهي
جان جلائين ساريءَ کي

مهڻا طعن هڻن بيگانا پاٽم پنهنجي گچيءَ ۾ ڳانا
توڪ ملامت خواريءَ کي

جهڙي تهڙي يار جي آهيان ”والي“ پاليل پيار جي آهيان
ڌار ڪندو نه ڌاريءَ کي

”والي سائين“ ياري توسان پڪي آهي پياري توسان
مُحب نه ڇڏ موچاريءَ کي

حُسنِ کعبو حُسنِ قبلو

تِلھ: حُسنِ کعبو حُسنِ قبلو حُسنِ جملي جلالِ الله
حُسنِ تابشِ حُسنِ تجلو حُسنِ جلوو جلالِ الله

حُسنِ اولِ حُسنِ آخرِ حُسنِ باطنِ حُسنِ ظاهرِ
حُسنِ اندرِ حُسنِ باھرِ حُسنِ قائمِ کمالِ الله

حُسنِ تخليقِ انساني حُسنِ جي جوڙِ جسماني
حُسنِ ناهينِ فناِ فاني حُسنِ آھي بقاِ بالله

حُسنِ توريتِ حُسنِ انجيلِ حُسنِ زبورِ حُسنِ فرقانِ
حُسنِ سامتِ حُسنِ ناطقِ حُسنِ آھي كلامِ الله

حُسنِ گنگا حُسنِ جَمينا حُسنِ تيرتِ حُسنِ تڪي
حُسنِ ھنگلاجِ آ معراجِ حُسنِ حجِ پاڪِ بيتِ الله

حُسنِ حيرتِ حُسنِ عبرتِ حُسنِ ”والي“ شهنشاهتِ
حُسنِ وحدتِ حُسنِ گُثرتِ حُسنِ راھِ رزاقِ الله

دارُون درد وَندي دا

ٿله: دارُون درد وَندي دا، ديدار تيڏا
هُڻ وَل آ سائين، ٿورا يار تيڏا

وَنحن اَقرَب آوين ساڏي ڪول سائين
چَند گهول گهتان جي ڪل ٻولِ دائين
اولي گهولي وِجان جي چَپ چولِ دائين
ڪڏهن ميلا ٿيسي، منار تيڏا

ننڍيڻ دا ناتا ٿئين نال لاتا
تيڏا درد داتا چُر اڪيان چاتا
تيڏي عشق ازل دا پرين پيچ پاتا
لڪيا انگ اَلستئون، انوار تيڏا

بيشڪ هان بردي تيڏي دوست دردي
ٻانهين هان گولي تيڏي فقر دي
سري تيڏي سانول ميڏي نه سَردِي
مُنڙي هان منگدي، پرين پيار تيڏا

وَطنا تي واڳان ”والي“ ولا هُڻ
پيالا وُصل دا آ هُڻ پِلا
وَستيان اَسِيڏيان ولهڙيان وسا هُڻ
اِهو انتظار ئي، هر وار تيڏا

جيئن تون ٿو ڪئين گلفام اڪيون

ٿله: جيئن تون ٿو ڪئين گلفام اڪيون
تيئن دل ۾ وجهن ٿيون دام اڪيون

هي ناز منجهان ٿيون ڪئن نظر
هن تير ٽڪا يا تيغ ٿبر
پُر خون آهن تر خوب خنجر
سمسام اڪيون گمڪام اڪيون

تا عين اچن انداز ڪري
ڪيئي ناٿ نوائن ناز ڪري
ڪي مارن مير مجاز ڪري
ٿيون واصل ڪن وريام اڪيون

ڪيئي مُجگن جا مهمان اچي
ٿيا هاٿڪ هن حيران اچي
ڪي زابر ٿيا زندان اچي
ڪن بردا ٿيون بهرام اڪيون

جي ”والي“ ڪنهن سان وير ڪرن
سي هڪڙو دم نه دير ڪرن
بس جيتو زوري زير ڪرن
هن تيئر بي آرام اڪيون

بيشڪ هي بادشاهت

ٿله: بيشڪ هي بادشاهت آهي فقير جي
هر راه ۾ ريزت آهي فقير جي

ٿلزم کان اڳي قائم قادر فقير آهي
اولين سا امامت آهي فقير جي

چئني دفترن جو ڪاتب فقير آهي
قرآن جي ڪتابت آهي فقير جي

مخفي حفي اخفا قلبي سري جلي آ
اها سجي عبادت آهي فقير جي

چشتي يا سهروردي، قادري يا نقشبندي
صوفي سندي صداقت آهي فقير جي

مسجد مڪان مڙهيون مندر فقير جو آ
هر ذوق ۾ زيارت آهي فقير جي

اول فقير آخر ظاهر فقير آهي
باطن جي هر بشارت آهي فقير جي

شريعت ۽ طريقت ۾ حقيقت ۽ معرفت ۾
”والي“ چوي وضاحت آهي فقير جي

ويران دل هئي پر گلشن ڪري ڇڏيم

تله: ويران دل هئي پر گلشن ڪري ڇڏيم
اندر پنهنجو اجاري روشن ڪري ڇڏيم

مون عمر جا گذاري اُن جي جدائيءَ ۾ آ
آبِ زُغن سان آلي دامن ڪري ڇڏيم

باپوش ٿيو بظاهر خاموش هوش ٿي ويو
بس گوش دوش نوشِ درشن ڪري ڇڏيم

اُن جي اڳيان رکي مون نظرائءِ عقيدت
دُها اڳيان هي دلڙي دُلهن ڪري ڇڏيم

بَزمَن ۾ باوفا جو ذڪرُ زبان تي آهي
هي سرُ ته ڇا حوالي تَن مَن ڪري ڇڏيم

شوق سُخن وري ۾ مصروف آهي ”والي“
ساري لکي حقيقت مَسُ تَن ڪري ڇڏيم

دعا نامو

تون ئي سڀن جو سائين

رَب پاڪ آن پيارو دارومدار سارو	ٿله: تون ئي سڀن جو سائين تنهنجي مٿان آ منهنجو
رزقِ حلال ڏي تون توڪان سواءِ نه چارو	گر باجهه ڪا بچن تي تون ئي رساءِ روزي
منهنجا خدا خوشي ڏي نيٺن ڏسان نظارو	اولاد آل ڪي تون خوشحال ٿي گهراڻو
سُڪيا هجن هميشه ميران نه ٿي مونجهارو	سخي، ابل، سعادت بِسْمِ ڪي ڏي بهاري
سارو وڳر وسي پيو نوبت وڃي نِگارو	سُنگِ سات ڪر سلامت فقراھ فوجِ فاله
ايڏو ته گنج ڏي تون آباد هجي اوتارو	سُوالي وڃي نه خالي ننگر هلي هميشه
بخشش ڪري پري ڏي آهي گچيءَ ۾ گارو	جهولي جهلي مون آهي ڪر مُعاف ڪُل مندايون
”والي“ آهيان ويچارو تنهنجو ئي آ سهارو	هي واھ ڪا به ناهين تاري تنهنجي ٿڳان ٿو

بيت

دُوارو دل ڪري ديهي ۾ ڪر ڌيان
اندر ڪُعبو اندر قبلو اندر مڙهي مڪان
زهد زبور انا انجيل توريت ۽ قرآن
گيتا پوٽي پاڻ ۾ فُرقاني فرمان
هيڪڙائي ۾ هڪ آهن گرو ڏنو گيان
سڀ ۾ سبق ساڳيو آهي پَر ۾ آ پڳوان
وَنَحْنُ اقرب ”والي“ چوي رهي ٿو رحمان
ڪونهي شڪ گمان رام ۽ رحيم ۾

رام ۽ رحيم ۾ ڪونهي ڪو به فرق
هندو مسلم هڪ آهي صوفيءَ جو سبق
ڪفر ۽ اسلام جو ”والي“ ڪڍُ ورق
اڪرن ۾ اڙجين متان نانگا تون ناحق
غازي ٿي غرقُ وڃين گونا گون ۾

صوفين صاف ڪيو اندر ڪي اُجرو
هڻي هَردي ۾ هُجرو وينا ”والي شاه“ چوي

وجداني وجود ويراڳين وصال
هَل هُلا جي حال ”والي“ آ ويراڳ ۾

صوفي سَندي صَحَن ۾ پير اچي تون پاڻ
 سبق وٺي ساز جو سُر سان سُر ملا
 ڳڻن پري ڳالهڙي ڳهلن اڳيان نه ڳاءِ
 سُر گر سارو ساهه جو سيني منجهه سماءِ
 ”والي“ تون وڃاءِ يڪتارو يقين جو

صوفي سَندي صَحَن ۾ تون هيڪر هلي آءُ
 هُو جي حقيقت جو ڏسي ڏيندءِ ڏاءُ
 وٺي ڇڏ ”والي“ چوي هردي منجهه هُڳاءُ
 شريعت شعاع شامل اٿئي شوق ۾

هادي حقيقت جي رهبر ڏسي راه
 جاڏي ڪيان نگاهه تاڏي پسان پرين ڪي
 هادي حقيقت جي ”والي“ ڏني وات
 لئوڻن منجهه لپاڻ لڳي لعل شاهه جي

اول خير آخر خير، ظاهر خير باطن خير
 ناهين ڪنهن سان دوستي، ناهين ڪنهن سان وير
 صوفي جو سيد چوي، سڀ ۾ آهي سير
 وڃت ۾ ”والي“ چوي، پائي ڏنر پير
 ڪنڌي لهي ڪير، اونهو ملڪ الله جو

فَقِيرَن سان محبت آ اسان اهلِ فقر آهيون
 انهن جي عشق ۾ ”والي“ دلِ جانِ جگر آهيون
 اچي مَنُوش ڪر پيالو منا مَسْتَن جي ميلي ۾
 اسان انهن اوشاقتن جي اثر ۾ با اثر آهيو

جوڳي آهي جوءُ ۾ جهانپور ۾ جُنُگُ
 ويراڳي ”والي“ چوي انور مست ملنگ
 لا جو ٻڌي لُنڪ جنهن الا الله اثبات ڪيو

جي پائين جوڳي تيان تا شيخي مَشائِخي ڇڏ
 گلا غيبت گوڏڙي ۾ گاروڙي ٿي گڏ
 اونهي ملڪ مَڪان ڏي لاهوتي تون لڏ
 ”والي“ دم وصال جو اوتارو تون اڏ
 وَجْهُ خام خُوديءَ کي گڏ ته ڪامل لپندءِ قَلْبَ ۾

سڀ نقشِ نقاب دي وِچ هِن نين تيڏي ناياب ڏوهين
 هِردي اُتي هُئڪ نه اُون اٽڪ ڏيون عذاب ڏوهين
 ڪُئڪ دي وِچ گُڙجَهُئڪ ڏيون ڪر حملا ٽڪ ٽڪ تاب ڏوهين
 آڪي ”والي“ آڪيان تيڏيان حُن حُن نيم خُواب ڏوهين

تون به سهڻا تيڏي نين سهڻي تيڏا سڀ رخ مئين رحمان آڪان
 تيڏي حسن جهڙا ڪوئي هور نهين تيڪُون صُورت دا سلطان آڪان
 مڪ تي ملتان تي ڪيا يا مُلڪ مصر ڪنعان آڪان
 تون هي پاڪ حسن دا ”والي“ تيڏا اُچا شان آڪان

رانجھو رب نہ ڄاڻن جوئي دوزخ ديرا لاوندي ني
 جنهان سُڃاتا صاحبِ ٿون او وچ بهشتان آنوندي ني
 انا احمد بلا ميمي وچ حديثان پاوندي ني
 اهو هوڪا حق دا ڏي، تي ”والي“ نام سڻاوندي ني

رانجھو رام اسان ٿون مليا هور گرو دي لوڙ نهين
 اونگ سونگ دا سبق سڻايس پاپ سريرا جوڙ نهين
 جهاپ نام کون نس دن ”والي“ من لکن ٿون موڙ نهين
 گر کي ڪرپا گرو ري سنتا داسي در در دوڙ نهين
 سترگر ”والي“ ساڏو پائي ٿند الڪي توڙ نهين

آدم منجه الله، الله پاڻ چيو
 جوڙي وينو جسم ۾ رڳ رڳ اندر راه
 وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ آهي ۾ ارواح
 ”والي“ تي ويساه پسي ڪيم پاڻ ۾

پيا هن پاتال ۾ ڪڍا پاسي ڪير
 جانب وڌا جند ۾ مهتي سهتي مير
 ڦيرا ڏيئي فنا ڪيا ڦڪر ڪاڻ فقير
 وير منجهان ”والي“ چوي ثابت ويا سير

لعلُ لُڙي آءُ تُون مندايون مِيئُ
ڪنهن ۾ توريون ڪنهن ۾ گهڻيون مون ۾ آهن مَئُ
ڏوه مون ڏاڍا ڪيا آهن جي اُن ڳڻُ
واهرُ ڪر ”والي“ چوي ٻانهيءَ جي ٻه ڳڻُ
ڏيڪ اچي ڍولُ آءُ اگهاڙي آهيان

وہ زمانہ وہ فسانہ وہ بہانہ یاد ہے
نال "والی شاہ" لک لک لیے پاؤں کیڈے گئی
یکھ دل دی منا فر گشت تئیں نام چئی
او منا محبوب منہنجا منہن مٹیو تی چا جی لئی

جي پائين جوڳي ٿيان، ته قلبي ذڪر ڪم
صورت مرشد معني الله، سيني منجهه سماءُ
”والي شاه“ وصال جي، رڪُ جيءَ اندر ۾ جاءِ
لعل سان دل لاءِ، ته ڪامل ڪيندئي قلب ۾

صوفي لعلڻ سائين جي وصال تي

وصال نام

سيد فقير والي سائين ”والي“

تله: عطاء عشق اعظم ۾ اچي اظهار ٿيو لعلڻ
نظاري نينهن ۾ نيهي نچي نروار ٿيو لعلڻ

بره جي باهه ۾ بيشڪ بهادر بي ريا بڻجي
پچائي پاڻ کي پنهنجو پچي پگدار ٿيو لعلڻ

مُدامي موج سان مالڪ ٿيو مدهوش مستيءَ ۾
ملهي ميدان ۾ محڪم مچي مهندار ٿيو لعلڻ

سَعادت ۾ شرافت ۾ شجاعت ۾ شفاعت ۾
صداقت ۾ سخاوت ۾ سخي سردار ٿيو لعلڻ

شريعت ۾ طريقت ۾ حقيقت ۽ معرفت ۾
اهر اوستي حال حيرت ۾ حقي حقدار ٿيو لعلڻ

فنا في الله فكرُ فائق
فنا في الشيخ ثي شائق

فنا في الميم ۾ مالڪ
علي انوار ٿيو لعلُ

جلالي به جمالي به
مِثَل بي مِثالي به

گلالي به گمالي به
ڦلي گلتار ٿيو لعلُ

حُسن وارن حُسينن ۾
سواءِ سورهن صنم سائين

جَميلن ۾ جميل آهي
سڄو سينگار ٿيو لعلُ

آميرن جو فقيرن جو
صغيرن جو گبيرن جو

۽ پيرن جو يا ميرن جو
سپن جو پيار ٿيو لعلُ

گيائين حق و باطل جي
رُبان زاپر مٿان رُل رُل

بَدستِ سيفِ سُلطاني
تِڪي تلوار ٿيو لعلُ

۽ دنيا هي ڇڏي فاني
جُمعي جي رات جو جاني

بقا جو ٿيو آهي باني
هتان هسوار ٿيو لعل

مُنهنجي دم ۾ به لعلُ آ
۽ هر هڪ دم ۾ لعلُ آ

تُنهنجي دم ۾ به لعلُ آ
سڄو سنسار ٿيو لعلُ

ڪروڙين ڦرب ”والي“ تي
ڪيو جنهن يارُ لعلُ کي

لکين لعلُ ڪيا آهن
انهيءَ جو يارُ ٿيو لعلُ

سيداظهر گيلاني

ٿله: اڄ عشق جي عالم ۾ اظهار ٿيو لعلڻ
حق حُسن سراپا آ حُبار ٿيو لعلڻ

مُنهن موڙي زماني کان دولت کي هنياين ٿت
قُندن ۽ فُرين کان بيزار ٿيو لعلڻ

عُمر پنهنجو ڪٿي ان کي عُمر کي ٿي غذا سمجهو
عُمرِگين جي عُمر ۾ ٿي عُمرخوار ٿيو لعلڻ

بُت خانءِ باطل کي مِسمار ڪرڻ خاطر
توحيد توڳل جي تلوار ٿيو لعلڻ

بي سَمجُهه ٺڪو سَمجهو سَمجُهه ته ويا سَمجِهِي
عالم جي اڳيان مخفي اسرار ٿيو لعلڻ

سُتُ دَرْدِ ۽ دَرْمَانِ جِي
بِيمَارِ ٿِيُو لَعْلُ

بِي دَرْدِ كِي ڪَهڙِي آ
بِي دَرْدِ جِي فُرَقَتِ ۾

شَبِيزِ جِيَانِ سَچِ تِي
سِينِگارِ ٿِيُو لَعْلُ

ٿِي سِرَ جو ٿِيُو سُوْدُو
سَچِ پَچِ تَه صَدَاقَتِ جو

حَقُّ رَهڻُو عَلِي سَانِ آ
حَقْدَارِ ٿِيُو لَعْلُ

حَقُّ تِي آ عَلِي هَرِ دَمِ
حَقُّ سَمَجِي عَلِي كِي آ

سَاقِي جِي هِٿَانِ ”اَظْهَرِ“
مَئْخَوَارِ ٿِيُو لَعْلُ

مَئْخَانَهَ مَوْلَا مان
پِي جَامُ مَحَبَتِ جو

فقير علي نواز "نازڻ"

سُلطان هو صوفي صفا
داخل ٿيو دارالبقا

ٿله: هن دنيا جي دور ۾
دم بقا بي الله ۾

ميدان ۾ منصور جيان
قلب المولى برحق بقا

طبل وگو توحيد جو
انا الحق چئي اظهار ٿيو

سُر سوز سان آواز هو
فرهاد هو شيرين گجا

لطف لطيفي لات ۾
عشق جي مکتب اندر

آواز هو رندي راڳ جو
ذاکر زبان محبت رجا

هن عالم ناسوت ۾
توحيد جو تجلو ٿيو

معرفت ملڪ مڪان هو
صورت سخي صاحب سخا

صورت سخي سلطان هو
اعلى لقب انسان هو

شاخ طر جو هڪ قول هو
آل نبي عالي مقام

توحيد ۾ تفسير هو
انور اڳيان مقبول هو

توحيد جي تلوار سان
"نازڻ" کين کئي ڪامل قضا

نهوڙي نفس نافرمان کي
گتي جنگ لعل اکبري

فقير منار علي شيخ "تهدل"

تلھ: ڌار ٿي دلبر ويو دلدار
 ڏئي وڇوڙو يار ويو
 هو لعلڻ سائين
 آڌار هو لعلڻ سائين

وڇڙي ويو سڀ کان سڄڻ
 غم الم هر دم ڏيئي
 درد دل ڏک ڏئي ويو
 غمٽار هو لعلڻ سائين

ٿي جدا جاني اسان کان
 تاريخ چويهه ويو
 ڏوالقغد مهيني ۾ منو
 ويچار هو لعلڻ سائين

پنهجن فقيرن سان محبت
 هڪ نظر ڏسندو هليو
 سمجھڻ اسان جو آ سائين
 لهندو سار هو لعلڻ سائين

ڪيئي ايندا ها ٻڌي
 خالي نه ڪوئي موٽي وڃي
 سخي به هو سڀ کان وڌ
 سخاڌار هو لعلڻ سائين

فيض پنجنن کان مليل
 سادات هو اطهر سندو
 آل رسول آل رسول
 سردار هو لعلڻ سائين

منار منظور نظر
 ناهين جدائي "تهدل" اندر
 سگ دربان آ تنهن ته در
 جلوي دار هو لعلڻ سائين

THE INDUS RESEARCH INFORMATION

Prof. Dr. N.A. Baloch
Coordinator

12, Sind University (Old Campus)
Hyderabad, Sind, PAKISTAN.

Dated: _____

بسم الله

”ملڪ ڏين جو موعود، مرثي زمين آهي.“ دليان جا ڏيڻ ۽ درويش سنڌ به
هر هنڌ موجوده. الفن الاقي عشق ۾ محبت جا جام پيئا ۽ پياريا ۽ ڪئين جذبا رها.
ايم ڪي هنن دن جهان کان جدا ٿيا ته ڏيان سنڌن ڪيئن ۽ ڪيئن ڇڏيا ۽ مشڪل
سنڌن ماڳ مقام کي واسيندو.
فقير سيد لعل سائين صديق القادري (۱۳۲۹ - ۱۴۱۹ م / ۱۹۳۱ - ۱۹۹۸ ع)
ٿر روٽ ڇڏي جو ۲۶ ذوالقعدة ۱۳۱۹ م هجرت ۾ ڏينهن هي جهان ۾ ڇڏي پر سندس
حال ۽ حال جو پڪو پتو باقي آهي. فرزند سيد والي سائين صديق القادري سندس جاءِ نشين
آهي ۽ ۲۴-۲۵ ذوالقعدة تي سالانو عرس ٿئي ٿو. ذوالقعدة ۽ انتظام لاءِ فقير سيد
لعل سائين صديق القادري ڪا سڃي ۽ ڪا سڃي آهي. هن ڪا سڃي جي نائب صدر امير شام کان
ملايو ٿيو ته ڪتاب جي ۱۲۰۰ کان اڳ ڪا سڃي ملان ”لعل سوونين 2۰۰۰“
پاڻ ڪيو وڌيڪ آهي. ان جي مطالعو مان معلوم ٿيو ته فقير سيد غلام ميران شام بخاري،
فقير سائين سيد لعل سائين جي سوانح حيات لکي آهي جيڪا لفظن معياري آهي
هن ڪتاب ۾ فقير سيد لعل سائين جي ڪلام کي سمجهڻ تي سارو
تاريخ ڪجهه وڌيڪ آهي جنهن ۾ سندس بيتن ۽ قافين کان سواءِ وحدت نامو شامل
آهي. سندس ڪلام ۾ اعلوٰ صوفيانہ فڪر جي هڪڙو ۽ ڪجهه ٻيو ڪجهه آهي.
لعل لک لک لباس لک لک ڪو
ست رنگيو سيد جي سو رنگيه هوندي سو
وورڙي وورڙي وور، لعل وڪو لعل ٿي
ڪلام جي هن مختصر ذخيري ۾ نه دل ۽ نه نظر وارو اسيد نه لعل سائين کي
ڳولي لهندو.
جي ماسو سليلي مال، ته به نجيهار ٻڌ ٿين.

بنجي خاڻ
ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ

سنڌ يونيورسٽي
حيدرآباد سنڌ
۱۱-۱۲ جگه ۴۰۰

سنڌ جي برک عالم ۽ اديب ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ
جي هٿ آڪرن ۾ لعل سائين جي رسالي تي قيمتي راءِ